

VREUGDE IN DE GOD VAN ISRAËL

Derde zestal preken

Door

JOSEPH CHARLES PHILPOT

STICHTING GIHONBRON
MIDDELBURG
2007

INHOUDSOPGAVE

1. DE DAG VAN GODS HEIRKRACHT

EN TE DIEN DAGE ZULLEN DE DOVEN HOREN DE WOORDEN DES BOEKS; EN DE OGEN DER BLINDEN, ZIJNDE UIT DE DONKERHEID EN UIT DE DUISTERNIS, ZULLEN ZIEN; EN DE ZACHTMOEDIGEN ZULLEN VREUGDE OP VREUGDE HEBBEN IN DEN HEERE; EN DE BEHOEFTIGEN ONDER DE MENSEN ZULLEN ZICH IN DEN HEILIGEN ISRAËLS VERHEUGEN. Jesaja 29: 18, 19.

2. DE VERLORENE SCHAPEN WEDERGEBRACHT

MIJN VOLK WAREN VERLORENE SCHAPEN, HUN HERDERS HADDEN HEN VERLEID, ZIJ HADDEN HEN GEVOERD NAAR DE BERGEN; ZIJ GINGEN VAN BERG TOT HEUVEL, ZIJ VERGATEN HUN LEGERING. Jeremia 50:6.

3. EEN BIJZONDER VOLK.

“EEN BIJZONDER VOLK.” 1 PETRUS 2:9.

4. WAT HEBBEN ZIJ DIE JEZUS LIEFHEBBEN, VAN HEM TE WACHTEN.

“IK DOE WANDELEN OP DE WEG DER GERECHTIGHEID, IN HET MIDDEN VAN DE PADEN DES RECHTS, OPDAT IK MIJN LIEFHEBBERS DOE BEËRVEN DAT BESTENDIG IS, EN IK ZAL HUN SCHATKAMEREN VERVULLEN.” SPREUKEN 8:20, 21.

5. SIONS LIJDEN EN DE HAAR TOEGEZEGDE BELOFTE.

GIJ VERDRUKTE, DOOR ONWEDER VOORTGEDREVE NE, ONGETROOSTE! ZIE, IK ZAL UW STEEN GANS SIERLIJK LEGGEN, EN IK ZAL U OP SAFFIEREN GRONDVESTEN. EN UW GLASVENSTEREN ZAL IK VAN AGAATSTEEN MAKEN, EN UW POORTEN VAN ROBIJNSTEEN, EN UW GANSE LANDPALEN VAN AANGENAME STEEN. Jesaja 54: 11, 12, Engelse vertaling.

6. SIONS ZEGENINGEN.

IK ZAL HAAR KOST RIJKELIJK ZEGENEN, HAAR NOODDRUFTIGEN ZAL IK MET BROOD VERZADIGEN EN HAAR PRIESTERS ZAL IK MET HEIL BEKLEDEN, EN HAAR HEILIGEN ZULLEN ZEER JUICHEN. Psalm 132:15, 16.

1. DE DAG VAN GODS HEIRKRACHT

EN TE DIEN DAGE ZULLEN DE DOVEN HOREN DE WOORDEN DES BOEKS; EN DE OGEN DER BLINDEN, ZIJNDE UIT DE DONKERHEID EN UIT DE DUISTERNIS, ZULLEN ZIEN; EN DE ZACHTMOEDIGEN ZULLEN VREUGDE OP VREUGDE HEBBEN IN DEN HEERE; EN DE BEHOEFTIGEN ONDER DE MENSEN ZULLEN ZICH IN DEN HEILIGEN ISRAËLS VERHEUGEN.

Jesaja 29: 18, 19.

Welk een schilderij hangt de Heilige Geest in dit 29ste hoofdstuk van Jesaja op, van de uitwendige Kerk, “die een gedaante der godzaligheid heeft, maar derzelve kracht heeft verloochend!” Met welk een krachtig wee opent Hij het, als hij zegt: “Wee Ariël, Ariël, de stad, waarin David gelegerd heeft!” Ariël betekent ‘het licht van God,’ en is een naam die aan Jeruzalem gegeven wordt, als de plaats, waar de Heere Zich in het bijzonder openbaarde: “want uit Sion zal de wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jeruzalem.” (Jes. 2: 3.) Maar de Heere zag, in welk een vreselijke staat Jeruzalem vervallen was; en hoewel de Heilige Geest haar nog met de naam van Ariël “het licht Gods” bestempelt, spreekt hij een wee over haar uit, omdat ze zóver van haar oorspronkelijke standplaats geweken was. Het licht dat in haar was, was duisternis geworden, en de luisterrijke vlam uit Davids tijd was uitgeblust.

Daarom zegt Hij: “Doe jaar tot jaar” - ga steeds voort in uw dorre, droge, levenloze belijdenis; “laat ze feestofferen slachten” - laat alle vormen waargenomen worden; maar meen niet, dat deze dingen Mijn heilige ogen welbehaaglijk zijn, of dat Ik Mij met deze *vorm* vergenoegen kan, wanneer de kracht daaraan ontbreekt.

Het eerste gedeelte van dit hoofdstuk is donker, en waarschijnlijk is er veel in, dat nog zijn vervulling wacht; het laatste gedeelte is klaar en duidelijk. God de Heilige Geest hangt daarin op een ontzaggelijke lijst van hen, die zich tegen de uitwendige kerk stelden. Laten wij dezelve iets nader beschouwen.

- Wij lezen vers 10 van een algemene slag. “De HEERE heeft over ulieden uitgegoten een geest van diepen slaap, en Hij heeft uw ogen toegesloten; de Profeten, en uw Hoofden, en de Zieners heeft Hij verblind.”
- En de uitwerking van deze algemene slaap, die de Heere, naar Zijn eigen verklaring, in de weg Zijns oordeels over hen uitgegoten had, was, dat noch geleerden noch ongeleerden de kracht van Gods waarheid kenden of verstonden. “Daarom is ulieden alle gezicht geworden, als de woorden van een verzegeld boek, hetwelk men geeft aan een die lezen kan, zeggende: lees toch dit; en hij zegt: ik kan niet, want het is verzegeld. Of men geeft het boek aan een, die niet lezen kan, zeggende: lees toch dit; en hij zegt: “Ik kan niet lezen.” Voor hen, die lezen konden was het boek “verzegeld,” en voor hen, die niet lezen konden, was het onmogelijk, en zo was, ten tweede, de uitwerking van die algemene slaap - *algemene onkunde*.
- Het derde, dat de Heilige Geest der uitwendige kerk verwijt, is *algemeen geveinsdheid en huichelarij* “Daarom dat dit volk tot Mij nadert met zijn mond, en zij mij met hun lippen eren, doch hun hart ver van Mij doen, en hun vreze, waarmede zij Mij vrezen, mensengeboden zijn, die hun geleerd zijn.”

De eerste sport dus, in de afval der Kerk was een slaap als een rechtvaardig oordeel. De tweede, als uitvloeisel daarvan, was algemeen onwetendheid. En de derde, als vrucht van die grote onkunde, was algemene huichelarij; zij naderden

God met hun lippen, terwijl hun hart ver van Hem was. De vrees die zij nog bezaten, was niet die Goddelijke kinderlijke vrees, die een vrucht des Geestes is, maar een snoed namaaksel, aangeleerd door de geboden der mensen.

- Het vierde gevolg was dan ook *algemeen verwarring en omkering*. “Ulieder omkeren is, alsof de pottenbakker geacht werd als leem.” Recht en onrecht, bitter en zoet, goed en kwaad, licht en duisternis, het was alles door elkaar verward; de waarheid was verdraaid en de leugen had haar plaats ingenomen, en zo had een algemene verwarring de overhand. Hieruit volgde als vanzelf *algemene opstand*. “Het maaksel zeide van Zijn Maker: Hij heeft mij niet gemaakt; en het geformeerde vat zeide van Zijn Pottenbakker: Hij verstaat het niet.” Het schepsel verstoutte zich Gods *macht* aan te klagen: “Hij heeft mij niet gemaakt.” “Mijn eigen wil en vermogen heeft mij een Christen gemaakt.” Ook twijfelde het aan Gods wijsheid: “Hij verstaat het niet.” “De wijsheid der mensen overtreft in glans het verstand des Heeren!”

Zo ziet u, welk een ontzaggelijke lijst boosheden de Heilige Geest hier Ariël - de uitwendige kerk van God - voor ogen stelt: algemene slaap, onkunde, huichelarij, verdraaiing en rebellie. Waar vinden wij haar weerga? Denkt u, dat er sinds die tijd geen Kerk, aan deze, door de Heilige Geest hier beschreven, gelijk bestond?

Dan bedriegt ge u! De uitwendige Kerk van de dagen die wij beleven, is volkomen aan de bovengenoemde gelijk. Geen afschildering der Kerk zou daaraan beter kunnen beantwoorden in al de geringste bijzonderheden, in levendigheid, in nauwkeurigheid en kracht dan die van onze dagen en ons geslacht! Hoe duidelijk zijn die vijf kentekenen die ik opgenoemd heb, aan het voorhoofd van de kerk geschreven! Die wil en kan, moet ze zien. Heeft God dan Zijn volk verstoten? Is Hij van Zijn gemeente geweken? “Houdt Zijn goedertierenheid in eeuwigheid op? Heeft de toezegging van geslacht tot geslacht, een einde? Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?” - Nee, dat zij verre! Hij heeft Zichzelf “een overblijfsel” behouden. Daarom lezen wij in de tekst: *“Te dien dage.”* De dag van algemene slaap, van algemene onkunde, algemene huichelarij, algemene verwarring en algemene opstand. *“Te dien dage zullen de doven horen de woorden des Boeks, en de ogen der blinden, zijnde uit de donkerheid en uit de duisternis, zullen zien. En de zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in den HEERE: en de behoeftigen onder de mensen zullen zich in de Heiligen Israëls verheugen.”*

Wij zien hier een straal der zon door de duistere wolken breken, die zich over de aarde verspreiden. De Heere blijkt steeds ten goede van Zijn volk te zijn, en opdat men zich niet zou vergissen, zijn zij hier door bijzondere kenmerken omschreven. Beschouwen wij de woorden van onze tekst, dan zien wij dat er van vier karakters gewag gemaakt wordt; - de *doven*, de *blinden*, de *zachtmoedigen* en de *behoeftigen*.

Aan elk in het bijzonder vinden wij een zekere belofte gedaan:

- I. **“de doven zullen horen,”**
- II. **“de blinden zullen zien,”**
- III. **“de zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in den Heere,”**
- IV. **en “de behoeftigen onder de mensen zullen zich in den Heiligen Israëls verheugen.”**

In de behandeling van deze woorden zal ik, voor zover de Heere mij gelieft te bekwamen en bij te staan, u de onderscheiden personen en de beloften aan hen gedaan, schetsen. En opdat het geen verwarring zou geven als ik misschien de personen te ver van de belofte afscheid, zal ik de tekst pogen duidelijk te maken, gelijk hij voor mij ligt,

en naar Gods bevel, de onderscheiden klassen onderzoeken, gelijk de Heilige Geest ze hier ontdekt heeft.

En och, dat de Heere mij “een tong der geleerden,” en u oren der wijzen gawe; opdat het geheel met Zijn bijzondere *gunst en zaligheid* voor onze consciënties moge bekroond worden.

De tekst vangt aan: “*Te dien dage,*” Wanneer u een opmerkelijke Bijbellezer bent, zal het uw aandacht niet ontgaan zijn, dat de spreekwijze, “*te dien dage,*” veel door de Profeten werd gebruikt, bijzonder door Jesaja. En dat er met die uitdrukking gewoonlijk grote en heerlijke zaken verbonden worden. Wanneer u nauwlettend die spreekwijs “te dien dage” nagaat, en ziet wat over het algemeen daarbij gezegd wordt, dan zult u van twee onderscheiden dingen horen spreken, te weten: dat het óf een dag der benauwdheid, óf een dag der vreugde is.

- Wij lezen bijvoorbeeld, bij Jesaja 2: 11, 12: “De HEERE alleen zal *in dien dag* verheven zijn. Want de dag des HEEREN der Heirscharen zal zijn tegen alle hovaardige en hogen, en tegen alle verhevenen, opdat hij vernederd worde.” Wij lezen, dat deze dag zijn zal “tegen alle hoge en verhevene cederen schepen van Libanon, tegen alle eiken van Basan, tegen alle schepen van Tarsis en tegen alle gewenste schilderijen.” De uitwerking van die dag zal zijn, dat “de hoogheid des mensen zal gebogen en de hoogheid der mannen zal vernederd worden.” Wederom lezen wij bij Jeremia 30: 7: “O wee, want *die dag is* zo groot, dat zijns gelijken niet geweest is; en het is een tijd van benauwdheid voor Jacob; nog zal hij daaruit verlost worden.” Zo lezen wij van de dag des HEEREN,” dan eens als een dag van donkerheid; “wee dien, die *des HEEREN dag* begeren! Waartoe toch zal ulieden de dag des Heeren zijn? Hij zal duisternis wezen en geen licht. Zal dan niet des HEEREN *dag* duisternis zijn en geen licht; en donkerheid, zodat er geen glans aan zij? (Amos 5: 18, 20.)
- Maar op andere plaatsen wordt van de dag des Heeren, als een dag der verlossing gesproken, en gaat met vreugde, lof en dankzegging gepaard. “*Te dien dage* zal dit lied gezongen worden in het land van Juda.” (Jes. 26: 1.) “*En te dienzelfen dage* zult gij zeggen: ik dank U HEERE! dat Gij toornig op mij geweest zijt; maar Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij.” (Jes. 12: 1.) Maar,” vraagt wellicht iemand, ,hoe kan het zijn, dat dezelfde uitdrukking, “te dien dage,” zo zeer met zichzelf in tegenspraak is 3 Waarom spreekt de Heilige Geest van een dag, als de dingen, die in dezelve geschieden, zo wijd van elkaar verschillen 2 Hoe kan op dezelfde dag donkerheid en licht, benauwdheid en vreugde, moeilijkheid en vertroosting te gelijk plaats hebben 3 - Maar dat geschiedt ook niet. Dat is de bedoeling des Geestes niet. Hij wil door deze uitdrukking *een dag van kracht* verstaan hebben. Het zegt niet zozeer de dag van *tijdsduur*, maar een dag der *werking*. “De dag des HEEREN is van ieder ander onderscheiden; want het is de dag waarop de Heere Zijn hand uitstrekt, Zijn arm ontbloot en Zich op de zichtbaarste wijze openbaart. Dezelfde spreekwijs vinden wij daarom ook door de Heere gebezigd, als Hij gezegd wordt neer te liggen en op te staan; wanneer Hij arm en rijk maakt; wanneer Hij verdoemt door de wet, en rechtvaardigt door het Evangelie. Elke dag is “de dag des Heeren,” dewijl het een dag van kracht is; hetzij krachtig in het dōden of in het genezen, hetzij krachtig ter nederwerping, of ter opbouwning. Als wij daarom de uitdrukking, “te dien dage,” of “de dag des Heeren” aantreffen, dan hebben wij te denken aan “een *dag van kracht,*” omdat het de dag is, die de Heere Zich toeigent als de Zijne.

Maar welke van deze twee bedoelingen zou dan nu de tekst behelzen? Ontegenzeggelijk een dag van verheuging; een dag der barmhartigheden voor de Kerk van God.

I. “Te dien dage zullen de doven horen de woorden des Boeks.”

Wij zijn nu genaderd tot het eerste karakter, waardoor een kind van God omschreven wordt, en tot een belofte, die aan dezulken gedaan is. Maar wat hebben wij te verstaan door de uitdrukking “de doven?” Wie worden hier bedoeld? Mij dunkt dat hier de uitverkorenen Gods in tweeërlei opzicht genoemd worden - wat zij zijn vóór, en wat zij zijn tijdens het wederbarend werk des Geestes in hun consciëntie. Voordat God de uitverkorenen geestelijk leven meedeelt, hebben zij, in vereniging met al Adams kinderen, geen oren om naar des Heeren stem te luisteren. Zij letten niet op al wat Hij in het Woord der waarheid hun bekend maakt. Zij zijn doof voor Zijn voorzienigheid, voor Zijn beloften, waarschuwingen en bevelen. Maar de belofte is: “te dien dage zullen de doven horen de woorden des Boeks. “Der doven oren zullen geopend worden;” (Jes. 35: 5,) en dan, maar ook *dan alleen*, zullen zij horen wat God spreekt.

Maar er is een andere zin (en deze wordt naar mijn gedachten hier door de Heilige Geest bedoeld) waarin iemand ,doof’ genoemd wordt, en die is, zich bij bevinding in zijn gevoel zó te beschouwen, in overeenstemming met de woorden van Jesaja 43: 8, (en hoe treffend zijn zij!) “Breng voort het blinde volk, hetwelk ogen heeft, en de doven, die oren hebben.” Wat moet dat een vreemd volk zijn! Een blind volk, hetwelk ogen, en een doof volk, hetwelk oren heeft! En zij worden blijkbaar als een vreemd en bijzonder volk tevoorschijn geroepen, opdat de mensen zich zouden verwonderen. Natuurlijkerwijs zou het een tegenstrijdigheid zijn, en zij zouden monsters wezen. Maar geestelijkerwijs bestaat hier geen tegenstrijdigheid, want zij gevoelen hun blindheid, en nochtans zien zij, en zij gevoelen hun doofheid, ofschoon zij horen. Zoals het met Paulus letterlijk en werkelijk was, zo is het met ons in het geestelijke - met de eerste straal licht, gevoelen wij ons blind. Verblinde hem niet het licht van de Hemel, dat hem, reizende naar Damaskus, plotseling omscheen? En was hij niet drie dagen zonder te zien? Zo is het in het geestelijke voor en voordat wij beginnen te zien, gevoelen wij nooit onze blindheid; zolang wij menen licht te hebben, zijn wij in de duisternis. Maar op het ogenblik dat wij beginnen te zien, beginnen wij onze blindheid te gevoelen, en wanneer wij beginnen te horen, worden wij onze doofheid gewaar. De reden hiervan is, dat er ons een nieuw vermogen tot zien en horen is meegedeeld, en dit vermogen, ofschoon nog zwak en slap zijnde, en nochtans het enige, waardoor wij zien en horen kunnen, heeft het ons bekend gemaakt, hoe blind wij nog zijn voor de gezegende waarheden van het Evangelie en hoe doof om iets tot onze vrede, vreugde en vertroosting te horen.

Nu, de Heere zegt, “te dien dage;” de dag van kracht, als Hij Zijn handen zal uitstrekken om Zijn werk te verrichten, “zullen de doven ,” zij, die zich doof gevoelen en bevinden, *die doven zullen horen de woorden des Boeks.*” En wat zou wel het “Boek” zijn, waarvan hier gesproken wordt? Het is dat verheven Boek, hetwelk voor mij ligt, de Heilige Schrift, de openbaring van Gods zin en wil tot de mensen. In dit Boek zijn “woorden,” en deze woorden zullen de bevindelijke doven horen “ten dage,” als God Geest hun oren doorboort. Maar welke woorden de Heilige zullen de doven horen?

De uitdrukking ,woorden’ heeft een zeer uitgebreide betekenis. In Gods Boek zijn woorden des donders, en woorden van “een zachte, suizende stilte;” woorden, die ontroeren en verschrikken, en woorden, die vertroosten en geruststellen. Woorden van de berg Sinaï, en woorden van de berg Sion; woorden als een tweesnijdend scherp zwaard, en woorden, die neerdruipe gelijk de regen en de dauw op een dorstig land.

“De doven zullen horen de woorden des Boeks.” En de eerste woorden, die zij horen, zijn van de berg Sinai. Het zijn woorden “welke die ze hoorden, baden, dat het woord tot hen niet meer zou gedaan worden, want zij konden niet dragen, wat er geboden werd;” woorden, die openbaren de geestelijkheid van Gods wet, de heiligheid van Gods natuur, de gruwel der zonden en de billijke wraak der ongerechtigheid. Deze woorden des Boeks horen de doven “te dien dage” als God Zijn hand uitstrekt en hun oren doorboort. En gelijk Josia, toen het wetboek in de Tempel gevonden werd, zo ook bevinden zij die woorden “levend en krachtig en scherpzijdender dan enig tweesnijdend zwaard,” en machtig om “af te breken en te verderven,” gelijk een gedeelte van de last van Jeremia.

Maar *de woorden des Boeks, die de doven te dien dage horen*, zijn voor het grootste gedeelte aangename en troostrijke woorden. Want zij zijn over het algemeen ras genoeg om te horen wat tegen hen is, maar doof voor alles, wat voor hen is. Daarom hebben zij de grootste behoefte aan het horen van die woorden, welke vrede, vergeving, liefde en zaligheid tot hun consciënties spreken. Maar omdat zij deze woorden des Boeks niet tot vertroosting van hun ziel kunnen horen, daarom gevoelen zij zich doof te zijn. Hoe menigmaal wordt de bevinding van een arm, beproefd kind van God van de predikstoel besproken, en nochtans kan hij die getuigenis niet tot zijn zielsverkwikking aannemen! Hoe dikwijls zijn hem de nodigheden en beloften, aan zijn bevinding passende, voorgehouden, en echter kan hij ze voor zichzelf niet aannemen, omdat hij zijn behoefte gevoelt aan de kracht van God, om ze toe te passen aan zijn consciëntie.

Maar “te dien dage,” de dag, waarop de Heere spreekt, “zullen de doven horen de woorden des Boeks,” het Boek der Goddelijke openbaringen, dat de heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus ten toon spreidt. Het Boek waarin God Zijn liefde in de Persoon en het werk des Middelaars heeft bekend gemaakt. Het Boek, dat met beloften versierd en gevuld is, gelijk de hemel bij nacht met flikkerende sterren. Het Boek, dat geschreven is tot vertroosting en stichting van Gods wedergeborenen.

“Te dien dage,” een dag van algemene belijdenis en duisternis in de kerk, maar de dag van kracht voor Gods volk, “zullen de doven horen de woorden des Boeks.” En wanneer zij de woorden des Boeks zó horen, dat die verzegeld aan hun consciëntie en aan hun hart toegepast worden, dan ontwaren zij daarin een nieuwe Bijbel, een nieuwe God, een nieuwe Hemel, en een nieuwe zaligheid. Het horen de woorden des Boek, komende van de lippen Gods met kracht tot hun zielen, wordt ál hun begeren. Zij wensden geen welsprekendheid, noch wijsheid, noch lering te horen, dan alleen de woorden des Boeks, met Goddelijke kracht verzegeld gaande. Als God slechts uit het Boek spreekt, het zal genoeg zijn, want “waar hete woord des Konings is, daar is heerschappij.” Een belofte is aangenaam, als Hij ze maar spreekt. Een bestraffing wordt gevoeld, als Hij ze maar toepast. Een bevel wordt gehoorzaamd, als Hij het maar op de consciëntie bindt. Elke waarheid is dierbaar, als Hij die slechts bekend maakt.

II. Maar er wordt in de tekst van een ander karakter gesproken, en daaraan is een andere belofte verbonden: **“De ogen der blinden, zijnde uit de donkerheid en uit de duisternis, zullen zien.”**

Hoe vreemd is het, dat, overeenkomstig de woorden des Heeren, “die niet zien, zien zullen, en die zien, blind worden.” (Joh. 9: 39). Welk een betoning van de bijzondere vrijmacht Gods, dat bijna alle belijders zichzelf recht achten, en het volk van God, ten minste zeer velen onder hetzelfde geplaagd worden met de vrees, dat het alles verkeerd met hen is! Wat een bijzondere vrijmacht des Heeren, dat velen, die menen naar de Hemel te gaan, naar de hel gaan, en menigeen, die bevreesd is naar de hel te gaan, ten hemel reist! Ja, dat velen die zichzelf wijs en in het licht waren, in onkunde en

duisternis ronddolen, terwijl anderen, die zichzelf onwetend en dwaas achten, de ware kennis en wijsheid deelachtig zijn! Maar hoe pijnlijk moet het zijn, onszelf blind te gevoelen; behoefte te hebben, om te zien en evenwel een deksel over onze ogen verspreid te vinden; in de duisternis te wandelen, en die dingen niet te zien, die wij zo node begeerden te zien! Hoe kermt de ziel bij tijden onder het gevoel van donkerheid en blindheid! Hoe verlangende ziet zij uit naar de wezenlijkheid der dierbare dingen van Jezus! Zij nu, die onder die gevoelde duisternis en blindheid zuchten en kermen zijn het volk, waarop de belofte van toepassing is: “De ogen der blinden, zijnde uit de donkerheid en uit de duisternis, zullen zien.” U bemerkt dat hier twee uitdrukkingen gebruikt worden “*donkerheid*,” en “*duisternis*.” Sommigen van Gods volk zijn in donkerheid, en anderen zijn in duisternis. Duisternis wijst een diepere en grotere schaduw aan dan donkerheid. Zo zijn sommigen van Gods volk als het ware in het vroege schemerlicht, of in het eerste flauw aanbreken van de dageraad; anderen, “wandelen in de duisternis, en hebben geen licht.” Zij hebben nog de donkerheid niet bereikt, die een tussenbeide staat van licht en duisternis aanwijst, het eindigen van de nacht, en het eerste teken van de morgen. Maar wat zien zij in de donkerheid?”

Nadat God de Heilige Geest hen hun verlorenen en verdoemelijke toestand heeft leren kennen, is het eerste, dat zij zien, *de weg der zaligheid door een gekruiste Zaligmaker*; hoe God kan “rechtvaardig zijn, en rechtvaardigende degenen, die uit het geloof van Jezus is.” Nadat zij “licht in Gods licht hebben gezien,” dat hen deed kennen en gevoelen de overgrote verdorvenheid en ellendigheid van ‘s schepsels gerechtigheid en valse Godsdienst, zien zij uit de donkerheid in het licht des Geestes, de Persoon van Christus, als de Tussenspreker tussen God en de mensen, “de Middelaar des Nieuwen Verbonds.” En uit Hem zien zij vloeien, “het bloed der besprenging, dat betere dingen spreekt, dan dat van Abel.” Maar deze gezichten zijn voor het tegenwoordige zwak en schemerend genoeg om de duisternis te breken, maar weinig meer; genoeg om tot zich te trekken, maar niet tot hun verzadiging; genoeg om te zien waar de zon is, maar niet het opgaan van de zon. Menigeen van Gods kinderen is in deze staat; zij hebben gevoeld en aanschouwd de zoetheid en gepastheid van het bloed en de gerechtigheid, de liefde en genade van Jezus; maar het is slechts bij schemerlicht geweest, niet klaar en onderscheidend bemerkt, de ogen waren steeds in de donkerheid. Anderen van Gods volk zijn in de duisternis, zodat zij nóch weten, nóch gevoelen de weg, om de toekomstige toorn te ontvlieden, of hoe God rechtvaardig kan zijn, en nochtans hun ziel kan behouden. Maar tot allen is de belofte: *hun ogen* (en indien zij ogen hebben kunnen zij niet blind zijn) *zullen uit de donkerheid en uit de duisternis zien.*” Als de Heilige Geest de dierbare dingen van Christus nabij brengt, en een geur van deze eeuwige waarheden in de ziel druipt, dan zien de ogen, en het hart smaakt de zoetheid der dingen, die voor het oog gesteld zijn. En hoe wonderlijk is dat zien, in het licht des Geestes, van de weg, om de toekomstige toorn te ontvlieden, vergeving van schulden, en rechtvaardigheid voor de zondaar! Welk een heerlijk gezicht, als de ogen der blinden in het eerst dat zij geopend zijn de weg des heils, door de tussentrede van God de Zoon, ontdekken! Ja waarlijk, in het eerste is het “uit de donkerheid;” - zij zien beneveld, maar toch waarlijk, de Heerlijke Persoon Christus Jezus, in Wie al de volmaaktheden van Jehovah samenstemmen. Ze zien het bloed van Jezus, als het bloed van de Zoon van God, krachtig genoeg tot de verzoening van de aller zwaarste misdaden; Zijn heerlijke gerechtigheid, welke is “tot allen en over allen, die geloven.” Zij zien, dat allen, die in Hem gevonden en opgenomen worden, gewassen in Zijn bloed en bekleed met de mantel van Zijn gerechtigheid, zeker de toekomstige toorn zullen ontvlieden.

Deze dingen zien zij niet slechts in hun oor, deel, of door de oefening van hun natuurlijk vernuft, maar in het licht en de onderwijzing des Heiligen Geestes, hun bekend gemaakt

aan de consciëntie. Dit nu is het enige licht, dat een mens, die zich blind voelt, kan vergenoegen. Het gevoel van hun blindheid leert hen prijs stellen op de geestelijke ogenzalf, het gevoel hun onwetendheid leert hen de geestelijke kennis hoogschatten; kermende onder donkerheid leert hen de minste straal van het geestelijk licht hoog waarden. En zo maken de voorgaande donkerheid en duisternis, naar de verborgen bedelingen des Heeren, het licht dierbaar voor de ogen. En de dingen, die zich in dat licht vertonen, zijn zoet en dierbaar voor de ziel.

- Hoe gepast zijn zulke beloften voor hen, die aan dezelve behoefte hebben. Gevoel ik mijzelf een arm, doof schepsel, die niets tot vertroosting van mijn ziel kan horen, dan wat God met kracht spreekt? Word ik gewaar, dat de druppelen, die er uit de mond van een man vloeien, ten enenmale krachteloos zijn, om mijn ziel te vergenoegen? Heb ik behoefte dat de Heere Zijn Evangelie tot mijn hart brengt en Zijn barmhartigheid, genade en waarheid aan mijn ziel verkondigt? Als ik niet dikwijls doof was; als ik elke stem kon horen, alle woorden kon verstaan, iedere belofte kon aangrijpen, mij in elke nodiging kon insluiten, ik zou geen behoefte aan 's Heeren eigen uitspraak hebben. Daarom is het, dat, wanneer wij onze doofheid gevoelen, begeren wij dat een bovennatuurlijke stem tot ons spreekt. En wij leren de woorden des Boeks op prijs stellen, als het God de Heilige Geest behaagt, die woorden in onze ziel te spreken.
- Ik zou ook geen geestelijke ogenzalf begeren, ter opening van mijn ogen, om de bedekking te voelen wegnemen, als ik niet menigmaal mij blind gevoelde. Indien ik nooit in de duisternis wandelde, indien ik geen donkerheid had, als ik kon zien wat en wanneer het mij goed dacht, wat deel kon ik, of wat deel zou ik wensen te hebben in een belofte gelijk deze! Is zij niet meer waard dan, als wij doof zijn en deel hebben aan zulk een belofte? Is het geen grote waardij, in jaren geen woord gehoord te hebben, als God dan ten laatste spreekt? Is het geen grote genade, als wij maanden lang gelijk de blinden naar de muur getast hebben, dat God in het einde Zijn belofte vervult, en de blinden geeft te zien uit de duisternis en uit de donkerheid?

Deze lessen mijn vrienden, kunnen wij van geen mens, maar van de bijzondere onderrichtingen en leidingen Gods horen. En dat is een grote reden, waarom de Heere Zijn dierbaar volk zo menigmaal zichzelf doof en blind gevoelen laat, opdat Hij alle eer zou ontvangen van het bezit van hun ogen en oren. Want Hij zal Zijn eer aan geen mens geven. Hij zal Zijn heerlijkheid niet met het schepsel delen. Hij wil het alles alleen hebben, want Hij is "een jaloers God." Zou dit niet de reden zijn waarom u zo zelden met kracht hoort? Is het niet, u te leren wat kracht is? Waarom gevoelen wij ons dikwijls zulke blinde, onwetende ellendelingen? Is het niet, dat geen stem dan des Heeren ons tegemoet klinkt? En dat geen gezicht dan het licht van Zijn aangezicht en de openbaring van Zijn gezegende Geest ons kan doen zien? Daarom is het zeer voordelig, om zich doof en blind te gevoelen.

Mogelijk zijn hier sommigen, die jaren lang Evangeliedienaars hoorden, zonder ze ooit met vreugde voor hun ziel gehoord te hebben. Maar is dit niet veel beter, dan elk en een iegelijk te gaan horen? Nu roept u tot God: "Heere! spreek door Uw dienstknecht, of die Gij zenden zult, tot mijn harte, dat de ganse aarde zich in houde, en spreek Gij alleen; spreek Heere! want U alleen is mijn behoefte bekend!"

En misschien zijn hier sommigen tegenwoordig, die maanden lang, en dat dag aan dag zuchtend en kermend zijn heengegaan, die zich zo dwaas en onwetend gevoelden, dat er niemand kan zijn, die hen hierin overtreft. En van allen, die zo lang de waarheid beleden hebben, denken zij dat er niemand is, die zo weinige vordering in de Goddelijke

dingen gemaakt heeft, dan zij. Maar deze pijnlijke oefeningen doen ons het licht des Heeren hoogschatten. En hoe aangenaam en moedgevend is dan het licht, als het met Goddelijke kracht tot de consciëntie komt!

III. Maar wij gaan voort tot het volgende vers van onze tekst. **“De zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in de Heere; en de behoeftigen onder de mensen zullen zich in de Heiligen Israëls verheugen.”**

Er is een zeer liefelijk en bevindelijk verband tussen de twee verzen van onze tekst: “de zachtmoedigen” en de “behoeftigen.” Deze zijn nauw verbonden met, en inderdaad zijn het dezelfde als “de doven” en “de blinden.” Maar wat zegt het zachtmoedig te zijn? Het is niet een natuurlijke zachtmoedigheid, want die is er onder de mensen. Maar die, welke door Gods genade gewerkt is door de bedeling van de Geest aan de consciëntie. Zal een mens zachtmoedig zijn, hij moet in zijn geest ten ondergebracht, vernederd, verbroken en boetvaardig voor God gemaakt worden. Zijn hoogmoedige gedachten moeten vernederd, zijn hoogvliegende geest in het stof geleid, en zijn hart door Gods genade week gemaakt zijn. Twee dingen moeten samen werken, zal een mens geestelijk zachtmoedig gemaakt worden: een kennis van God, en een kennis van zichzelf; een gevoel van zijn eigen doofheid, en de Goddelijke doorboring van zijn oren, om de woorden des Boeks te horen”; een gevoel van zijn eigen blindheid, en de bekwaammakende genade des Heeren, om hem te doen zien “uit de donkerheid en uit de duisternis.”

Meent u ergens grote hoogmoed te vinden dan is het de hovaardij der kennis in het een en de grootsheid der belijdenis in een ander gedeelte der uitwendige Kerk. U kunt grote hoogten van wereldse hovaardij vinden, maar geen trotser kastelen, noch sterker bolwerken, dan die van een dode Godsdienstige belijdenis. Maar voor en aler deze twee burchten in het stof vernederd worden, zullen wij ons fier verheffen op ons verstand en op onze verrichtingen, op onze gaven of op onze belijdenis. Hoe meer wij in deze paden wandelen, des te hoogmoediger worden wij. Om ons dan zachtmoedig te maken, moet deze hoogmoed vernederd worden. Hoe zou dit beter kunnen gebeuren, dan door de bevinding hóe doof wij zijn, wanneer God niet met kracht spreekt, en hóe blind wij zijn, tenzij Hij licht geeft?

Veronderstelt eens, dat ik, of enig ander Evangeliedienaar, altijd naar de predikstoel ging met licht en leven, kracht en gevoel, gedachten en woorden op ons bevel; zou dat ons niet hoogmoedig maken? Hoe vernederend zijn dan niet dorre en onvruchtbare omstandigheden! Maar wanneer de Heere licht geeft om uit de donkerheid en uit de duisternis die dingen te zien, die onze ziel tot nut zijn, o, dat verruimd en versterkt onze harten. Zouden deze afwisselingen en veranderingen de ziel niet zachtmoedig maken? Kan de hoogmoed in zo'n dampkring blijven ~~ten~~? Kan de hovaardige belijdenis op kennis en godsdienst, enz. - de grote zonden van de uitwendige kerk - leven en regeren in het hart, waar doofheid en blindheid zich beurt om beurt met Gods kracht gevoelen laten? Als de consciëntie goed van deze dingen doordrongen is - onze doofheid, en God sprekende in die doofheid; onze blindheid, en God licht gevende in de duisternis - zal het de hoogmoed op onze belijdenis en kennis vernederen. O welk een gezegende genade is de genade der zachtmoedigheid: zich teer en zwak in de Geest voor God te gevoelen! Velen zijn er, die zich hoog (ja wie weet hoe verre zelf) boven alle duisternis en onwetendheid verheffen; maar vinden wij zachtmoedigheid in hen? Och dat de Heere u en mij zachtmoedigheid geve! want Hij vermaakt Zich in de zodanigen. Laten de hovaardigen hun vertrouwen genieten, “de Heere woont bij de nederigen.” Maar hoeveel moet er aan ons ten koste gelegd, hoe zwaar moeten wij getuchtigd worden, voor dat onze harten in alles zachtmoedig zijn! Welk een reeks van smarten,

beproevingen, verzoeken en moeilijkheden behoeven wij, om ons te vernederen! Welk een opvolging van geestelijke handelingen is er nodig om de ware zachtmoedigheid in iemands geweten te brengen, om zijn geest voor God zacht en nederig te maken!

Nu, u zult opgemerkt hebben dat die zachtmoedigen hun bijzondere vreugde hebben: “de zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in de HEERE.” Wij weten niets van de vreugde in de Heere, voordat wij dit weten; want wat gemeenschap kan een hoogmoedig naamchristen hebben met een Jezus, nederig van hart? Of wat gemeenschap is er tussen een onvernederd onbesneden hart, en de “Man van smarten,” kermende in de hof van Gethsémané? Daar kan geen gemeenschap met Hem zijn, geen mededeling van Zijn Geest, totdat wij in zachtmoedigheid en boetvaardigheid aan Zijn voeten neerliggen. Dan zal er een heilige vreugde in de Heere wezen, waarvan wij niets kennen totdat wij zachtmoedig, nederig en boetvaardig gemaakt zijn, en gevoelen dat wij niets zijn en niets hebben. Voordat wij onszelf gevoelen als de vuilste en snoodste aller bozen en als zodanigen tot Zijn kruis de toevlucht nemen, en daar nederig neerliggen, weten wij niets van de “vreugde in de Heere.” Wij mogen ons in onze kennis verblijden; ons in onze gaven, in onze belijdenis, in ons ijdel vertrouwen verheugen, maar wij kunnen geen vreugde in de Heere hebben, voordat Hij Zichzelf bekend maakt, Zijn liefde openbaart, Zijn heerlijke volmaaktheden ontdekt en Zijn verzoenend bloed ten toon spreidt. En als wij niet zachtmoedig gemaakt worden, zijn wij niet vatbaar voor die vreugd. De vaten moeten eerst geledigd zijn van hun vergiftig innemsel, vóórdat de klare wijn van Gods genade erin gestort kan worden. Zodat de zachtmoedigen die vreugd in de Heere hebben, zich alleen in Hem kunnen verblijden, voor zover zij vernederd worden in de gelijkheid van Hem. Zij moeten zachtmoedig gemaakt zijn, om Zijn tegenwoordigheid te gevoelen, Zijn liefde te smaken, of de kracht van zijn opstandig te kennen. Naarmate zij zo zachtmoedig zijn, naar die mate genieten zij de waarheid en de zegen in die waarheden.

Het is opmerkelijk dat deze zachtmoedigen en nederigen van hart, die vreugde in de Heere hebben, zijn verbonden met, en inderdaad dezelfde personen zijn als de doven, die de woorden des Boeks horen, en de blinden, die uit de donkerheid en uit de duisternis zien.

Maar er wordt gezegd, “dat de zachtmoedigen zullen vreugd op vreugd hebben in de HEERE.” Zij moge klein zijn, toch hebben zij vreugd, en dat wel “in de Heere.” Zij mag gering zijn, het is toch de ware vreugd. U weet, wanneer wij in het natuurlijke een eerlijk bestaan hebben, dat ons één echt stuk goud, een goed muntstuk meer waard is, dan duizend valse muntstukken. Zo ook kan onze vreugd in de Heere zwak en weinig zijn, maar wij kiezen er toch niet voor met een valse navolging bezig te zijn. Wij willen ons niet in iets anders verblijden, noch behagen scheppen in de zonden, of een naam te hebben, dat wij leven terwijl wij dood zijn. Zo wij ooit enige vreugde hebben, enig aangenaam gevoel, enige vertedering des harten, iets tot vertroosting of bemoediging van onze ziel, het zal “in de HEERE” wezen, en niet in onszelf; in dat, wat Hij voor ons gedaan heeft, en niet in wat wij voor Hem deden.

IV. “En de behoeftigen onder de mensen zullen zich in de Heiligen Israëls verheugen.”

Welk een vreemde uitdrukking is dit! “De behoeftigen onder de mensen.” Ik zou ze niet beter kunnen ophelderen, dan door wat ik voor mij zie. Ik heb een hele vergadering volk voor mij; maar het zijn, noch in het geestelijke, noch in het natuurlijke allen geen

behoeftigen, en evenwel zijn er de zodanigen onder. Zo ook wijzen “de behoeftigen onder de mensen” ons het overschot van een menigte aan; enkele vruchten aan de einden der uiterste takken. De uitwendige kerk is, zoals ik tevoren heb aangemerkt, als een lichaam begraven in een algemene slaap, onkunde, geveinsdheid, verwarring en opstand. Onder deze mensen schijnen de behoeftigen nauwelijks een gedachte waard. Wat plaats is er onder die helden en reuzen in hun eigen schatting, voor de “behoeftigen,” die niets zijn en niets hebben in zichzelf, dan een gevoel van schuld, verderf en ellendigheid?

Maar de Heere belooft, dat “de behoeftigen onder de mensen zich in de Heilige Israëls zouden verheugen.” En wie is deze Heilige Israëls,” anders dan de Heere Jezus? Hij is de Heilige, Die uit Israël verkoren is; de Heilige, die voor Israël stierf; de Heilige, in Wie gans Israël gerechtvaardigd zal worden, en zich beroemen zal. “De behoeftigen onder de mensen” kunnen zich niet in zichzelf verheugen; want zij hebben niets, om er zich in te verheugen; en dewijl zij niets tot verheuging in zichzelf hebben, verheugen zij zich in de Heilige Israëls. “Die hen van God geworden is tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing.” Tenzij iemand bevindelijk behoeftig is, hij kan zich in de Heilige Israëls niet verheugen.

Neem het eens in het natuurlijke. De rijken verheugen zich in hun rijkdom, in de weelde en vermakelijkheid die de rijkdom voortbrengt. Hoe groter de rijkdom is, des te meer ruimte is er voor alles, dat het geld beheerst. Maar de arme kan zich in deze dingen niet verblijden; hij geniet geen weelde, want hij kan zich nauwelijks het allernodigste verschaffen, en in wat hij niet heeft, kan hij zich ook niet verheugen. Zo ook in het geestelijke: sommige belijders verblijden zich in hun grote kennis, maar “de behoeftigen onder de mensen” hebben die niet. Anderen verheugen zich in hun goede wandel, maar daarin kunnen zij zich niet verblijden; want zij gevoelen het al te goed dat de zonde elke gedachte, ieder woord en bedrijf bezoedelt. Anderen verheugen zich in een brede lijst van goede werken en werkzame pogingen, maar dat kunnen zij niet, want helaas, zij zijn door armoede getroffen. Zij deden ook nooit iets dat zij goed konden noemen. Evenmin als een arm man zich in de behoefte naar de benodigdheden van het leven kan verheugen, zomin kunnen zij zich in hun armoede verblijden. Maar wanneer de Heere Zich aan hun ogen vertegenwoordigt, in al Zijn heerlijke bedieningen en verbondshoedanigheden, als bekwaam zijnde om zalig te maken; wanneer zij Jezus zien door het oog des geloofs, en Hem mogen omhelzen met de armen der toegenegenheid, gevoelende een kleven aan Hem en een zien op Hem; als ze zich ooit in iets verblijden, het is in zulk een Vriend, in zulk een Middelaar, in zulk een Voorspraak, in zulk een Voorbidder.

Maar vóórdat zij zichzelf behoeftig gevoelen, verheugen zij zich in alles buiten Hem. Ook verblijden zij zich niet in Hem, voordat zij opgehouden hebben, zich in zichzelf te verheugen. Ziet dan hoe deze karakters nauw samen gebonden zij in het bundelke der levenden met Jehovah, het Lam. De Heere geve u en mij te ondervinden, dat wij geestelijkerwijs de zodanigen zijn.

Dat ik nu tenslotte u kort aantone dat deze *doven, blinden, zachtmoedigen en behoeftigen* allen een en dezelfde persoon zijn. En als God onze onderwijzer geworden is, zullen wij de gewaarwordingen van deze karakters inwendig en bij bevinding in ons gevoeld hebben.

- Wij zullen dikwijls doof zijn, en nochtans soms de woorden des Boeks in onze consciëntie horen; soms zullen wij de waarheid en het gewicht, en op andere tijden der lieflijkheid van de woorden der waarheid gevoelen. Wij hebben nodig dat de Heere heerlijke en vertroostende woorden ons toevoegt. Dat zal ons

opwekken, onze harten verlevendigen, onze genegenheden gaande maken en ons Hemelwaarts trekken. Kunnen wij in ons dat karakter ontdekken?

- Dan ontbreekt ons ook het volgende niet - want daar de een is, daar zijn ze allen. Wij zullen als “blinden” gebracht zijn “te zien uit de donkerheid en uit de duisternis.” Al zijn onze bewijzen dan ook menigmaal verdonkerd, en moeten wij “gelijk de blinden tasten naar de wand,” kunnen wij ons pad róch zien róch herkennen, soms zullen wij echter een zoet gezicht hebben van Jezus de enige Weg ter zaligheid. Soms mogen we Hem zien, met Zijn uitgebreide armen, Zijn verzoenend bloed, stervende liefde en Zijn dierbaarheid, schoonheid en heerlijkheid.
- En de zachtmoedigheid, zeg mij, wat weet u en ik daarvan? Onze hoogmoed te gevoelen en daarover te treuren, zou dat geen gedeelte der zachtmoedigheid zijn? De hovaardige kent dat niet, noch bedroeft zich daarover. Als er dan tijden zijn dat wij ons verbroken, vertederd en vernederd voor de Hem gevoelen, dan zal zeker de vierde trek ons niet ontbreken.
- Dan zullen wij onder de “behoefigen” gerekend worden. Is de Heere onze Leermeester, dan heeft Hij ons bekend gemaakt, dat wij behoeftig en nooddruftig zijn; dat wij niets hebben noch zijn en dat wij niets kunnen vinden, om op te vertrouwen of ons in te beroemen dan “in de Heilige Israëls.” Daar zal dan bij tijden ook een wezenlijk verheugen en verblijdend zien zijn in en op de Heilige Israëls. Of is er in ons geen liefde tot Hem? Verblijd zich onze ziel er niet in dat Hij de Heilige Israëls is? Is Zijn heiligheid ons niet dierbaar? Beminnen wij Hem niet, ofschoon wij bezoedeld, diep onrein en walgelijk in ons zelf zijn?

Deze zijn het, die van het algemeen wee zijn uitgesloten: “Wee Ariël, Ariël, de stad, waarin David gelegerd heeft!” Dit is het wee, dat God in Zijn woord aankondigt tegen de uitwendige Kerk, die opgetogen is in de algemene slaap, onkunde, huichelarij, omkering en rebellie. Als de Heere dan zo veel voor ons gedaan heeft, gevende ons oren om te horen, toen wij doof waren, ogen om zien toen wij blind waren, vertederde onze geest en ons blijdschap gevende in de Heilige Israëls, ... dan roept Hij geen wee tegen ons uit. Hij heeft ons genadig van de dreigende aankondiging tegen de uitwendige Kerk ontslagen. Hij heeft ons tot een bijzonder volk gesteld, en ons elke zegen beloofd, daar wij waarlijk behoefte aan hebben, hoewel wij ze ten eenmaal onwaardig zijn. En dat Hij belooft, zal Hij dat niet goed maken?

Wie kan, staan op en klaag de Heere aan?

Waar brak Hij 't woord, waar bleef Zijn trouw niet staan?

Neen 'k weet, Hij wil, Hij zal, Hij kan niet wijken,

Zijn Woord staat vast, schoon d' aarde moog bezwijken,

Die op de Heer', zijn hoop en sterkte bouwt;

'k Weet zeker, dat 't hem eeuwig niet berouwt.

AMEN.

2. DE VERLOREN SCHAPEN WEDERGEBRACHT

MIJN VOLK WAREN VERLORENE SCHAPEN, HUN HERDERS HADDEN HEN VERLEID, ZIJ HADDEN HEN GEVOERD NAAR DE BERGEN; ZIJ GINGEN VAN BERG TOT HEUVEL, ZIJ VERGATEN HUN LEGERING. Jeremia 50: 6.

God de Vader in Zijn eeuwig voornemen, God de Zoon in Zijn Middelaars werk, en God de Heilige Geest in Zijn inwendige onderwijzingen — de Drieënige God heeft een eeuwige lijn van onderscheid getrokken, tussen de witgewassen naamchristen en de levende ziel. Hoe ook de huichelaars in Sion zich met het volk van God in de gemeenten vermengen; ofschoon zij ook dezelfde waarheden belijdén te geloven, er is er toch een scheidsmuur tussen hen gesteld, die niet te verbreken is. Een scheidslijn, door de Drie-enige Jehovah opgericht, die noch door de daden, noch door de wijsheid der mensen ooit te vernietigen zal zijn. In het hart van een kind van God bevindt zich die kinderlijke vrees, waarvan de naamchristen niets weet. Het heeft die oprechtheid voor God, die vroomheid, die eenvoudigheid en Goddelijke tederheid, dat begeren naar recht te zijn, die vrees voor zich te bedriegen, die hunkering des harten, om gevoelig en bevindelijk te kennen „den enigen waren God, en Jezus Christus Dien Hij gezonden heeft.” Hij heeft een uitzien om ten allen dage onder de gezegende onderwijzingen des Geestes te verkeren, die nederigheid der ziel en verbrokenheid des harten, die tederheid der consciëntie en meer andere vruchten des Geestes, die, ofschoon door sommigen nageemaakt en nagevolgd, toch nooit in waarheid bestaan dan in het hart van hen wie God met Zijn vinger heeft aangeroerd.

Daarom hebben allen, wie het Gode behaagd heeft tot wachters op Sions muren te stellen, - om aan te zeggen de uren van licht en van duisternis, en te verkondigen wanneer „de morgenstond is gekomen en het nog nacht is,” (Jes. 21 : 11, 12) - luid uit te roepen, wie een eerlijk man, en wie een dief is, en dat zonder enige verschoning. De getrouwe herders worden door de Heere geroepen, „te richten tussen kleinvee en kleinvee, tussen de rammen en de bokken.” (Ezech. 34 : 17) . En bij Jer. 15 : 19, worden de profeten des Heeren dringend verzocht, om het kostelijke van het snode uit te trekken, en zó als de mond van God te zijn.

In de twee verzen, die de tekst voorafgaan, en, in betrekking met dezelve, ook in de tekst, hebben wij een beschrijving van de Heilige Geest, sprekende door Zijn dienstknecht Jeremia van de wijze, waarop de Heere Zijn volk leidt. Door de onfeilbare pen des Geestes vinden wij hier beschreven:

- I. De plek waar Hij hen vindt;
- II. De oorzaak, die hen daarheen dreef;
- III. De weg, waarin zij verlost worden;
- IV. De plaats waarheen zij gebracht worden;

En daarom zal ik, sprekende over deze zaken, mij niet zo nauw aan de tekst te houden hebben, maar zo de Heere mij gelieft te helpen de tekst nemen, gelijk hij in verband staat met de twee onmiddellijk voorgaande verzen.

En mocht de gezegende Geest Zich verwaardigen, ons met Zijn dauw en Zijn zalving te beweldadigen, buiten welke al mijn spreken en al uw horen zal wezen, gelijk „water, verspild op de aarde.”

I. De plek waar Hij hen vindt

„Mijn volk waren verloren schapen, hun herders hadden hen verleid, zij hadden hen gevoerd naar de bergen; zij gingen van berg tot heuvel, zij vergaten hun legering.” Zoals in alles veel afhangt van een goed begin, zal ik vooreerst mijn grond zoeken goed te maken, door zo klaar en beslissend ik vermag aan te tonen, wie de personen zijn, van wie hier gesproken wordt.

God noemt ze zelf in de tekst: „Mijn volk”; en het is dat bijzonder volk, dat God de Vader in Christus uitverkoren heeft vóór de grondlegging der wereld; die uitverkorenen, welke God de Zoon, door hun natuur deelachtig te worden, verlost heeft, door Zijn eigen dierbaar bloed; en dat heilig volk, hetwelk God de Heilige Geest behaagt te onderwijzen, te leren, te besturen en veilig te leiden naar de eeuwige woningen van heerlijkheid. Dit uitverkoren gedeelte van het menselijk geslacht noemt God in de tekst „Mijn volk,” alsof Hij van hetzelfde zeggen wilde: „Zij zijn de Mijnen door verkiezing; de Mijnen uit kracht van koping, de Mijnen door aanneming; eeuwiglijk de Mijnen, onomstotelijk de Mijnen; de Mijnen, in spijt van zonde, dood en hel; de Mijnen, in spijt van vlees, wereld en duivel.”

Onze eerste beschouwing nu van dit bijzonder volk moet zich bepalen tot de plaats, waar God het vindt. „Mijn volk,” zegt Hij, „waren verlorene schapen.” Hun eeuwig, oorspronkelijk, onveranderlijk karakter is: schapen te zijn. Zij worden geen schapen, omdat zij gevonden zijn, noch verliezen dat karakter, door verloren te wezen. Bij God waren zij eeuwig schapen; en hun „verloren” zijn veranderde noch vernietigde, te dien aanzien, evenmin hun karakter, als dat een schaap, in het natuurlijke, van de kudde dwalende, in een bok verkeert. Het kan kreupel, ziek of met ongemakken gekweld zijn; het mag mijlen ver van de kudde afdolen; derzelve wol mag door de struiken verminderd of met slijk bezoedeld, en zijn ganse gedaante zo veranderd zijn, dat de herder het nauwelijks herkent, het blijft toch een schaap, en het zal een schaap blijven, zolang het bestaat. Zo ook de uitverkorenen, eeuwig schapen zijnde in het gemoed Gods, en als zodanig een eeuwige vereniging met de Zoon van God bezittende, konden evenmin door hun val in Adam als door hun eigen struikelingen, zonden en ongerechtigheden hun oorspronkelijk, onveranderbaar karakter van schapen verliezen.

Maar beschouwen wij de plaats, waar Jehova h de Geest hen vindt, dan zijn zij „verloren schapen,” bedorven en ongedaan - zonder hoop, zonder hulp, zonder kracht, zonder wijsheid, zonder gerechtigheid; verloren en zonder vermogens, om de weg der heerlijkheid te vinden - verloren en zonder enige verwachting, om iets in het schepsel te vinden, dat Gode aangenaam kan zijn; verloren en geen hoop ziende, om ooit de Hemelse kusten te bereiken, buiten de onmiddellijke leidingen van de Heilige Geest; verloren en uitgeput en ganselijk onbekwaam om het geringste te doen, waardoor Gods gunst herkennen, of een erfdeel in Zijn liefde herwonnen zou worden!

Wanneer God de Heilige Geest een ziel in handen neemt, dan is het, gelijk eertijds de vingeren van een man hand het vonnis der veroordeling aan de wanden van het paleis des konings van Babel schreef, dat de Heilige Geest het woord „verloren” in de consciëntie van ieder vat der barmhartigheid schrijft. En wanneer Hij dit woord met kracht in hun consciëntieus geschreven heeft, dan dragen zij het brandende, als vurige letters, met zich om, zodat derzelve indruk nooit verloren gaat, totdat zij door het verzoenend bloed des Middelaars uitgewist wordt.

Zo zijn door de onderwijzingen van de Heilige Geest, in en aan de consciëntie van het Gods geslacht, de woorden „verloren, verloren, verloren!” geschreven in hun hart. „Verloren, verloren, verloren!” is de uitroep van hun lippen; „verloren, verloren,

verloren!” is het diepgaande gevoel van hun ziel. Niemand is er ooit gevonden, die niet het gevoel van verloren te zijn, meer of minder levendig, in zijn hart had. Niemand werd er ooit vergaderd in de armen van de Hemelse Herder, opgezocht van de bergen en de heuvels, gelegd op Zijn schouders en thuis gebracht met verheuging; niemand werd ooit tot een geestelijke omgang met Jezus gebracht, waardoor er met Hem gemeenschap geoefend wordt, of hij heeft gezocht, gekermd en geroepen door een gevoel van zijn verlorenen staat; als een schuldig zondaar voor God.

Wanneer de ziel nu, onderwezen door de Heilige Geest, om te gevoelen zowel als te zien en te weten, dat zij niet bij machte is, zichzelf van de toekomstige toorn te bevrijden, en bijgevolg in moedeloosheid en verslagenheid neergezonken is, dan is het gewoonlijk de tijd, dat Hij een ontdekking geeft van de barmhartigheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus. Wij vinden dit liefelijk voorgesteld in dat merkwaardig hoofdstuk, Ezech. 16. De vaten der barmhartigheid worden daar afgemaald onder het zinnebeeld van een pasgeboren kind, door zijn moeder verlaten, en „op het vlakke des velds geworpen, om de walgelijkheid van zijne ziele, ten dage toen het geboren werd.” (vers 5) Zo onbeklaagd, verlaten, bezoedeld, hulpeloos, omkomende, zo ellendig en uitgeworpen is de levendgemaakte ziel.

Maar zij wordt niet aan het verderf prijs gegeven. „Als Ik nu bij u voorbij ging,” zegt de beminnelijke Verlosser, „zag Ik u, en ziet, uw tijd was de tijd der minne: zo breidde Ik Mijnen vleugel over u uit,” (het teken der huwelijksverbinding, Ruth 3 : 9) „en dekde uwe naaktheid; ja Ik zwoer u, en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere Heere, en gij werd de Mijne.” (vers 8) .

Dit schijnt enigszins aangeroerd te worden in de laatste woorden van de tekst: „Zij vergaten hun legering,” te kennen gevende, dat deze „verlorene schapen” al sinds enige tijd gevonden waren, en rust gevonden hadden in Christus; dat Jehovah de Heilige Geest sommigen van hen op een diepe, andere op een meer lichtere wijze; deze meer, andere minder treffend, Jezus als hun Rustplaats had doen vinden. Zodat hun verloren, beangste en benauwde zielen enigszins rust in Christus gevonden hadden, rust in Zijn bloed, in Zijn gerechtigheid en in „het eeuwige verbond, dat in alles welgeordineerd en vast is.”

Maar de Heere zegt in de tekst van Zijn volk, *dat zij hun legering vergeten hadden.* Wanneer zij niet wisten, wat een legering (een rustplaats) was, konden zij niet gezegd worden, die te vergeten. En dit is, naar mijn zienswijze, zekerheid genoeg voor de mening, dat Gods volk gevoerd is naar de bergen, door middel van valse herders. Het is ontegenzeggelijk waar, dat hun eerste verloren toestand niet ontstond uit verkeerde leidlieden. Dat houdt in dat zij verloren lagen in Adam, verloren in het lichaam, toen zij in zonden ontvangen werden en verloren in hun leven toen zij op een dwaalweg gingen en leugens spraken. Liever zou ik denken aan een schaap, dat in de kooi geweest is, dan aan een schaap dat lammeren wierp op de bergen en nooit de stem van de goede Herder kende; eerder aan de dwalingen van de afwijker, dan aan hen, die dood in de zonden zijn. En dat in overeenstemming met de gelijkenis van het verloren schaap, (Lucas 15 : 4—6) die de zaak van een afwijker beschrijft, en instemmende met de boetvaardige uitroep van David (Ps. 119 : 176) „Ik heb gedwaald als een verloren schaap; zoek Uw knecht.”

II. De oorzaak, die hen daarheen dreef

De Heere geeft in de tekst de oorzaak op, de middellijke oorzaak van het afwijken en de dwalingen van Zijn volk. Hij legt de schuld op hun valse herders, hun bedriegers, en

bedriegelijke leidlieden, die hen óf door onkunde, óf boosaardig op een dwaalweg voerden. „*Mijn volk,*” zegt Hij, „*waren verloren schapen, hun herders hadden hen verleid, zij hadden hen gevoerd naar de bergen; zij gingen van berg tot heuvel, zij vergaten hunne legering.*”

O, welke bliksemstralen van Goddelijke wraak zijn er in Gods Woord tegen de valse dienstknechten bedreigd! Voldoende om iemand, die met een tere consciëntie opstaat in de Naam des Heeren, van het hoofd tot de voeten te doen schudden en beven! Welke ontzaggelijke aankondiging van de gramschap Gods tegen de nietige herders, (Zach. 11 : 17) de trage, zelfzoekende herders, die het zwakke niet versterken, het kranke niet helen, het gebrokene niet verbinden, het weggedrevene niet weder brengen, noch het verlorene zoeken, maar over hen heersen met strengheid en hardigheid, die zich zelf weiden, en niet de kudde ! (Ezech. 34 : 4-8) .

Maar is des Heeren volk, nadat zij enige kennis van Christus verkregen hebben, door deze valse herders op het dwaalspoor geleid, dan zijn hun verraderlijke leidlieden in het kleed der waarheid tot hen gekomen. De leer der genade was op hun lippen, maar bedrog en geveinsdheid in hun harten. En zo, onder het masker der waarheid, dringen zij zich in hun genegenheden, nemen het oordeel voor hen in, en misleiden de harten van Gods volk. Kwamen zij in openbare misslagen, stelden zij in eens hun bedriegelijke gevoelens bloot, openbaarden zij van stonde aan hun onchristelijk leven, de schapen zouden een wapenkreet laten horen, en niet naar hun aanlokkende stem luisteren. Maar zij komen tot de kudde als een waar herder, de Goddelijke gevolmachtigde herder der kudde, hoewel met geen ander doel, dan om de horden weg te breken, en de schapen te verstrooien en weg te voeren.

Wij willen met de hulp des Heeren enige van die valse herders, die in Christus' Naam komen, hoewel niet door Hem onderwezen noch door Hem gezonden, ontmaskeren en ten toon stellen.

- Sommigen van deze valse herders voerden hen ter zijde af, door hen op te bouwen in de leer, zonder dat zij de zoete kracht en de levende uitwerking der waarheid in hun zielen ondervinden; en zo houden de kinderen van God op met zuchten, roepen en kermen naar de Heere, zij rusten op de leer, als ber, zonder dat de zoete zalving, de zaligende kracht en Goddelijke geur van die leer aan hun medegedeeld en in hun hart geschonken is, door de mond van God. Wat het ook zijn moge, dat een ziel van haar „legering” wegdrijft; wat haar ook ter zijde afvoert van een bevindelijke kennis van de Zoon Gods; wat haar ook van de geest tot de vorm en van de kracht tot de letter verleidt, dat verongelijkt een levende ziel ernstig. Hoe Schriftuurlijk en waar deze leer ook zijn mag, hoe bekwaam ook opgehelderd, duidelijk bewezen, of welsprekend aangedrongen, nochtans, wanneer zij door dienaars der ongerechtigheid gebruikt wordt, - wat menigmaal geschiedt; om de ziel op te bouwen in een verwaande vrijmoedigheid, en het werk des Geestes in de consciëntie tegen te staan, - dan trekken zij de schapen af van de kracht, de geest, en de geur der Goddelijke waarheden, gelijk die bevindelijk gekend worden, tot een blote letter en droge vorm. De waarheden in de letter zijn voor hen niets dan een geraamte en door snaren vastgehechte beenderen der waarheid, zonder dat er zenuwen en vlees op hen is, en zij met een huid bedekt worden, of de adem des Heiligen Geestes daarop blaast, opdat zij leven zouden. (Ez. 37 : 8, 9.) Ik beroep mij op het geweten van sommigen, die hier zijn, zo u niet op deze wijze weggevoerd werd. Toen de Heere het eerst Zijn werk in uw ziel begon, (ik mag en kan van mijzelf spreken) was er toen geen eenvoudigheid, oprechtheid, een hijgen naar de kennis

van Jezus, gelijk Hij Zichzelf alleen bekend maakt, met de overtuiging van zonde en hulpeloosheid gemengd? En toen u enigermate gebracht werd tot het geloof in en de hoop op Hem, was er toen geen oprecht kinderlijk steunen en rusten op Zijn bloed en Zijn gerechtigheid? Maar zijn sommigen van u niet weggevoerd van deze eenvoudigheid en Goddelijke oprechtheid, dit onbetwistbaar en hijgend leunen op de uitwendige onderwijzingen des Geestes, tot een droge, koude en verharde belijdenis der waarheid, veel verder in de kennis van de letter gaande, dan in de frisheid, de geur en de levende staat der waarheid, hetwelk de kracht der waarheid gevoelig deed vervallen, en als het ware verdrogen in uw zielen? En wat was de werkende oorzaak van deze plaatsvervanging van de wijsheid der mensen voor de kracht van God? Spoor haar bron op, en gewoonlijk wordt zij gevonden in de valse herders, die tot de kudde kwamen, de horden der Goddelijke vrees slechten, en de kudde wegdreven of trokken tot de barre bergen, haar voerende van berg tot heuvel, in leringen en bespiegelingen, fijn gezochte onderscheidingen en woordenstrijd, totdat, temidden van verschillen en redetwisten, de schapen hun legering vergaten.

- Weer anderen van deze valse herders, die in het kleed der waarheid tevoorschijn komen, brengen met zich een boze antinomiaanse geest, die zij in het eerst wel enigszins verbergen, maar na enige tijd luider verkondigen, en in het gemoed van die hen horen, overgieten. Het zijn niet zo zeer de woorden van een man, als wel zijn géést, waarvoor wij ons te wachten en waarop wij nauwkeurig te letten hebben. Waar ook een dienaar voor een gemeente optreedt en gedurig tot haar spreekt zal hij zijn géést aan haar mededelen, en in haar gemoed prenten datgene, waarvan zijne eigen hart vol is.
- Het kan gebeuren, dat onder een volk, dat de leer der levende Godzaligheid belijdt, een leraar komt met de waarheid op zijn lippen, met de leer der genade en enige vertoningen van bevinding, en er nochtans in hem heerst een geest van wispelturigheid en zorgeloosheid, een geest van lichtachting van het bevelende gedeelte van Gods Woord, van veronachtzaming der ordinantiën van Zijn huis, van geringschatting van de werken der Goddelijke vrees en een tere consciëntie. En zonder de volstreckte loochening van de bevinding der heiligen - want dat ware al te onbeschaamd en kon voor hem zelf schadelijk zijn - zal hij versmadende opmerkingen uitwerpen tegen de zuchtingen en de uitroepen van een bekommerd hart, en tegen de tranen, de kermingen en smeekgebeden van een levende ziel. Deze dingen zoekt hij ter zijde te stellen als wettisch en slaafs, en roept luide voor, wat hij noemt, vrijheid des Evangelies en de onveranderlijke verzekering des geloofs. Wanneer hij hen afgebracht heeft van een hartrakende, een door God onderwezen en gewrochte Godsdienst, dan zal hij aan hun gemoed mededelen die liefdeloze, verharde verwaandheid, die tomeloze, antinomiaanse geest, die door de satan in hem geblazen is. Dit is een geest, zo zeer verschillende van een heilig beven, Goddelijk ontzag en kinderlijke vrees, als de Hemel van de hel, of Christus van Belial. Het schaap dat rust in Christus gevonden had, dat Zijn naam als een geur van uitgestorte olie had bevonden, maar daarna gedurig door zijn boze geest beademd, en die geschikt vindende voor de vrije loop zijner vuile lusten en driften, wordt menigmaal door deze wijn van Sodom, en deze druiven van Gomorra betoverd. Zodat zij „hun legering vergeten,” en „weggevoerd worden naar de bergen,” dolende „van berg tot heuvel” van verwaande vrijmoedigheid. Misschien zouden velen van die steile

rots afvallen, zo niet de goede Herder hen opzocht op die plaatsen, waarheen zij verstrooid zijn, ten dage der wolk en der donkerheid.

- Anderen van deze valse herders voeren, onder de belijdenis der waarheid, het socinianisme, het arminianisme, de voorwezendheid en andere ijselijke dwalingen zo bedekt in, dat zij de onvoorzichtigen bedriegen.
- Maar daar is nog een andere klasse, van al deze geheel onderscheiden, valse herders, die grote ijveraars voor de geboden van Gods Woord en de bevelen van Zijn huis zijn, maar die ten doel hebben, om in het geheim een geest van eigen gerechtigheid den volke in te blazen; hen op te leiden tot, wat zij heiligheid noemen, alsof heiligheid iets ware dat door naarstigheid en vlijt te verkrijgen is. En zo trekken zij hen terzijde af, van als een arm ellendig zondaar aan de voet des kruises te liggen, tot het leunen op iets van het eigen ik, waardoor de Heilige Geest smaadheid wordt aangedaan, dewijl Hij de Onderwijzer van de kerk van God is, en de Heere Jezus Christus wordt onteerd, Die zowel onze heiligmaking als onze rechtvaardigmaking is. Wat ook de mens aftrekken mag, van aan de voet des kruises kruipende te blijven, van Goddelijke vrees, kinderlijk ontzag en een bevend gevoel van Gods tegenwoordigheid, wat hem ook ter zijde voert van gemeenschapsoefening met Jezus, van boetvaardigheid en zelfverloochening, dat is niet uit God. Hoe Schriftuurlijk de taal ook zij, waar het mede uitgedrukt wordt, hoe groot ook de Godsvrucht en de heiligheid van het gelaat, de rede en het gewaad van de prediker zij, welke vurige Godsdienstijver hij ook vertone, ja, ofschoon hij ook als een engel des lichts kwam, hij en zijn boodschap is zeer te wantrouwen, als hij iets leert, dat de ziel kan afvoeren van het kruis des Heeren Jezus:

*„Zo hij niet leert, 't zij zuur of zoet,
Het Lam van God - des Midd'laars bloed!”*

Maar in de eerste dagen, als de ziel nog niet diep ingeleid is in de verborgenheid der zonden en de verborgenheid der zaligheid, dan is er niets, dat zo spoedig met de diep ingewortelde eigengerechtigheid van onze harten instemt, als het ernstig aandringen op heiligheid uit de mond van een leraar, die met al derzelver geur gebalsemd is, en in onze ongeopende ogen van het hoofd tot de voeten rein en bijna zonder zonden schijnt te zijn.

Maar hoeveel ook deze afgodische herders van elkaar verschillen, in één punt zijn zij het allen eens; één beschuldiging wordt tegen hen allen ingebracht: *„Zij hebben de schapen verleid en hen gevoerd naar de bergen.”* Zij hebben ze afgekeerd van het kruis van Christus, van de eenvoudigheid en Goddelijke oprechtheid, van de teerheid der consciëntie, van de bekommerende en beproevende paden van de kinderen Gods, van hun bedelaarsgestalte, bankroetschap en nooddriftigheid, van het zien op de Heere van leven en heerlijkheid, als de enigste hoop, sterkte en gerechtigheid van hun behoeftige en naakte ziel.

Nog is dit niet alles. *„Zij hebben hen gevoerd naar de bergen,”* hebben hen gevoerd of gedreven naar de onvruchtbare bergen; de bergen van Gilboa, waar geen dauw noch regen, geen voedsel noch schuiling is, waar hen bij dag de hitte en bij nacht de koude verteert. Zij voeren hen niet in de vallei des ootmoeds, te midden van de groene weiden, en langs de stille wateren, welke alleen in die vallei gevonden worden; maar zij hebben ze gevoerd naar de bergen van hoogmoed en zelfverhoging, verwaandheid en dorre bespiegeling.

En wat is daarvan het gevolg? *„Zij gingen van berg tot heuvel;”* van de ene onvruchtbare hoogte tot de andere, niet wetende, waarheen zij dwaalden, onvoldaan met

elke plaats waar zij kwamen, en nochtans onbekwaam, om in de vallei neder te komen; onderzoekende van berg naar heuvel, van denkbeeld tot denkbeeld, tekst tot tekst, de ene leer na de andere, maar vinden noch rust noch voedsel.

Want, hoewel ook het levende schaap een tijdlang van de eenvoudigheid, die in Christus is, afgedwaald kan zijn, zoekt het toch naar voedsel en weide, en voedt zich inderdaad nooit met iets, dat de Heilige Geest Zelf niet meedeelt. Hoewel een kind van God ook gedurig verstrikt mag zijn in leringen en bespiegelingen, zo vindt het toch nergens een wezenlijke rust, dan in de zoete vereniging met Jezus; is met niets voldaan, dan met die Goddelijke openbaringen der genade aan zijn ziel, de verheffing van het licht van 's Heeren aangezicht, de zoete influistering en indruiping van Zijn eeuwige liefde en onderscheidende gunstbetoning. Maar het gebeurt zo menigmaal, en ik geloof, dat het veel in deze stad geschiedt, dat, door de verleiding der valse predikers, de levende zielen weggevoerd worden, gaande van berg tot heuvel, beproevende dan het ene en dan het andere, zoekende rust en ze niet vindende; zijnde rusteloos, verward, bedrogen, onbekwaam, om zich te voeden met hetgeen hen voorgezet wordt, en nochtans niet bij machte tot de weide te gaan, waar zij kunnen nederliggen, gerust zijn, zich voeden en verkwikken.

III. De weg, waarin zij verlost worden

Maar wij komen tot de weg, langs welke de Heere deze schapen verlost; de wijze, waarop Hij de belofte vervult van Ezech. 34 : 10-12. „Alzo zegt de Heere Heere, ziet, Ik (wil) aan de herders, en zal Mijn schapen van hun hand eisen, en zal ze van het weiden der schapen doen ophouden, zodat de herders zichzelf niet meer zullen weiden; en Ik zal Mijn schapen uit hun mond rukken, zodat zij hun niet (meer) tot spijs zullen zijn. Want zo zegt de Heere Heere: ziet, Ik, ja Ik zal naar Mijn schapen vragen, en zal ze opzoeken. Gelijk een herder zijn kudde opzoekt, ten dage als hij in het midden zijner verspreide schapen is, alzo zal Ik mijn schapen opzoeken; en Ik zal ze redden uit al de plaatsen, waarheen zij verstrooid zijn, ten dage der wolk en der donkerheid.”

„In dezelve dagen, en terzelver tijd, spreekt de Heere, zullen de kinderen Israëls komen, zij en de kinderen van Juda tezamen, wandelende en wenende zullen zij heengaan, en den Heere, hun God, zoeken. Zij zullen den weg naar Sion vragen, met hunne aangezichten derwaarts, (zeggende) : „Komt, laten wij ons verenigen met den Heere, in een gestadig verbond (dat) niet zal worden vergeten.” (Jer. 50 : 4, 5 Engelse vertaling).

De Heere had een wijs en genadig voornemen, in hen zo dwalende te laten. Hij wilde daardoor een zeker doel bereiken. Hij zocht hen te leren de ijdelheid en òdigheid der blote belijdenis, de nietigheid van het schepsel, en de bedorvenheid van hun gevallen natuur. Door hen te laten dwalen, verward, beproefd, benauwd te doen zijn, bracht Hij Zijn eigen voornemen aan het licht, hetwelk was, hen af te keren van alles wat mens heet, hen af te wennen van het schepsel, de hoogmoed huns harten te verbreken, hun bekend te maken met de ijdelheid van hun eigene wijsheid en sterkte, en hun ogen af te wenden van alles wat ijdelheid is.

Zo brengt Hij dan krachtige overtuigingen in hun consciëntie, en een vonnis, om er naar te handelen in hun harten. En dit doet Hij sommigen, door middel van te bedroeven of treffend te slaan in hun personen of families, door hen onder een ernstige prediking te brengen, door een verborgen pijn uit Zijn eigen Woord der waarheid in hun gewetens te schieten; of door hen voor de aandacht te brengen de voorleden bewegingen en gewaarwordingen van hun gemoed, en hoe ver zij daar nu van geweken zijn. Hierdoor wordt dan ook in hen verwezenlijkt, wat Hoséa 2 : 6 geschreven staat: „Ik zal heen gaan, en keren weder tot mijnen vorige man want toen was mij beter dan nu.”

Er is een beweging in de ziel, een uitgaan des harten, een terugkeren van het afkerige kind. „In dezelve dagen en terzelver tijd, spreekt de Heere, zullen de kinderen Israëls komen, zij en de kinderen van Juda tezamen; wandelende en wenende zullen zij henen gaan, en den Heere, hunnen God zoeken.” „Zij zullen komen met geweene, en met smekingen zal Ik hen voeren.” (Jer. 31 : 9). „Ik zal opstaan,” zeide de boetvaardige verloren zoon, „en tot mijnen vader gaan.” Terwijl zij door de valse leraars betoverd en in dorre leringen opgewonden waren, was er geen uitgaan en wenen. Zuchten en kermingen werden onder de droesem van wettischheid gerekend, zeer goed voor eerstbeginnenden, maar niet voor zulke bevestigde gelovigen. Terwijl het hart verhard was door de bedrieglijkheid der zonde, was er geen henegaan en wenen. Terwijl er gesteund werd op eigen gerechtigheid en het werk van het schepsel, was er geen opstaan en wenen. Alle Godsdienst, die uit het vlees ontspringt en in de wijsheid van de mens haar grond heeft, laat het hart zonder indrukken. Geen boetvaardigheid, geen tederheid, geen nederigheid, geen verbrokenheid des harten, geen tranen van Goddelijk berouw, geen eerlijke belijdenis van zonden, geen dagelijkse zuchtingen, geen rusteloos wenden op het bed, geen middernachtelijk gekerm noch verborgen smekingen tot de troon der genade worden er gevonden in het hart dat door het vleeslievend bedrog terzijde getrokken is.

Maar wanneer de Heere opstaat om Zijn werk, Zijn zeldzaam werk, en Zijn wonderlijke daden te verrichten, wanneer Hij ten tweeden male Zijn handen zal uitstrekken, om het overblijfsel Zijns volks bijeen te vergaderen, en de verstrooiden van Juda tezamen te brengen van de vier hoeken der aarde; wanneer Hij als een herder Zijn schaap zal opzoeken van de heuvelen en de bergen, zal Hij hun consciënties treffen, en hun beklomeringen en droefheid doen gevoelen, om hun aangezichten naar Sion te wenden. „O!” zegt de arme ziel, gewond door en onder deze overtuigingen, „hoe ben ik bedrogen! hoe rustte ik op leringen, zonder derzelver kracht te gevoelen! Hoe schandelijk heb ik het verborgen bidden verwaarloosd! Hoe heb ik het lezen van Gods Woord bijna veronachtzaamd, het werk der genade in mijn ziel gering geacht, mij inbeeldende, dat ik in de vrijheid wandelde, schoon ik onder de ergste slavernij zuchtte! Och, tranen van bloed heb ik te wenen, daar ik mij zo liet wegvoeren door de valse herders, onder wie ik zat.

IV. De plaats waarheen zij gebracht worden

Overtuigd van zijn misslag, keert hij zijn rug naar de valse bedienaars, die hem verleid hadden, en hij keert zijn aangezicht naar Sion, gelijk wij lezen: „*Zij zullen naar Sion vragen op den weg herwaarts zullen hunne aangezichten zijn.*” De Apostel Paulus zegt ons bij Hebr. 12 : 22-24, wat het zegt tot Sion te komen. Daar is het: „Maar gij zijt gekomen tot den Berg Sion, en de stad des levenden Gods, tot het Hemelse Jeruzalem, en de vele duizenden der engelen; tot de algemene vergadering, en de gemeente der eerstgeborenen, die in de Hemelen opgeschreven zijn, en tot God, den Rechter over allen, en de geesten der volmaakte rechtvaardigen, en tot den Middelaar des Nieuwen Testaments Jezus, en het bloed der besprenging, dat betere dingen spreekt dan Abel.”

„Uit Sion, de volkomenheid der schoonheid, verschijnt God blinkende.” (Psalm 50 : 2) „want de Heere gebiedt aldaar den zegen, en het leven tot in der eeuwigheid.” Sion is de zetel van al de Evangelische zegeningen. In haar is gelegd „de kostelijke Hoeksteen”; in haar „wordt heil gegeven aan Israël”; „het Lam Gods staat op haar tinnen”, barmhartigheid, verlossing, vergeving, vertroosting, sterkte, redding en heerlijkheid gaat van haar uit.

Door het keren van het aangezicht naar Sion, wordt te verstaan gegeven het zoeken van de Evangelische zegeningen. Zij worden daarom gezegd „den Heere, hun God te

zoeken,” „Die alleen in Juda bekend is, en Zijn woning in Sion heeft;” „vanwaar de lofzang in stilheid tot Hem is.” Maar zij vragen naar de weg tot Sion, met hun aangezichten daarheen, niet in een lichtvaardige en geringschattende geest, en met geen ontwijfelbare verzekering, dat zij eens daar zullen aankomen. Zij hebben stap voor stap naar de weg te vragen, dikwijls bevreesd zijnde, of zij wel op de weg daarheen zijn.

Ach, zij zijn ook zo menigmaal al bedrogen en verleid, zodat zij hun eigen hart niet meer durven vertrouwen; daarom hebben zij de Heere na te lopen, om elke duimbreed van de weg door Hem te worden geleid. Zij kunnen elke verwaande leidsman maar niet meer zo blindelings volgen, maar hebben tot de Heere te roepen, opdat Hij hen onderwijze, leide en verlevendige in de weg. En als zij gaan, dan gaan zij wenende. Zij treuren over hun boze afwijkingen, over de menigvuldige snoodheden die zij bedreven, over de wispelturigheid van hun gemoed, die zij hebben ingewilligd, over de wereldsgezindheid van hun geest, de hoogheid, verwaandheid, geveinsdheid, vleselijkheid, zorgeloosheid en de hardnekkigheid van hun harten.

Zij gaan en wenen met een verbroken hart en een verslagen geest, niet in hun tranen, als bewijzen, berustende, maar *zoekende de Heere, hun God*; zoekende de verborgen openbaringen van Zijn barmhartigheid, de bezoeken Zijner gunst, de “verheffing van het licht Zijns aangezichts;” zoekende naar de ontdekking van de liefde van Jezus. Hem te kennen door de geestelijke ontdekking van Zichzelf. Zo gezind zijnde, zoeken zij niet hun eigen gerechtigheid te bevestigen, niet de toejuicing van de wereld, niet de goede denkbeelden der belijders, noch de vriendschapsbetoning der heiligen, of zichzelf tot een christen te vormen, door eigen oefeningen. Maar zij zoeken, „den Heere, hun God,” — zij zoeken Zijn aangezicht bij dag en bij nacht, zij zoeken Zijn gunst, Zijn barmhartigheid, Zijn genade, Zijn liefde, Zijn heerlijkheid, de liefelijke bezoeken Zijner tegenwoordigheid en kracht, zoeken Hem, door met Hem te worstelen, totdat zij Hem, hun Verbonds God vinden, Die al hun afkeringen zal genezen.

En als zij Hem zoeken, zeggen zij: „*Kom, laten wij ons verenigen met den Heere, in een gestadig verbond, dat niet zal worden vergeten.*”

De begeerte dus van hem, die zo onderwezen en geleid werd, die zo diep overtuigd is van de ijdelheid en de onwaardigheid van alle Godsdienst, die haar middenpunt niet heeft in de bevindelijke kennis van de Zoon van God, is, om een openbare vereniging met Christus te gevoelen; zijn ziel vertederd te vinden in de gemeenschapsoefening met Jezus: en daarom dringt hij op een vereniging met de Heere aan, waardoor de juiste mening van de wonderlijke woorden van Paulus, (1 Kor. 6 : 17) „die den Heere aanhangt is één geest met Hem,” in hem vervuld worden. Hij zegt tot zichzelf: „Het hoofd vervuld te hebben met droge waarheden kan mij geen goed doen; de lof van mensen kan geen schuldige consciëntie verlichten.” Niets kan hem een wezenlijke vrede aanbrengen, dan een geopenbaarde vereniging met Christus; zichzelf één met Hem te gevoelen; en te kennen de kracht Zijner liefde, de uitwerkingen van Zijn bloed, en de openbaringen van Zijn heerlijke gerechtigheid.

„Komt, laten wij ons verenigen met de Heere.” Geeft dit enige kracht in het schepsel te kennen, om zich den Heere toe te voegen? Nee; maar verstaat hierdoor: wanneer de Heere Zichzelf met ons verenigt, dan verenigen wij ons met Hem. Wanneer de Heere de gelovigen in een vereniging met Hem brengt, dan is daar een opspringen van de ziel, een uitgaan van de genegenheden, een kleven aan Hem met een voornemen des harten, een geloven in Hem met al de krachten des gemoeds, en een plechtig verzaken, een terzijde werpen, een onder de voet trappen, een verwerpen van alles, behalve dat in de kracht van God bestaat, en door de Heilige Geest der ziel bekend gemaakt is.

„Komt, laten wij ons met den Heere verenigen,” dat wordt niet op een verwaande wijze gezegd. Het is geen bewijs van een stoute en trotse eis aan de Heere, alsof zij, op de weg naar Sion zijnde, en daarvan zekere bewijzen kunnende aantonen, nu de erfenis konden eisen, en, als het ware, vertrouwen op en vasthouden aan de Evangelische zegeningen. Maar het wijst de handelingen van het levend geloof in de ziel aan, die uitgaan, wanneer zij opgewekt en uitgetrokken worden door de gezegende Geest. Het ijdel vertrouwen en de haastige voorbarigheid der gerusten in Sion, is zeer verschillend van het zachtmoedig geloof dergenen, die henegaan en wenen, de weg naar Sion vragen met hun aangezichten derwaarts, wier harten door de Geest vertederd zijn tot boetvaardigheid, die niets willen weten, dan Jezus Christus, en Die gekruisigd, en begeren te gevoelen en te smaken de zoete openbaringen der liefde van een stervende Heere. Deze kunnen, zonder een verwaande en vrijpostige gemeenzaamheid, zeggen: „Komt laten wij ons verenigen met de Heere,” als gevoelende in hun zielen de daden van het levend geloof, waardoor zij Hem aankleven en op Hem leunen als de enige stut tussen hen en de hel.

Er was geen verwaande eis noch stoute gemeenzaamheid in die vrouw, die haar hand uitstreckte, om de zoom van Jezus kleet aan te raken, en evenwel verenigde zij zich met de Heere, door Zijn kleet aan te raken. Het aanraken van het levend geloof is geheel iets anders, dan het indringen van een vrijpostige gemeenzaamheid. Een kind mag op de knie van zijn vader klauteren; maar een dienstknecht moet de verschuldigde afstand bewaren.

„Komt,” zeggen zij met kinderlijke vrijmoedigheid, „laten wij ons verenigen met de Heere in een gestadig verbond”; als hadden zij behoefte, om de kracht van dat eeuwige verbond aan hun zielen te voelen bekend maken. Begerende te zien, dat hun namen geschreven zijn in het boek des levens. Begerende Hem te aanschouwen Wie zij doorstoken hebben, en hun zonden verzoend te zien door de uitstorting van het dierbaar bloed. Begerende op het grondigst in hun verbroken hart te gevoelen hun aandeel in het eeuwig verbond, „dat in alles wel geordineerd en vast is.” En ofschoon niets van zichzelf hebbende, dan een lelijke bedelaarsgestalte, een bankroetiërs houding, gans naakt en nooddruftig, niets van nature zijnde dan een vuile massa van alles, wat walgelijk en verfoeilijk in de ogen van God is, worden zij toch een verlangen gewaar, om zich te gevoelen en te weten ingebonden in het bundeltje der levenden bij de Heere van leven en heerlijkheid; hun consciënties besprengd te hebben met die balsem, die er van het Bloed der verzoening druipt, welke, toegepast door de Heilige Geest. Wardoor zij zich kan reinigen van de dode werken, en zich in de Heere te verblijden als hun ganse zaligheid en enigste begeerte.

Toepassing

Het pad, dat ik in dit uur in zwakheid en onvolmaaktheid beschreven heb, zou ik niet graag willen neerleggen als een pad waar al de verlost en zonder onderscheid, op wandelen. De schets kan met allen dezelfde zijn, hoewel de aanvulling met ieder onderscheiden is. Velen, bijvoorbeeld, zijn niet verleid geworden door valse herders, maar hebben vanaf hun bekering onder getrouwe leraars verkeerd. Maar, hoewel niet door hen bedrogen, zijn zij dan ook het bedrog en de list van hun eigen harten ontkomen? Of, zoal bewaard gebleven van het kwaad en de misslagen uitwendig, zijn zij dan inwendig daar ook van vrij gebleven? Hierin staan allen op gelijke grond, zodat de een niet boven de andere heeft te roemen.

Bedenk dit dan in uw gemoed; hebt u niet, elk in zijn mate, deze paden betreden? Toen de Heere Zijn werk der genade in uw zielen begon, was toen het woord „verloren” als geschreven op uw consciëntie? Droeg u die last niet met u waar u ook ging? Wanneer u

in de doodse stilte der nacht ontwaakt, was daar niet dat *verloren* u voor de ogen? Hoe u ook uw overtuigingen zocht te verdrijven klonk niet overal u dat woord verloren in de oren? Wanneer u naar kerk ging, scheen dan het woord verloren niet voor u geschreven te zijn. En heeft de Heere u niet op Zijn tijd en Zijn wijze geleid tot de verzekering van uw aandeel in het bloed en de liefde des Lams, waardoor de hoop en de genegenheden van uw vernieuwde geest enigermate uitgetrokken werden? Dan hebt u een legering gevonden; en u verlangde nimmer enige andere rust, dan „die er overblijft voor het volk van God,” zijnde een ingaan door het geloof in het volbrachte werk van Immanuël.

Maar zocht u daar altijd uw rust, hetzij u vervoerd werd door de valse leidslieden, of ter zijde getrokken door uw eigen boos hart? Laat uw eerlijk geweten spreken, als de getrouwe vermaner in uw binnenste; getuige het of er soms geen verborgen verlaten of scheiden van de Heere was. Welk een ontzaggelijke misslag is het, de afwijkingen te willen loochenen! Hoe openbaart het de onkunde van zijn eigen hart! Hoe kenmerkt het de mens als een verdraaier der waarheid, en als een, die met de zonden en met het ongenoegen des Allerhoogsten de spot drijft! Zou hij, die zichzelf en de afgoderij van zijn gevallene natuur kent, durven ontkennen, dat hij gedurig afwijkt; zowel met zijn hart als met zijn mond en leven? Wie is er, die niet zijn eerste liefde heeft verlaten? Die niet afgegaan is van de eenvoudigheid en Goddelijke oprechtheid? Van de kinderlijke en Goddelijke vrees; van zijn eerste geestelijk en Hemelsgezindheid; van de uitstorting zijner genegenheden en zijn hart in de schoot des Heeren? En zo wij al voor openbare zonden zijn bewaard gebleven, zo de Heere ons behoed heeft, van ons niet in het slijk der zonden te wentelen, wie durft dan voor de Heere betuigen, dat hij vrij is van dat tweevoudig kwaad, dat de Heere bij Jer. 2 : 13 beschrijft „Mij, de Springader des levenden waters, hebben zij verlaten, om zichzelf bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden?!”

En wat is de oogst die op die afwijkingen volgt? Is het vermaak, vertroosting of vrede? Oogsten wij de toelaching Gods, of de plechtige getuigenis des Geestes aan de consciëntie in? O nee! Laat uw geweten in uw binnenste getuigen, en het zal zeggen: dat elke afscheiding van den Heere smart en droefheid gebaard heeft. Dat, ver van uzelf in uw zonden te rechtvaardigen, u bijna gereed was tranen van bloed te schreien, omdat u zo goddeloos de Heere verlaten hebt. Het is ons een barmhartigheid geweest, dat de Heere ons niet aan de verharding van onze hart en de dichtschroeiing van ons geweten heeft overgelaten, zodat Hij ons niet heeft toegestaan met het oude Israël te zeggen: „Ik ben onschuldig, ik heb niet gezondigd.” Maar dat Hij ons „met geweene en met smeking gevoerd heeft.

Zijn niet sommigen van ons (ik althans ben er een van) verplicht geweest, wenende heen te gaan, en de Heere in de jammerlijke taal van een afwijker na te lopen, daar wij van Zijn vreze afgeweken en zo snood tegen Hem hebben overtreden, daar wij zo onwillig waren om Zijn juk op onze schouderen te nemen, en in Zijn voetstappen te wandelen? Zijn wij niet gedrongen geworden, om Hem te belijden, hoe ongehoorzaam en weerspanning, hoe vuil en laag wij gehandeld hebben; en heeft Hij niet enigermate „onze aangezichten naar Sion gewend,” de rug doen keren naar de valse herders, naar de sterkte, wijsheid, gerechtigheid en eigen wil van het schepsel; en ons beweldadigd met enige eenvoudigheid, oprechtheid en vroomheid des harten, waardoor wij onze aangezichten naar Sion keerden, en wachtten een zegen, genade en heerlijkheid uit Sion? „Ik zal u ook krenken, u slaande,” zegt de Heere bij Micha 6 : 13,1) zinspelende op het gevoel van krankheid, voortgebracht door een wond.

En hebben deze wonden ons niet enigermate ziek gemaakt voor de wereld, voor het uitwendige naamchristendom, afkerig van geveinsdheid, van het witgewassen

Farizeïsme, van vleselijke belijders, van onze afwijkingen, van alles, behalve wat Gods Woord met kracht ons ontdekte, van alles, behalve het bloed en de liefde des Verlossers van alle leringen, behalve de onderwijzingen des Heiligen Geestes, van alle gezelschap, behalve de vereniging met de kinderen Gods?

Kunt ook u dit betuigen? Hebt u alles buiten Christus, en Die gekruisigd, de rug toegekeerd? Hebt ge u van alle leer, welker middelpunt niet in het bloed des Lams bestaat, afgewend? Achte u het geen liefdadigheid noch mensenliefde te zijn, zo zij niet uit kracht der levende Godzaligheid ontsproot, (ofschoon u alle mensen hoofd voor hoofd begeert lief te hebben en te dienen,) en zijn uw geestelijke genegenheden tot God en Zijn volk? En is er in uw ziel de gewaarwording van Ruth geweest, toen zij zeide: „uw volk is mijn volk, en Uw God is mijn God.” Een liefelijk antwoord in uw binnenste, op de stem des Heeren: „Mijn Zoon! geef mij uw hart.” - „Neem het Heere, met alles wat ik heb en ben?” En u werpende aan de voet des kruises, om daar de Heere van leven en heerlijkheid te smeken, dat Hij van vrede tot uw ziel spreke?

Dit nu geloof ik is de weg, waarin de Heere de ziel van Zijn kinderen meer of minder leidt. Schoon het de Heere waarlijk niet is voor te houden, hoe Hij ons tot de kennis van Hem te leiden heeft, hetzij door een langer, of door een korter pad dan andere van Zijn kinderen, hetzij door verschrikkelijke dingen in gerechtigheid, of door een minder benauwende wijze; maar het is zeker, dat Hij te eniger tijd al Zijn volk ertoe zal brengen, om niets te zijn en niets te hebben; hun eigen gerechtigheid, als vuile voddens terzijde te werpen. Te eniger tijd zal het bijzonder volk te gaan hebben in de paden van verzoeking en beproeving; maar ook geleid worden tot de liefelijke vereniging met de Heere van leven en heerlijkheid, om, gelijk Nafthali, „verzadigd te zijn van de goedgunstigheid, en vol van de zegen des Heeren.”

Dit is de Godsdienst, die ik bekeer te prediken, waarin ik wens te leven, en waarbij ik bekeer te sterven. Want daar is geen andere, die een levende ziel verzadigen kan. Hij, die geen aandeel heeft in de eeuwige verkiezing van God de Vader, in het verzoenend bloed en de rechtvaardigmakende gerechtigheid van God de Zoon, in het werk en de getuigenis van God de Heilige Geest, hoe ook zijn naam, gezindheid, bediening of belijdenis zij, hoe zijn uitwendig gedrag ook moge wezen, wat ook de leer zij, die hij belijdt, of de belijdenis, waarvan hij een lid is, hij zal sterven, gelijk Ezau, Biléam, Saul, Judas of Achitófel stierf. Nooit zal hij de Koning in Zijn schoonheid aanschouwen, nooit zien het vergelegen land, noch het nieuwe Jeruzalem of het bloed der besprenging, „dat betere dingen spreekt dan Abel.”

Maar elke levendgemaakte ziel, die haar verloren staat gevoeligheid heeft leren kennen; die iets van een legering in Christus kent; die de rug naar de wereld en de uitwendige belijdenis gekend heeft, en wenende naar Sion gegaan is; in wier hart God de Heilige Geest deze plechtige begeerte ingeplant heeft, en - veroorloof mij deze uitdrukking - het kostelijk besluit, onder de Goddelijke onderwijzing genomen heeft, (niet een besluit van de vrije wil, maar het inwendig besluit der genade, daartoe bekrachtigd door de Geest van God „om zich te verenigen met de Heere in een gestadig verbond, dat niet zal worden vergeten”, opdat zij in Jezus mochten leven en sterven; uit Hem en tot Hem zou leven, opdat hij Zijn kracht moge gevoelen, Zijn liefde smaken, Zijn bloed kennen en in Zijn genade zich verheugen); ieder der zodanige zal, gelijk Israël in de oude tijd, veilig door deze woeste, huilende wildernis gebracht worden. Zal gedragen worden door deze vallei van tranen, en opgenomen worden om eeuwige zaligheid en heerlijkheid te genieten in de tegenwoordigheid van Hem, Dien hij zien zal gelijk Hij is. Een zaligheid,

weggelegd voor al de verlost. Zulke arme, geofende en verzochte zielen zullen gebracht worden tot een persoonlijke genieting van Christus, zowel hier beneden als daar boven, dat is: de voorsmaak des Hemels hier te smaken, en hiernamaals zich te baden in de oceaan van eindeloze zaligheid.

AMEN.

3. EEN BIJZONDER VOLK.

LEERREDE OVER 1 PETRUS 2: 9: "EEN BIJZONDER VOLK,"¹

Hoe dikwijls bevestigen de ongodvruchtigen - hoewel niet vrijwillig - de waarheden der Heilige Schriften! Welke taal, bijvoorbeeld, is de wereld of hen, die dood in een belijdenis zijn, spoediger van de lippen, dan een dergelijke? - "Welk een zonderling volk is er in die kerk! Wat hebben zij bijzondere denkbeelden! Met wat bijzondere gevoelens zijn zij bezielt! Slechts enkele uitgezochte boeken verkiezen zij te lezen, en daar zijn maar weinige predikanten, die zij wil horen, en in al hun spreken en doen openbaren zij een uitsluitendheid, een gelovigheid, een nauwgezetheid, die zeer veel verschilt van wat u op andere plaatsen kunt ontdekken!" Is dat geen bijdrage tot de getuigenis van de waarheid van Gods Woord? Spreken de lippen der vijanden hier niet onwillekeurig de waarheid? Heeft God Zelf niet gezegd, dat zij "een bijzonder volk" zijn? Juist zijn zonderlingheid en haar ontdekking door het scherpe oog van de wereld is een bewijs, dat zij diegenen zijn, van wie God gezegd heeft: "Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een bijzonder volk; opdat gij zou verkondigen de deugden Desgenen, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht." Dit "bijzonder volk" heeft van af de eerste belofte door alle eeuwen heen bestaan, en het zal blijven bestaan totdat alle dingen een einde zullen nemen.

Abel was één van dit bijzonder volk, en de bijzondere zegeningen, waarmee God hem bewelddadigde, verwekten tegen hem de gramschap van zijn moorddadige broeder. Noach was ook één van dit bijzonder volk, aan wie God beval de ark te bouwen, als een afschaduwing van Christus Jezus de Heere, in wie Zijn dierbaar volk een toevlucht heeft tegen de overstromende baren en de overweldigende regen van Gods wraak. Ook was Loth in Sodom één van dit bijzonder volk, die, wonende onder hen, dag op dag zijn rechtvaardige ziel gekweld heeft, door het zien en horen van hun ongerechte werken. Abraham, in het land der Kanaänieten, Izak zijn zoon, en Jacob zijn kleinzoon waren de voorouders van een bijzonder volk, waarop God Zijn eigen stempel zette, opdat Hij het zou afscheiden van alle volk, dat op de aarde is, tot een voorbeeld van een volk, dat van eeuwigheid is uitverkoren.

De afzondering der Joden, de rechtstreekse afstammelingen van Abraham, uit alle volken, was een afschaduwing van de afzondering der uitverkorenen uit alle volken, dat op de aardbodem woont; en de vijandschap die zich tegen dat bijzonder volk openbaarde, was niets anders dan de ontdekking van de haat, die er in het hart tegen het volk van God huisvest - de ontwikkeling van die vijandschap, waarvan God Zelf gezegd heeft die te zullen zetten tussen het zaad van de vrouw en het zaad van de slang. (Gen. 3: 15.) Toen zij in Egypte waren, werden zij als een bijzonder volk behandeld, door de vijandschap van de koning die Jozef niet gekend had. Na hun ballingschap, toen zij door verscheidene landen verstrooid en verspreid waren, ontstak tegen hen de vijandschap van Haman. Daarom ging hij tot zijn heer, de koning Ahasvéros, en zei tot hem: "Er is een volk, verstrooid en verdeeld onder de volken in al de landschappen uws koninkrijks, en hun wetten zijn verscheiden van de wetten aller volken; ook doen zij des konings

---

¹ Onze overzetting heeft voor deze woorden: „Een verkregen volk.” Het Engelse woord, peculiar, laat zich ook goed door een „afgezonderd, een eigen volk” vertalen. En wanneer men zich dan herinnert, dat Petrus hier zinspeelt op de bijzondere voorrechten van het oude Israëlitische volk, en vergelijkt deze met Exod. 19: 5, 6; Deut. 7: 6; 2 Sam. 7: 23 en meer plaatsen, dan zal men zien, dat het verschil in dezen zo groot niet is. Om de eigenaardige inhoud niet van zijn schoonheid te beroven, hebben wij ons aan de Engelse overzetting moeten houden. Vert.

wetten niet; daarom is het de koning niet oorbaar, hen te laten blijven. Indien het de koning goeddunkt, laat er geschreven worden, dat men hen verderve, zo zal ik tienduizend talenten zilver opwegen in de handen dergenen, die het werk doen, om in des konings schatten te brengen.” (Ester 3: 8, 9.) Hier was de ontdekking van het vergift, dat altijd in het hart van de verworpingen gistende is tegen de uitverkorenen. Hier was de openbaring van die verborgene vijandschap, die er in de wereld tegen het bijzonder geslacht van Jehovah bestaat.

Deze ontdekkingen van vijandschap nu zijn merktekenen en bewijzen niet alleen voor de waarheid der Goddelijke openbaring, maar ook ten gunste van dat volk, op wie deze vergiftige pijlen afgeschoten worden. En daarom kunt u er vast op aan, mijn vrienden! dat, indien u en ik nimmer ten doelwit van deze bittere schichten der verachting gesteld zijn, als wij geen vervolgingen ondervonden, als onze goede naam nooit door de boosaardige laster der wereld bezoedeld werd, indien wij nooit gesmaad en gevloekt werden vanwege die bijzondere merktekenen die de wereld haat, dan blijft er voor het uitwendige geen bewijs over, dat wij onder de getelden van dat bijzondere volk behoren, wat God in Christus uitverkoren, en met alle geestelijke zegeningen in Hem gezegend heeft.

Zo is er dan “een bijzonder volk;” en de begeerte van aller hart, dat God met Zijn vinger heeft aangeroerd, wordt zo liefelijk voorgesteld in de taal van Ruth, toen zij zei: uw volk zij mijn volk, en uw God zij mijn God!” “Ja” zegt de levende ziel, die door God is opgewekt tot een nieuw en geestelijk bestaan, - “ja zij zijn het volk van God; mijn hart hangt in liefde aan hen, mijn verlangen is een van hen te zijn. O! dat mijn lot een deel zij onder het levende gezin van God. Hoewel er veel in hen is, dat mij bedroeft, hoewel er onder hen vele verdeeldheden heersen, hoewel er in hen veel ontbreekt, dat ik zo graag in hen zag, en er veel in hen is, dat ik zo vurig wenste niet in hen te zien, nochtans, met al hun vallen, struikelingen, onvolmaaktheden en gebreken, zijn zij het volk van de levende God. Met hen bekeer ik te leven, en met hen wens ik te sterven.”

Maar, mijn vrienden! als u en ik, wie het ook zij, onze voeten gezet hebben op het nauwe en enge pad dat tot het eeuwige leven leidt, dan zullen wij ook enige tekenen en bewijzen met ons omdragen, dat wij onder dit “bijzonder volk” behoren. Wij zullen enige merktekenen met ons omdragen, waaraan het zichtbaar is, dat God ons afzonderde van alle volk dat op de aardbodem is.

Dit volk nu is in meer dan een opzicht “een bijzonder volk.” Het is “een bijzonder volk” vanwege oorspronkelijke afzondering in de eeuwige vrede van de Drieënige God. Voor de grondlegging der wereld, werden zij uitverkoren in Christus, opdat zij dat volk zouden zijn, in wie de Heere Jezus Zich eeuwig zou verlustigen, en in en door wie Hij eindeloos verheerlijkt zou worden. Hun val in hun eerste verbondshoofd was van te voren voorzien. In de gemoede Gods, was “het Lam Gods van voor de grondlegging der wereld geslacht;” en van alle eeuwigheid af, waren zij één met Christus, gerechtvaardigd in Zijn heerlijke gerechtigheid, geheiligd in Zijn vlekkeloze onschuld, volmaakt in Zijn volkomenheid en beminnelijk in Zijn bevalligheid. En zo was dit “bijzonder volk” “gezegend met alle geestelijke zegeningen in de Hemel in Christus,” reeds vóór dat de tijd zijn aanzijn had, vóórdat dit wereldrond door God was voortgebracht, vóór dat de alles scheppende stem van de Alleen-Machtige de zon en sterren hun loop in het uitspansel aftekende, toen alleen de eeuwigheid bestond, en de Drieënige God met Zichzelf alleen in heilige gemeenschap verkeerde, zonder enig voorwerp van Zijn scheppende hand. Dit volk had dan in de gemoede Gods reeds toen een aanzijn, en uit kracht van dat oorspronkelijk aanwezen, zijn zij eerst in de tijd voortgebracht (een ieder op de juiste tijd, door God voorverordineerd), en daarna, in de

bestemde tijd van God, zijn zij, door de levendmakende werkingen van de Heilige Geest, tot een nieuw en geestelijk aanwezen geformeerd.

Maar hoe zullen wij, elk persoonlijk voor zichzelf te weten komen, of wij onder dit “bijzonder volk” behoren? Zullen wij ons tot de bladen van onze Bijbel wenden, en, onder het lezen van Eféze 1 of Rom. 8, bemerkende, dat God een uitverkoren volk heeft, besluiten, dat wij daar ook onder behoren? Zullen wij ons keren tot de eerste zendbrief van Johannes, en daar vindende: “dat het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, van alle zonden reinigt,” daar zomaar voor vast uitnemen, dat ook onze ongerechtigheden vergeven zijn? Zullen wij onze ogen op de tekst slaan: “God is het die rechtvaardig maakt! Wie is het die verdoemt?” En dan door het lezen van die woorden van de Heilige Schrift, zonder enige moeite, verder geloven, dat wij persoonlijk voor onszelf gerechtvaardigd zijn? Geenszins; dit mag door een oppervlakkige naambelijder, of door een die dood in een belijdenis is, gedaan worden; maar een levende ziel iemand, wier consciëntie God met Zijn vinger heeft aangeraakt, zal dit niet vermogen. Voordat hij zich verzekerd kan houden, van een aandeel te hebben in de zegeningen waarmee God Zijn volk voor de grondlegging der wereld beweldadigd heeft, moet hij een persoonlijke openbaring en ontdekking van die zegeningen aan zijn ziel, onder de bewerking van de Heilige Geest genieten. En als zij niet aan zijn consciëntie verzegeld, en aan zijn hart bevestigd zijn door de getuigenis van de Heilige Geest, hij zal zich nimmer vergenoegen met te denken, een deelgenoot te zijn van die zegeningen, die voor de uitverkorenen in Jezus Christus weggelegd zijn.

Maar er zijn ook zekere merktekenen en bewijzen der openbaringen van Christus, die met minder kracht in de ziel dalen; er zijn getuigenissen, die zo niet tot een volle en verzekerde voldoening leiden, en wanneer een kind van God onder diepe armoede en sterke zieloefening verkeert, zou het zich met een klein teken verblijden, wanneer het een groter missen moet. De bedelaar zal gretig een koperen muntstuk op de straat aannemen; hoe zou hij zich er ook met verachting van kunnen afwenden? Zijn honger en zijn armoede maken de kleinste gift hem aannemelijk. Een welgesteld mens zou zulk een ellendig geschenk versmaden en het als een beschimping en hoon rekenen, maar hij, die in diepe armoede gezonken is, verblijdt zich iets te hebben waardoor hij zijn drukkende behoefte kan verlichten. Zo ook wanneer de Heere armoede en behoefte, als een grote en loodzware last op de zielen van Zijn geliefde kinderen legt, dan verblijden zij zich veeltijds met de gift van de geringste penning, (ik bedoel, die ogenschijnlijk klein zijn, want uit de Hemelse schatkist, kan geen geringe munt afgegeven worden) waarop de hovaardige naamchristen met verachting neerziet.

Komt, laat ons, onder Gods zegen, enige van de, bijzondere merktekenen, waarmee dit bijzonder volk bestempeld is, pogen aan te wijzen, en mocht het de Heere behagen uw hart, door middel van mijn mond, met een van de muntstukken uit de hof des Hemels te beweldadigen. Hij zal het ook veilig in die schatkamer opsluiten. Hij zal het soms uitbrengen en het u laten zien en zo zult u bij tijden een zoet bewijs hebben, dat u een deelgenoot bent van die liefde, die de kennis te boven gaat.

1. Dit bijzonder volk dan heeft bijzondere *oefeningen*. Er is niemand, die iets van geestelijke oefeningen weet, of hij moet een geestelijk mens zijn. Hij mag, weliswaar overtuigingen hebben, hij mag met voorbijgaande twijfelingen en vreze gekweld zijn, hij kan enige benevelde en tevens ijselijke bevattingen hebben van de toekomstige toorn; maar al zulke geestelijke oefeningen kent en verstaat hij niet, want die zijn

bijzonder aan het geestelijkerwijs onderwezen volk eigen. Maar al Gods kinderen hebben, elk naar zijn mate, geestelijke oefeningen.

Nu eens, bij voorbeeld, worden zij krachtig gekweld met ongeloof, dat is: het ongeloof van hun harten werkt zo machtig in hun vleselijk gemoed, dat het ieder bewijs verdonkert, ieder getuigenis verbergt en elke inschrijving door de Heilige Geest in hun zielen gegraveerd, als het ware uitwist.

Maar het is juist niet enkel de *oefening* (of *kwelling*) des ongeloofs, dat een kind van God doet zijn; want ook in het hart van de verworpingen heerst en regeert het ongeloof. Het is de oefening van de ziel onder dat ongeloof dat het bestaan van het geestelijke leven aan het licht brengt. Het is door de strijd, de tegenstand, de worsteling, die er in het binnenste omgaat; want hieruit blijkt er een tegenwerkend grondbeginsel in de mens te zijn, het aanwezig van "een rij van twee heiren." (Hoogl. 6: 13.) Vol ongeloof te zijn, is nog geen bewijs van een wedergeboren mens te wezen; maar in onze harten een daar tegenwerkend grondbeginsel te vinden, dat het ongeloof ontdekt, dat tegen het ongeloof strijdt, dat onder het ongeloof als een zware last zucht en kermt, dat van de kracht van het ongeloof wenst verlost te worden; - de tegenstand, die dat levend grondbeginsel, tegen het ongeloof, dat gedurig van uit het vleselijk gemoed opwelt, voert - ziedaar het bewijs van haar bestaan en aanwezig.

De grote zaak die ik voor mijn eigen ziel begeer, en welke ik een behoefte reken voor uw zielen, is het aanwezig van het leven Gods; en dit verborgen leven wens ik voor uw geweten te schetsen, in sommige van zijn werkingen en verrichtingen. En om dat nu te doen heb ik mij te geven in die oefeningen, waarin het leven van God geopenbaard wordt. Als ik zeide: "Elk een, die ongeloof in zich heeft, is een kind van God," dan zou ik op een zeer vals bewijs bouwen, omdat er honderden en duizenden, ja miljoenen zijn, die ongeloof genoeg bezitten en evenwel geen kinderen Gods zijn. Daarom moet ik komen tot Gods genade in de ziel, tot het werk van de Geest in het hart, tot het bestaan van een levend grondbeginsel, dat werkt onder en zich kenbaar maakt dóór deze klomp van ongeloof, die het schijnt neer te drukken.

Maar bovendien, behoef ik nog iets meer dan dat. Veronderstel eens, u was te Derbyshire, en iemand zei tegen u: "Hier is een rivier, met name de Dove, die op een zekere plaats, niet ver van hier, in de grond verdwijnt en zo een aanmerkelijke afstand onder de grond voortloopt." Ongetwijfeld zou u zeggen: "Mij dunkt dat ik haar hier hoor invallen, maar toch zou ik liever daarvan een ooggetuige zijn; en kon ik dan niet zien waar de rivier eerst haar onderaardse loop aanvangt, dan zou ik mij evenwel kunnen vermaken in een gedeelte van haar onderaardse gang te aanschouwen." Wanneer nu die persoon u in een diep hol of rotsachtige kloof kon voeren, waar de aarde zich vaneen scheidt, en u, door die diepe spleet heen starend, zowel de rivier zag als hoorde ruisen, dan zou u moeten zeggen: "Nu geloof ik het zeker." En evenwel was gedurende die ganse tijd, de rivier in haar onderaardse loop verder gegaan, maar toen u door de spleet in de aarde haar water zag vloeien, was u een ooggetuige en dus voor u zelf er zekerder van.

Zo is het ook met het geloof in onze harten. Het geloof van de ziel loopt als een verborgen rivier onder de boven liggende klomp ongeloof door. Maar hoe zal ik nu te weten komen dat het daar is? Ik weet er iets van, door de pogingen, het opzwellen, het verheffen van deze rivier, om aan het licht te komen. Maar als er soms een spleet gemaakt wordt - als de rots, ongeloof, vaneen gescheiden wordt en ik de beddingen, het ademen, de zuchten en de werkingen van het levende geloof kan bespeuren en het zie ontvonken, als het een straal der zon ontvangen mag - dan heb ik een ander, een veel helderder bewijs, dat ik het geloof van Gods uitverkorenen bezit.

Zullen wij daarom het werk des geloofs in de ziel nasporen, dan is het niet alleen nodig, het in de strijd te ontdekken, maar het soms ook te zien *zegepralen*. Wij moeten het geloof zien en gevoelen, niet alleen in zijn opheffing van onder de klomp van het ongeloof, maar het is ook noodzakelijk, dat wij soms de gezegende genade zien ontspringen in levendige oefeningen, waardoor de dingen Gods in Christus worden verwezenlijkt. Het "bijzonder volk" bezit geloof, en dit geloof wordt soms geroepen tot gezegende oefeningen en door de Geest van God opgetrokken om met het licht van de dag op te staan en onder de Zon der gerechtigheid te glinsteren en te lichten.

Nog een andere oefening der levende ziel is haar *strijd*, onder die vleselijkheid, dodigheid, aardsgezindheid en dorheid, die haar bij tijden in de aarde schijnt op te sluiten. Maar meen nu niet, dat ik zeg, dat die vleselijkheid, dorheid, koudheid en dodigheid bewijzen van leven zijn. Geenszins! Maar hierin is het bewijs, wanneer ik in mij iets vind, dat van een daarmee verschillende natuur is, daartegen opstaat, daartegen werkt, en de kracht en de sterkte van het werk des Geestes te midden van hetzelfde openbaart. Als ik zeg: "Ik ben zo vleselijk, ik ben zo dodig, ik ben zo koud, zo stomp, zo levenloos, - en daarom ben ik een kind van God;" zou men niet moeten zeggen dat ik het werk des vleses versterk en het de naam gaf van het werk des Geestes? Als ik aan de andere kant zeg: "Ik ben altijd geestelijk en hemelsgezind, ik mag altijd de tegenwoordigheid van Christus als mijn ziel-verzadigend deel genieten, nimmer ben ik dodig, ongevoelig noch onvruchtbaar," als ik de moed had dat te zeggen, (op verre na durf ik het niet te doen, want dan zou er een leugen in mijn rechterhand bevonden worden), het zou de arme, belaste en geoefende zielen in verlegenheid brengen en haar niet naar de grote weg, waarop de verlost wandelen, leiden.

Maar het pad des rechtvaardigen is een pad waarop bij tijden geestelijkheid lucht krijgt van onder vleselijkheid, het leven bij tijden een gezegende verlossing uit de dood geniet, vruchtbaarheid bij tijden de dorheid overwint, het licht bij tijden de duisternis verdrijft, barmhartigheid bij tijden de schuld overtreft, de liefde bij tijden de vrees buiten drijft, en de hoop bij tijden de moedeloosheid afkeert.

En hier komen wij nu tot hetgeen bijzonder aan de levendgemaakte uitverkorenen eigen is. Wij voerden bijzondere werkingen, bijzondere voetsporen aan; hier beginnen wij de zegels van de Heilige Geest te ontdekken, zo sterk verschillend van alle vleselijke godsdienst en alle bedriegerij van een goddeloze. Maar zij, die geen genade bezitten, verblijden zich onder de vleugels van een leraar zich te kunnen verbergen, en wanneer zij hem van dodigheid, vleselijkheid, onvruchtbaarheid, ongeloof en twijfelingen horen spreken dan zeggen zij: "Ach, hij schetst daar zo juist mijn bevindingen. O daar kan ik mij in vinden; daar kan ik een weinig ingaan." Maar wat schetst hij eigenlijk? Niet het werk van God in de ziel, niet het werk van de Geest aan het geweten, maar die vleselijkheid, dorheid en dodigheid, die alle mensen eigen is; louter het werk des vleses en niet het werk van de Heilige Geest.

Maar ook heeft Gods volk *bijzondere oefeningen onder verzoeken*. Verzoeken te hebben is geen bewijs van een kind van God te zijn, daar wereldlingen ook verzoeken hebben. Wat doet de zakkenrolder de handen steken in de rok van de voorbijganger? Verzoeking tot diefstal. Wat doet de dronkaard in de kroeg sluipen? De liefde tot de sterke drank. Wat brengt de doodschuldigen naar de galg? De verzoeking tot doodslag. Daarom is het werk der verzoeken en haar kracht geen bewijs van een kind van God te zijn. Maar het bewijs ligt hierin: welke de gevoelens en de oefeningen der ziel zijn onder de verzoeken, hoe zich het levend grondbeginsel, door tegen en onder die verzoeken te werken, openbaart. Wordt er pijn gevoeld? Brengen de verzoeken benauwdheid te weeg? Is er een roepen en zuchten tot God om verlossing? Worden er van de vernieuwde geest kermingen en een uitermate

zuchtigen, van onder de zware last van verzoeken vernomen? Worden er nu en dan uitredingen gesmaakt? Is er een proeven der barmhartigheid, die zich openbaarde in de ziel vergiffenis te schenken van dat zij zo verstrikt was? Wordt er gezegende verheerlijking van Gods genade gekend, in de heling der afwijkingen, die de verzoeken veroorzaakten? Is er een uitstrekken van de armen des geloofs, om het kruis van Christus te omhelzen, als de enigste toevlucht tegen verzoeken? Dan besluiten wij, dat er leven is.

Maar wanneer ge u voor een kind van God houdt, omdat u verzocht wordt, och! dan is het niets dan bedriegerij van uzelf. Het is een wreed bedrog van de satan, de verzoeken als een bewijs en kenmerk van genade voor te stellen, zonder dat er oefening der ziel is onder de verzoeking, zonder de verzoeking een last te rekenen, zonder een bitter zuchten en roepen vanwege die verzoeken te willen, of redding uit de verzoeken te ontvangen. De verzoeken op zichzelf als een kenmerk te willen rekenen, is niets anders dan de weg, die de Heilige Geest in het Woord van God heeft afgetekend, en die Hij voortbrengt in de consciëntie van al de wedergeborenen, te verdonkeren.

2. Maar dit bijzonder volk heeft, in de tweede plaats, *bijzondere verlossingen*. En mijn vrienden, wat wij ten slotte ook zouden kunnen zeggen van twijfelingen, vrees, overtuigingen, benauwdheden, geweldige verzoeken en pijnlijke oefeningen, ik ben er ten volle van overtuigd, dat het grote, zielvergenoegend bewijs is: verlossing, uitredding. Zou de gevangene, opgesloten in zijn donkere cel, door het zien sluiten van de deuren der gevangenis, een bewijs hebben, dat hij daaruit gebracht zal worden? Zou de bevende doodschuldige, staande onder de galg en zijn angstige ogen over de menigte wendende, de koninklijke bode met een vrijbrief in zijn hand, in allen spoed ziende aankomen, besluiten, dat zijn vonnis uitgesteld werd, omdat hij de strop om zijn nek voelt nijpen? In geen geval; het is de verlossing, die hem ten bewijze strekt. Niets dan de koninklijke pardonbrief stelt hem in vrijheid; het is de ontrolling van de bewijsbrief, door de hand van de Soeverein ondertekend, dat hem verlost van de strik en opnieuw onder zijn metgezellen, als een levend mens terugvoert. En zo is het ook met een gelovige, die met benauwende vrees geoefend is, die door en in de folterende weeën der wanhoop, een ontzaggelijke eeuwigheid als aan een draad boven zich hangen ziet. Hij begeert verlossing, hij heeft behoefte aan vergeving, aan een getuigenis, hij moet een ontdekking van Gods barmhartigheid in zijn ziel hebben.

“Maar,” zullen sommigen zeggen, als dan de zaak zo gelegen is, als er in het uitschetsen der twijfelingen en vrees geen bewijs is; als zonde, verdorvenheid en verzoeken geen kentekenen van genade zijn, wat toch ter wereld mag het dan zijn, dat u en andere Evangeliedienaars daar zo gedurig van spreken? Waarom ze dan niet liever aan haar plaats gelaten en de heerlijkheid van Christus uitgebreid? Wat hebben wij dan met al deze verzoeken en verdorvenheden te maken?”

Ik zal u het *waarom* aantonen. Veronderstelt eens dat ik naar een plaats ging, waarnaar ik zeer verlangende was die te bereiken, en ik raakte aan het dwalen; maar zie, daar ontmoet ik iemand die ik wel vertrouwen kan en deze vraag ik naar de weg. Hij wijst mij die aan en zegt: „Ik zal u een teken geven waaraan u de weg herkennen kunt: hij is zeer bergachtig, hij is uitermate oneffen, ruw en stenig, er zijn vele kuilen en modderpoelen in, en boven dit alles nog is de weg zeer vuil.” Ik luister naar zijn onderricht, bedank hem voor zijn vriendelijkheid en vervolg mijn tocht. Maar verdergaande, kom ik op een weg zo effen als een kolfbaan; ik vind er geen steen die groter is dan de makaden waaruit hij bestaat; alles is voor mijn voeten aangenaam. “Wel,” zeg ik tot mijzelf, “dit kan onmogelijk de weg zijn; mijn wegwijzer heeft mij

gezegd, dat er steen in de weg zijn, dat hij gevuld is met hoogten en kuilen, met modder en slijk; het is zeker, dat ik niet op de rechte weg ben.” Maar ten laatste vind ik er een weg die bergachtig, ruw en oneffen is, zodat nu en dan mijn schoenen in de modder en het slijk wegzinken en alles wat ik in en op de weg ontmoet, is met de beschrijving van mijn onderrichter in de juiste overeenstemming. En nu zeg ik: “ik ben op de weg, ik bevind het juist zo als mij aangewezen werd, hier ben ik op de rechte weg.”

Ziedaar, de weg naar de Hemel wordt in het Woord van God, volgens zijn natuur, beschreven een weg te zijn oneffen en vol doornen; vol van moeilijkheden, oefeningen, engten en verzoeken. Als u het elfde hoofdstuk aan de Hebreëen leest, dan hebt u een beschrijving van de reizigers op die weg en welke oefeningen en verzoeken zij doorgestaan zijn. Merk nu wel op: de modder, het slijk, de stenen, de bergen, de valleien zijn de weg zelf niet, maar zij liggen in de weg. Konden zij van de weg afgeveegd worden, dan zou de weg dezelfde zijn, maar zij zijn daar en wij moeten er daarom door te trekken. Zo ook, de modder en het slijk in mijn hart, het ongeloof, de hoogmoed, de verwaandheid, de geveinsdheid van mijn gevallen natuur, de scherpe pijlen, die de satan op mij afschiet, de verzoeken die de wereld voor mij spreidt, de tegenstand der naamchristenen, de vervolgingen van de wereld, de twijfelingen en vrees van mijn eigen gemoed - als ik een wandelaar ben op het enge en nauw pad, dat ten eeuwigen leven leidt, dan heb ik dat alles door te gaan. Niettegenstaande het geen bewijzen zijn, zijn zij evenwel zo onafscheidelijk aan de weg verbonden, dat, ofschoon de weg zelf niet zijnde, zij toch zó in de weg liggen, dat, wanneer ik op die weg ga, ik ze moet doortrekken. Dit nu is de rede, waarom zij, die de steen des aanstoots voor Gods volk wensen weg te nemen, en voor de behoeftigen in Sion zonen der vertroosting begeren te zijn, van twijfelingen en vrees, oefeningen en verzoeken, angsten en benauwdheden spreken. Het is, opdat zij zouden versterken het levend gemaakte geslacht, dat in deze oneffen en slijkachtige weg worstelt. Hij zal ofschoon in de modder, verder lopen terwijl de voet een ‘dood mens’ er zonder tegenweer in wegzinkt.

Hoe, of wat het dan ook zij, *verlossing* is het grote bewijs. Gezegend te zijn met een gezicht van Jezus; de vergeving der zonden aan de ziel verzegeld te hebben; een gezicht te ontvangen van die heerlijke mantel die de doodschuldigen kan bedekken en beschutten; de ogen geopend te hebben om Jezus te zien; in Zijn boezem te blikken, Zijn teder hart met erbarming aangedaan te zien; de verzoenende druppelen van Zijn bloed in onze consciëntie te voelen druipen, om die te reinigen en te heiligen van alle schuld en zonden; - dat is het bewijs, dat is de zielsverzadigende getuigenis, dat brengt in het hart de vrede Gods die alle verstand te boven gaat. Niemand, als de uitverkorenen kunnen immer dit bewijs hebben; ja, wat zeg ik: niemand als de uitverkorenen hebben begeerte *naar* dat bewijs. Ik kan, uit de volle overtuiging van mijn consciëntie, niet geloven, dat er iemand buiten de door de Heiligen Geest levendgemaakte vaten der barmhartigheid, zijn kan, die ooit met onuitsprekelijke zuchtigen hijgt naar de liefelijke bezoeken van de liefde Gods, naar de openbaring van Christus’ tegenwoordigheid, en naar de toepassing van het bloed der verzoening. Zoveel is intussen zeker, dat ik nimmer van zulke dingen droomde, of mij om dezelve bekommerde, ik zou ze als geestdrijverij bespot, onder de voet vertreden en voor niets als dweperij van bijgelovige gemoederen gehouden hebben, als de Heere mij niet tot deze gevoelens gebracht had door Zijn eigene krachtige en gezegende zo ik vertrouwd door Zijne onderwijzing in mijn ziel.

3. *Dit bijzonder volk zal zo bijzonder gestempeld zijn uitwendig, zoals zij bijzondere kenmerken en tekenen inwendig bezitten. Zij zullen van de wereld afgezonderd zijn; zij zullen buiten, waar hun bezigheid hen roept, geen gemeenschap hebben met de mensen*

van dit leven, die geen vreze Gods in hun harten hebben. Zij zullen, gelijk God hen van tijd tot tijd daartoe roept, afgezonderd zijn van de dode belijdenis dezer dagen; zij zullen geen wezenlijke gemeenschap of vereniging hebben als met het op een geestelijke wijze onderwezen geslacht; zij zullen tegen alle feilen en misslagen, onder welke vorm of gedaante ook, een eerlijke getuigenis geven. Zij zullen strikt dit bevel gehoorzamen: “Gaaf uit van hen, en scheid u af, en raakt het onreine niet aan.” Dit is het, waar ik toe gedwongen ben geworden te gehoorzamen; niet met een vleselijke, maar met een inwendige geestelijke dwang. Wie was met sterker koorden omwonden dan ik, als het ware, met elke tegenstelling van Gods waarheid in de wieg gelegd; met de meest ellendigste banden van vooroordelen bezwachteld; tot het hoofd toe in de wereldsgezindheid, hoogmoed en onkunde gedompeld; in zoveel deftig en doods linnen gewikkeld, als een Egyptisch gebalsemd lichaam! Zodat niets als de almachtige hand van God die dubbele plooiën verscheuren en mij brengen kon tot de oprechtheid en volkomenheid des harten, en mij van alles wat ik verkregen had en waarmede ik in betrekking stond kond losmaken. Het is mij dus uit mijn eigen bevinding bekend, dat er een mededeling van een inwendige kracht nodig is, om het bevel te gehoorzamen: “Gaaf uit het midden van hen en scheid u af, zegt de Heere en raakt niet aan hetgeen onrein is;” en “acht de versmaden van Christus boven al de schatten van Egypte.”

Ik verzeker u uit de oprechtheid van mijn gemoed dat ik liever in armoe en geringheid de getuigenis van God hoor, dan de getuigenis van mensen met alles wat de wereld heeft en geven kan.

4. Verder: in het bijzonder volk zal oprechtheid, eerlijkheid en vroomheid zijn. Ik schaam het mij bijna te zeggen, (want het is een schandvlek voor de gemeente, maar toch moet ik het zeggen), dat ik veel meer eerlijkheid en wereldse vroomheid, een juister besef van eerwaardigheid, méér oprechtheid in wereldse handelingen, veel stipter en nauwgezetter handeling in alle zaken, die door de mammon gedreven worden, gevonden heb in hen, die van geen belijdenis willen weten, dan in sommigen van degenen, die zichzelf met fierheid onder het volk van God rekenen. Maar toch geloof ik, waar de genade van God in het hart is gezeteld daar maakt het de mens eerlijk, niet alleen voor God, maar ook eerlijk voor de mensen. Geen slinkse streken, geen uitvluchten, geen zwendeling of bedrog kan er immer in een wedergeboren hart bestaan. God Zelf - “Hij die de harten doorzoekt en de nieren beproeft,” heeft eerlijkheid gewrocht in iedere consciëntie, die Hij levend gemaakt heeft, door uit Christus’ volheid haar leven in te blazen. Uw slinkse streken zijn een zwart merkteken, dat tegen u getuigt. Laagheid, bedriegerij en uitvluchten komen niet uit God. Hij “Die een ontoegankelijk licht bewoont,” wil aan uw zielen enigermate Zijn Eigen oprechtheid mededelen.

Och, mijn vrienden! dat wij die eerlijkheid gemeen hadden! Laat ons oprecht en vroom zijn! Dat de wereld niet kan zeggen: „die Godsdienstbelijders zullen ons waar zij kunnen bedriegen.” O, dat wij steeds iets van die eerlijkheid en oprechtheid bezaten, opdat wij niet die schandvlek vertonen, waarover de wereld tot opspringens toe verheugd zou zijn, ons er mee te kunnen betichten!

5. Eindelijk: waar God ons als Zijn ‘bijzonder volk’ heeft getekend, daar moet het ook zichtbaar zijn voor Zijn gemeente. Daar zal zachtmoedigheid, teerheid, zachtzinnigheid, boetvaardigheid en mildheid des geestes zijn. Daar worden geen uitbrakingen van het venijn en de vijandschap van ons vleselijk gemoed tegen alles, wat ons tegenstaat, vernomen. Daar wordt geen klauteren naar de hoogste zetel gevonden. Daar kent men geen verduwen noch het verstoten van anderen, opdat *wij* zouden bewonderd en

hooggeacht worden. Integendeel, vindt men daar een nederigheid, een zachtmoedigheid, een boetvaardigheid, een vergevende onderwerping en een tederheid des Geestes, waarvoor wij bereid zijn niets te wezen, zolang wij “geliefde kinderen” zijn. En soms zullen wij ons op Davids plaats bevinden, toen hij zeide: “Ik koos liever aan de dorpel in het huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der Goddeloosheid.”

Hier is de spiegel. Beschouw er u in. Kunt u er uw gedaante in bemerken? Zegt u: “ik twijfel niet aan de verkiezing?” Dat is wel mogelijk mijn vriend! Maar heeft God u van uw verkiezing verzekerd? Zegt u: „Ik geloof de ganse leer die u predikt; mijn vader was een volger van Calvijn, ik ben altijd rechtzinnig onderwezen, en ik heb de leer der genade van mijn kindsheid af aangenomen.”

Dat is *zeer* waarschijnlijk; maar heeft God deze waarheden ooit met kracht aan uw ziel verzegeld en toegepast? Zij die uit de Geest geboren zijn lezen wij, “zijn niet uit den bloede, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren.” Heeft Hij Zijn eigen merk op uw geest gestempeld, Zijn gelijkenis in uw ziel gegraveerd, heeft Hij u enigermate de Zoon van Zijn liefde gelijkvormig gemaakt, en in uw hart Zijn beeld weer hersteld? Ik geloof dat er velen van Gods kinderen zijn, zo niet de meesten - die het grote moeite kost hun roeping en verkiezing vast te maken.” Het is niet een volk dat het hen gegunde zo maar kan aannemen; zij kunnen zo maar niet op hun gemak zitten en zeggen: “Ik twijfel niet of ik zal wel een kind van God wezen.” Zij hebben behoefte aan iets krachtigs, aan een toepassing, aan iets dat uit Gods Eigen mond gaat; en buiten dat worden zij met twijfelingen en vreze geoefend, of hun staat voor God wel recht is.

Kom, laat het geweten spreken; keren wij ons tot onze eigen consciëntie. En wat zegt die getrouw getuige? Heeft God met kracht tot uw ziel gesproken? Heeft Hij uw zonden vergeven? Heeft Hij u een zoet bewijs gegeven van uw aandeel in de Zoon van Zijn liefde?

Zegt u: „ik weet niet of ik dit alles durf bevestigen; ik ben er niet zeker van dat God mijn zonden vergeven heeft?”

Nu, wij willen een weinig lager buigen; als u dat niet kunt zeggen, dan zullen wij de grond wat lager leggen. Kunt u zeggen, dat u bij tijden, niet altijd, maar als de Heere het in u werkt, zuchtende, roepende en kermende bent naar de zoete openbaring van Jezus liefde aan uw zielen? Hier is een geopende deur voor u, “de deur der hoop in het dal van Achor.” Hier kunt u binnenkomen. Deze zijn de zekere kenmerken van één van Gods bijzonder volk te zijn. Maar u kunt u met niets minder vergenoegen dan wat God uzelf bekend maakt, u hebt behoefte aan een onmiddellijke getuigenis van Zijn gezegende mond, en buiten dat is er niets dat u kan vergenoegen. En wanneer Hij Zijn liefde in uw ziel uitstort, zal zij u vrede en vertroosting geven, maar ook met niets minder kunt u gerust en goedsmoeds zijn.

Bedenk geliefden, hier is geen tussenplaats. Hoe vele duizenden zouden zich verblijden, indien er een plaats tussen de hemel en de hel was! O, konden zij het maar goed krijgen dat er in waarheid een vagevuur was, om zo een middenplaats te hebben! “Zij zijn voor de Hemel,” - zeggen zij - “niet goed genoeg, maar voor de hel zijn ze te goed; niet slecht genoeg!” O, was er slechts tussen die beiden een plaats te vinden! Maar zij is er niet. De grote kloof is tussen Abrahams schoot en de duivelen; daar is geen tussenruimte. Het is, óf een bijzonder volk verordineerd ten eeuwigen leven, óf een volk ter eeuwige verdoemenis toebereid. Het is, óf een deelgenoot te zijn van het bloed en de liefde des Verlossers, óf onder de geduchte vloek en de wraak van God te zijn tot in een eindeloze eeuwigheid. Het is, in Christus volmaakt te zijn, in Zijn gerechtigheid opgenomen en in Zijn bloed gewassen te wezen, óf het is, door al de ontelbare eeuwen-

heen in de helse pijnen te huilen. Het is, óf zegenrijk in de schoot van God te worden ontvangen, óf in het verblijf der verdoemden te worden neergestoten. En daarom, daar er zulk een geduchte afgrond tussen het een en ander is, vervult het een kind van God bij tijden met siddering, vrees en diepgaande beving, of hij wel een grondig bewijs heeft, dat God zijn Vader, Christus zijn oudste Broeder en de Heilige Geest zijn Leermeester en Onderwijzer is. Maar hij zal zich nimmer wezenlijk voldaan rekenen, als God Zelf hem niet een getuigenis van Zijn mond geeft, hem de Geest der aanneming schenkt, om te roepen “Abba Vader!” Zijn aangezicht ontdekkende in Jezus Christus, en Zijn bloed en Zijn liefde aan zijn geweten verzegelende. Dan wordt hij een erfgenaam van Zijn rust en gevoelt die “vrede Gods, welke de kennis te boven gaat.” Hij is verzegeld tot een “erfgenaam van God en een mede-erfgenaam van Christus.” En wanneer hij sterft, zal hij voor eeuwig bij Hem wezen Wie zijn ziel lief heeft. AMEN.

4. WAT HEBBEN ZIJ DIE JEZUS LIEFHEBBEN, VAN HEM TE WACHTEN.

“IK DOE WANDELEN OP de WEG DER GERECHTIGHEID, IN HET MIDDEN VAN DE PADEN DES RECHTS, OPDAT IK MIJN LIEFHEBBERS DOE BEËRVEN DAT BESTENDIG IS, EN IK ZAL HUN SCHATKAMEREN VERVULLEN.” SPREUKEN 8:20, 21.

Het woord “Wijsheid” treffen wij menigvuldig in de Spreuken van Salomo aan. En op onderscheiden plaatsen zien wij die wijsheid voorgesteld, als sprekende tot de mensen. Met andere woorden: Zij spreekt alsof het één persoon was. Bij voorbeeld, in het begin van dit hoofdstuk lezen wij: “Roept de wijsheid niet? En verheft niet de Verstandigheid haar stem? Op de spits der hoge plaatsen, aan de weg, ter plaatse waar paden zijn, staat zij; aan de zijde der poorten, voor aan de stad, aan de ingang der deuren, roept zij overluid: “Tot u, o mannen, roep Ik, en Mijn stem is tot de mensenkinderen.” Evenzo in het laatste gedeelte van het eerste hoofdstuk: „De Opperste Wijsheid roept overluid daarbuiten; zij verheft Haar stem op de straten. Zij roept in het voorste der woelingen; aan de deuren der poorten spreekt Zij haar redenen in de stad.” (Spreuk. 1: 20, 21.) Dit nu is geen dichterlijke of redekunstige persoonsverbeelding van de Wijsheid; ik bedoel, gelijk de redenaars en dichters soms de hoedanigheden als personen sprekende invoeren - dat is, haar voor te stellen als een persoon, en zulk een taal haar in de mond te geven, als alleen een persoon uiten kan. Ook is het niet de tevoren bestaande menselijke ziel van Christus, die hier onder de naam van Wijsheid spreekt. Het dromen van hen, die het vooraf bestaan drijven, is ten enenmale en rechtstreeks tegen de waarheid van Gods Woord; en zo, die in dat bedrog zijn opgetogen, mœen veel ten bewijze van hun stelling in dit achtste hoofdstuk van Salomo’s Spreuken te vinden. Ik noem het bedrog, en ook een allergevaarlijkst bedrog, omdat het ook de wortel der verzoeningsleer aanvalt. Want indien de menselijke ziel van Christus voor de grondlegging der wereld bestond, dan was die menselijke ziel van Christus nooit onder de wet, daar we toch lezen, dat “Hij geworden is uit een vrouw, geworden onder de wet.” Maar wanneer de ziel haar bestaan had, aleeer de wet gegeven was, dan konden er geen achtervolgende, noch *toegerekende* werktuigen der wet op Zijn ziel zijn; en was zij nooit onder de wet, dan had ook Christus nooit de gerechtigheid, door de wet geëist, kunnen uitwerken. Daarom slaat het een dodelijke slag aan Christus’ gerechtigheid en Zijn verzoening. En zo is het met alle andere misslagen en ketterijen.

De satan zoekt geen kleine misslagen in de kerk te voeren, wel nee, zijn doel is, in het geheim een verborgen houw te doen in de grote grondwaarheden der leer. Daarom komt hij met de dwalingen en ketterijen, in zulke vermommingen tevoorschijn, dat men nauwelijks haar strekking herkennen kan, hoewel het wezenlijke doel ervan is, deze of gene grondwaarheid, waarop de ganse verwachting of zaligheid der gemeente berust, de voet te lichten, te ontzenuwen.

Ook denken wij onder de naam “Wijsheid,” hier niet aan God in het afgetrokkene, het stelt niet bloot Jehovah, als zijnde de Alleenwijze God, sprekende voor. Maar waaraan hebben wij dan te denken? Indien zij noch de wijsheid in een dichterlijke persoonsverbeelding, noch Christus tevoren bestaande menselijke ziel, noch Jehovah in het afgetrokken aangemerkt, voorstelt, wat moet zij dan betekenen? Ik geloof, dat zij te kennen geeft het *Hoofd van de kerk*, sprekende in Zijn verbondsbetrekking; de tweede

PERSOON in de heerlijke Drieëenheid, Die ons van God geworden is “WIJSHEID, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing.” En wanneer wij de “Wijsheid,” beschouwen als vertegenwoordigende de Zoon van God, staande in de eeuwige vrederaad als het Hoofd en de Vertegenwoordiger van Zijn kerk en Zijn volk, dan zullen wij ontwaren welk een overeenstemming en schoonheid er is in alles, wat Hij in deze betrekking spreekt. Bij voorbeeld: “De HEERE bezat Mij in het beginsel Zijns wegs, vóór Zijn werken, van toen aan. Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest, van de aanvang, van de oudheden van de aarde aan, Ik was geboren, als de afgronden nog niet waren, als nog geen fonteinen waren, zwaar van water; toen was ik een voedsterling bij Hem, en Ik was dagelijks Zijn vermaking, te allen tijde voor Zijn aangezicht spelende; spelende in de wereld Zijns aardrijks, en Mijn vermakenen zijn met van de mensenkinderen.” Hoe gepast en aangenaam stelt dit het Hoofd van de kerk in Zijn bondsbetrekking voor! De Zoon van God, die in de tijd het vlees aannam, Die in de volheid des tijds een waar menselijk lichaam en een volmaakte menselijke ziel aangenomen heeft, gelijk Hij in de eeuwige raad des vredes, als het Verbondshoofd van Zijn volk en Zijn gemeente Zich stelde, en als zodanig in hen verlustigde en een welgevallen had. Het is dan de Zoon van God, Die “ons van Gode wijsheid geworden is.”

Die hier in deze woorden spreekt, en nu gezien hebbende wie de Persoon is, die hier spreekt, mogen wij onze oren te meer openen en luisteren, wat die genadige Persoon spreekt. Wat zegt Hij ? *Ik doe wandelen op de weg van de gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts, opdat ik Mijn liefhebbers doe beërven dat bestendig is, en Ik zal hun schatkamers vervullen.*” Het verbondshoofd van Zijn kerk komt hier voor, als leidende Zijn volk: “Ik doe wandelen,” gelijk de goede Herder, die voor Zijn schapen gaat en stap voor stap leidt. Wij kunnen geen enkelen stap buiten Hem; alleen voor zo ver het Hem behaagt, ons stap voor stap en voet voor voet in de weg des eeuwigen levens te leiden, voor zo ver zullen wij wijsheid, sterkte of kracht hebben, daarop te wandelen.

“Ik doe wandelen op de weg der gerechtigheid.” Deze woorden zijn toepasselijk op Zijn gezegend werk in de ziel, waardoor Hij elk en een iegelijk, die het Hem behaagt levend te maken tot een eeuwig leven, “doet wandelen in de weg van de gerechtigheid.”

Wij willen met Gods zegen zien:

- I. Hoe Hij hen leidt.
- II. En waarin Hij hen leidt.

I. Laat ons beginnen dáár, waar Zijn werk in de ziel aanvangt, want ook, bij het eerste begin van Zijn werk aan het hart is het in volle nadruk waarheid, dat “Hij wandelen doet op de weg van de gerechtigheid.”

1. En hoe doet Hij *in het eerst* op de weg van de gerechtigheid wandelen? Door de rechtvaardigheid van Gods *heilige wet* open te leggen, en zo de ziel bij de wet in te leiden. Hij leidt de ziel in de “weg der gerechtigheid,” welke weg van nauwgezette onfeilbare gerechtigheid in de wet is. Want de wet vordert volmaaktheid; de wet eist een onveranderlijke, een gewisse gehoorzaamheid, “het gebod is zeer wijd,” en neemt kennis van elke gedachte des harten, van ieder woord, dat uit de mond gaat, van elke verrichting des levens. Zolang deze wet niet anders dan in de blote letter gezien wordt, zolang als zij op twee stenen tafelen geschreven staat, werkt zij niets uit.

Wij leven, gelijk de Apostel zegt (“want zonder de wet, zo leefde ik eertijds”), dat is: wij zijn aan de wet nog niet gedood, door haar nog niet schuldig verklaard, nog niet gevonnist, dat ons aan de voeten van God zou doen neervallen, en Zijn barmhartigheid zoeken. Maar de weg waarop Jezus als de “Wijsheid” van Zijn volk, hen leidt, is hen

eerst te voeren tot de gerechtigheid van de wet. Hij zegt: “Ik doe wandelen op de weg van de gerechtigheid;” dat is: Hij leidt hen tot de wet door aan hun verbaasde gemoederen te ontdekken haar lengte en breedte, hoogte en diepte, haar heilige eisen, haar eeuwige kracht, haren ontzaglijken vloek, haar verslindende vlammen. Zo leidt Hij hen op deze “weg van de gerechtigheid.” Hij geeft hun haar nauwgezette, gewisse gerechtigheid aan het hart en de consciëntie te verstaan, en toont hun dat zij schuldig zijn, en nochtans onbekwaam, om te doen, hetgeen de wet vordert. Dit werk van de ziel gaat echter, in alle gevallen, niet tot de zelfde diepte van overtuiging. Het gaat niet altijd met de zelfde verschrikkingen gepaard; ook wordt de ziel, onder de toepassing dezer rechtvaardige wet aan de consciëntie, niet altijd in dezelfde diepte van angst en droefheid gedompeld. Wij kunnen diemaangaande geen geregeld pad aftekenen; wij mogen niet zeggen, dat de overtuigingen zó diep moeten gaan, of dat zij zó lang moeten duren. Maar dit kunnen wij er van zeggen: ze moet zó *diep* gaan, dat zij ons tot de grond toe vernederen, en zólang moet ze duren, dat het werk van de overtuiging op een volkomen wijze geschied is. Maar hoe diep en hoe lang, moeten wij aan de onfeilbare wijsheid van God overlaten. Deze bevinding moet in elke levend gemaakte ziel gewerkt zijn: “alle mond zij gestopt en de gehele wereld voor God verdoemelijk.” Als de mond niet gestopt is, als de ziel niet verdoemelijk voor God is geworpen; als alle hoop niet is afgesneden, als alle rietstaven niet ontvallen zijn, als alle klee van eigengerechtigheid niet als vuile vodden weggeworpen is, dan heeft de wet zijn werk nog niet voleindigd. Dan moet ze haar uitgestrektheid uitbreiden, haar wijdheid met dieper wortelen in het hart schieten totdat dat werk volkomen verricht is. Wij kunnen dit met een natuurlijk beeld ophelderen. Wij moeten allen sterven; het vonnis, dat van Adam begonnen is, moet aan elk en een iegelijk van ons volbracht worden. Maar geschiedt zijn uitvoering aan allen op dezelfde wijze? Sommigen worden afgesneden, door een vurige koorts; anderen kwijnen langzamerhand weg, door een uitterende ziekte; deze sukkelen reeds jaren lang, voor dat het graf hun stof bergt; genen worden afgesneden in weinige dagen tijd. Maar toch, zij allen *sterven*, zij worden allen naar dezelfde plaats gebracht, een enge doodkist is hun aller huis in het kille graf. Zo is het met de werkingen van de wet op een levendgemaakte consciëntie. Al de vaten van barmhartigheid moeten aan de wet gedood worden, allen moeten daar gebracht worden, dat zij nóch hoop, nóch hulp, nóch vermogens hebben. Maar de juiste manier aan te wijzen, of de eenvormige wijze vast te bepalen, hoe ieder levendgemaakte ziel deze dood te ondergaan heeft, dat kunnen wij niet. Gelijk de Apostel spreekt: “wij hadden in ons zelf het vonnis des doods;” maar wij kunnen niet zeggen, hoe scherp dat vonnis des doods zijn moet, noch hoe lang het stand grijpt.

Ik ben altijd begeriger te weten, tot welke plek de ziel gebracht is, om dan de weg te kennen, langs welke zij opgekomen is. Het grote voorwerp van de beschouwing is niet zozeer de zaak zelf, als wel haar uitwerking; niet zo zeer de boom, als wel de vrucht, die de boom voortbrengt. Zien wij een ziel tot een *niet* vernederd, verootmoedigd in het stof des doods, al haar hoop en sterkte afgesneden, en niets bezittende en niets zijnde dan een massa zonden en schulden; wanneer dat wezenlijk en bevindeljk gevoeld wordt, zullen wij dan dat werk in twijfel trekken, enkel en alleen, omdat het pad niet gegaan is naar onze bepaalde regel en overleg, en zo niet met die bijzondere weg overeenkomt, waar langs het God behaagde sommigen van ons te leiden. Jezus doet Zijn volk “wandelen op de weg der gerechtigheid,” door hen eerst, door des Geestes onderwijzing, tot een kennis van de geestelijkheid en de eisen van Zijn heilige nauwgezette en veroordelende wet te leiden.

2. Maar deze gerechtigheid zal nooit door het schepsel uitgewerkt worden. Niets minder dan een volmaakte, onverbreekbare gehoorzaamheid kan aan haar eisen voldoen. En daarom leidt ook de WJJSHEID in de weg der gerechtigheid, door de ziel te brengen tot de bevindelijke kennis van Hem, Die de gehoorzaamheid aan de wet vervuld heeft en Die een volmaakte gerechtigheid heeft aangebracht. En gelijk Hij, en Hij alleen, de ziel stap voor stap kan leiden tot de lengte, en de breedte, en de diepte, en de hoogte van de wet, zo kan Hij, en ook *Hij alleen*, de ziel voeren tot de lengte, en de breedte, en de diepte, en de hoogte van Zijn eigen heerlijke gerechtigheid. Want Hij zegt: “Ik doe wandelen op den weg der gerechtigheid.” En hoe doet Hij dat? Hoe leidt Hij zo de ziel? Door een verborgen licht in de ziel te werpen, opdat zij zou zien, wat het Woord van God ontdekt heeft, en door een verborgen kracht in het hart uit te storten. waardoor het geloof in staat gesteld wordt, om datgene wat God bekend gemaakt heeft, aan te nemen, vast te houden en daarop te vertrouwen. Het lezen van Gods Woord zal ons eeuwig nutteloos zijn, tenzij dat Woord levend en lichtend aan onze zielen gemaakt wordt. Daarom brengt het ons niets geen voordeel aan, zo wij uitwendig in Gods Woord lezen: “Dit zal Zijn Naam zijn, waarmede men Hem zal noemen: de HEERE, onze Gerechtigheid.” Maar wanneer het Jehovah de Heilige Geest behaagt, - Wiens verbondsbediening en werk het is de dingen uit Jezus te nemen, en die aan het hart te openbaren, - een verborgen en gezegend licht uit te storten op deze Schriftplaats, die van Jezus spreekt als die grote Vervuller van de wet, als hebbende een heerlijke gerechtigheid teweeg gebracht, en voleindigd het werk, dat de Vader Hem te doen gegeven had; wanneer het Hem behaagt een gezegend en verborgen licht over deze Schrift te verspreiden en mag het geloof op dit ogenblik opstaan en krachtig in het hart worden, om aan te nemen, te geloven, te omhelzen, vast te houden en te pleiten op datgene, wat Hij zo in de letter van het Woord ontdekt heeft. Dan leidt Hij, door Zijn eigen overredende kracht, de ziel op de weg van de gerechtigheid. En o, hoe wonderlijk is het, dat God zulk een weg heeft geopend waarin Zijn volk gerechtvaardigd wordt, door de toegerekende gerechtigheid van een Ander! Het zal in eeuwigheid een wonder blijven; het zal het onderwerp van de Hosanna's van de gezaligden, door de talloze eeuwen zijn. Al hun eindig verstand zal zich uitputten, met deze verborgenheid van de wijsheid, van de liefde en van de kracht te beschouwen. Ja zelfs de Engelen, die zo veel voortreffelijker in wijsheid zijn dan de mensen, worden voorgesteld, als “begerig zijnde, deze dingen in te zien”. Vandaar dan ook dat, toen de Verbondsark gemaakt was, en de genadestoel boven de tafelen was, die daarin waren gesteld, toen werden de serafims gemaakt, als neerziende op deze gouden Genadezetel. Dit stelde voor hoe “de hoogte, de breedte, de lengte en de diepte van deze verborgenheden zelf de vermogens van de Engelen te boven gingen.”

Maar hij doet de ziel “*wandelen op de weg der gerechtigheid.*” Het is niet een bloot “gaan rondom Sion, haar torens tellende,” het zegt niet zoveel, als wanneer ik rondom een paleis wandel en de eenstemmige schikking van het gebouw bewonder. Nee, maar het zegt, daarheen geleid te worden; dat persoonlijk te ondervinden, daar een onschatbaar omgang mee te hebben, daarvan de aangenaamheid te smaken. Dit is het, wat de ziel lieflijk verzadigt, en ook niets minder dan dit kan haar voldoen. Voor en aler zij die een verzoek aan de Koning hebben, in Zijn tegenwoordigheid worden toegelaten, zijn er voorkamers en velen zalen door te gaan, zodat hij, die tot het inwendige van het paleis gebracht wordt, stap voor stap en kamer voor kamer tot in de tegenwoordigheid des Konings geleid is. Vele arme twijfelende en vreesachtige zielen hebben hun voeten, als het ware, maar even over de drempel gezet, en misschien zien zij anderen voor zich in de tegenwoordigheid des Konings ingeleid. En wanneer de kamerling de deuren opent zien zij een straaltje van het schitterende vertrek en mogelijk

een flauw voorbijsnellend gezicht vande Koning, maar ... de deur wordt weer gesloten, en hun beurt is nog niet gekomen. Evenwel, hoe flauw ook het gezicht geweest is, zij hebben toch zóveel van “de Koning en Zijn schoonheid gezien,” dat het hun harten ingewonnen heeft, en zij hijgende zijn naar de tijd, wanneer zij tot Hem zullen toegelaten worden.

Wij lezen, dat de Heere “een deur van hoop in het dal van Achor, opende.” Zo hebben Zijn lieve kinderen, voordat zij in het rijke genot dezer dingen geleid worden, om de Koning van nabij te beschouwen en Zijn beminnelijkheid te bewonderen, hun beurt af te wachten, de tijd te verbeiden. Zij worden stap voor stap geleid, voor en aleer zij voor Zijn voeten kunnen neervallen, die met hun tranen kunnen natmaken, met de haren van hun hoofd afdrogen en Hem noemen, als hun ALLES *in allen*.

Eindelijk: wanneer de Heere door Zijn Geest in de ziel werkt, dan plant Hij haar zuiverheid en Goddelijke oprechtheid in. Als er geen ware en Goddelijke oprechtheid in het hart is, diens mensen Godsdienst is tot in de wortel ondeugend en niets waard. Maar deze zijn niet in de uitwerkseks van onze natuur, want “het hart des mensen is bedrieglijk, meer dan enig ding, ja odelijk.” Jezus doet Zijn volk “op den weg der gerechtigheid wandelen,” door deze geest van oprechtheid, de geest van onnozelheid en Goddelijke oprechtheid in hen te planten. Hij maakt hen dus niet alleen uitwendig rechtvaardig, door de toerekening van Zijn heerlijke gerechtigheid, maar Hij maakt ze inwendig ook rechtvaardig, door hen een rechtvaardige natuur mee te delen, “Des konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig; haar kleding is van gouden borduursel.” Hier hebben wij die dubbele gerechtigheid. Het “kleed van gouden borduursel,” is de uitwendige mantel van de gerechtigheid, die Jezus op aarde gewrocht en op Golgótha voleindigd heeft. En zij is “verheerlijkt inwendig,” uit kracht van de inplanting van een grondbeginsel van de oprechtheid, zuiverheid, Goddelijke vrees; en die “heiligmaking, zonder welke niemand de Heere zien zal.” Hij doet de ziel “wandelen op de weg der gerechtigheid,” door haar oprecht en onverdeeld te maken voor Hem, voor zichzelf, voor de kerk en voor de wereld. Hij maakt ons oprecht in onze gebeden, oprecht in de onderzoekingen van Zijn Woord, oprecht in onze omgang met Zijn gekochten, oprecht in de woorden, die wij spreken, oprecht in de daden die wij dagelijks te verrichten hebben, oprecht in al de onderscheiden betrekkingen van het leven, oprecht voor Hem, Hem beschouwende als Dien, “Die de harten onderzoekt en de nieren beproeft.” Op deze onderscheiden wijzen, doet de Wijsheid - (dat is de Zoon van God; “Die ons van Gode wijsheid geworden is,” het Verbondshoofd van Zijn kerk en Zijn volk) ons “wandelen op den weg der gerechtigheid.”

“Ik doe wandelen op de weg van de gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts.”

Die, welke ik tot hiertoe u melde, zijn niet de enige lessen welke Jezus te onderwijzen heeft. Daar zijn er die nenen, dat al de onderwijzingen des Geestes, vertroostende leringen zijn. Maar dit is een misvatting. “Welgelukzalig is de man, wien Gij tuchtigt, en leert uit Uw wet.” Van dit tuchtigend, bestraffend en kastijdend werk schijnt de Heere te spreken, in deze woorden: “Ik doe wandelen in het midden van de paden des rechts.” Waar Hij ook het werk van de genade in de ziel aanvangt, daar vestigt Hij een hof des gerichts op. Zijn stedehouder is de vreze Gods, wonende in een tere consciëntie. Deze vreze Gods, zo ingeplant zijnde, wordt “een fontein des levens, om af te wijken van de strikken des doods.” En door de kracht van deze vreze des Heeren in een tedere consciëntie, doet Jezus ons wandelen, “in het midden van de paden des rechts.”

Maar er kunnen zijn, die zeggen: “Hoe is het, dat hij spreekt van “de weg der gerechtigheid,” in het enkelvoud; maar van de paden des rechts,” in het meervoud? Is er

dan slechts één weg van gerechtigheid, en zijn er vele paden des rechts? Het is zo, er is maar één weg van gerechtigheid, (de andere waarvan ik hier voor gewaagde, zijn, óf toebereidende tot- óf uitvloeiende ván die weg). Dat is dus de weg, waardoor Hij zondaren rechtvaardigt door de toerekening van Zijn heerlijke gerechtigheid. Maar er zijn een menigte “paden des rechts.” Dat is: er zijn onderscheidene en verschillende bedelingen van de gezegende Geest aan de ziel, waardoor Hij Zich van tijd tot tijd openbaart en handelt, “als een Geest des oordeels en een Geest der uitbranding.” Op verschillende wijze leidt Hij de ziel tot de kennis van zichzelf, en Hij gebruikt onderscheiden middelen tot het kastijden en straffen van Gods kinderen, voor hun hoogmoed en hun ongerechtigheid. Deze wegen en paden zijn veelvoudig, hoewel zij allen zich in één weg verenigen.

Onze tekst zegt, dat Hij Zijn volk doet wandelen “*in het midden van de paden des rechts.*” Niet ter zijden, of op de zomen daarvan, maar in het *midden* van die paden, en derhalve wordt hier geen kromme wandelingen voorgesteld. Hij doet hen wandelen “in het midden” dezer paden; te kennen gevende: dat Hij hen van tijd tot tijd in dit, en dan weer in dat pad leidt.

(1). Deze “paden des rechts” zijn daar, wanneer hij met Zijn heilig oog het hart onderzoekt, en de verborgene werkingen daarvan aan het licht brengt. De natuur brengt gedurig iets van de bodem van een bedrieglijk hart op, dat in rechtstreekse tegenspraak is met het Woord en het werk van God. En die huichelachtige en bedrieglijke natuur bemantelt en vermomt gedurig datgene, wat zij in het geheim te voorschijn brengt. Bij voorbeeld: zij openbaart zich in trotsheid, en noemt dat *geloof*; zij doet zich voor in een ijdel vertrouwen, en bestempelt dat als *een goede hoop door genade*; zij zoekt, onder verscheiden voorwendsels de luiheid, de zorgeloosheid en de inwilliging van het vlees te bedekken, en spreekt dan luide van de *hulpeloosheid en het onvermogen van het schepsel*. En zo weet de listige natuur gedurig sommige van haar diepe verdorvenheden te bemantelen en onder valse benamingen te bedekken, zoals een potscherf bedekt is met het schuim van het zilver. Maar wanneer God Zijn volk “in het midden van de paden des rechts leidt, dan ontdekt en openbaart Hij de onderscheiden bedriegerijen van de natuur en noemt de dingen bij hun rechte namen. Hoe zijn sommigen onzer verstrikt geweest in verwaandheid, en wisten bij tijden niet dat het verwaandheid was! Hoe zijn wij gegaan boven onze bevinding, en zijn de onderwijzingen Gods in onze zielen vooruit gelopen! Dit is trotsheid, verwaandheid. Hetzij dan op welke grond wij staan, indien God Zelf er ons niet met Zijn hand op neerzette, dan is het verwaandheid. Velen van Gods volk zijn in deze strikken verward. Zij zijn, op het voorbeeld van anderen, ter zijde afgetrokken. Zij vertonen zich niet in hun wezenlijk karakter; bijzonder wanneer zij tot een gemeente behoren, waarin vele verwaandheid heerst; bijzonder wanneer zij opgaan onder een prediker, die niets dan verwaandheid, met elk woord dat hij spreekt, voortbrengt. “Kwade samensprekingen bederven goede zeden,” en zo gaan zij met rasse schreden tot het bedrog van de vermetelheid, dikwijls hun weg aanmerkende, als wandelden zij in het geloof. Maar wanneer God Zijn volk, door Zijn verborgen bestraffingen, in de consciëntie en door de innerlijke tuchtiging van Zijn Geest in het hart, “in het midden van de paden des rechts” doet wandelen, dan beteugelt en brengt Hij deze verwaandheid aan het licht. Verwaandheid is de zonde van Calvinisten; eigengerechtigheid de zonde van de Antinomianen, en gelijk wij onze schichten afwerpen tegen Antinomiaanse *eigengerechtigheid*, zo mogen zij terecht hun pijlen tegen die, bij name aan ons behorende zonde van de *vermetelheid*, afschieten. Maar de Geest van God zal nimmer deze geest van de verwaandheid voeden noch over het hoofd zien. Hoe treffend heeft God die gestraft! Toen Uza de Ark van God aanraakte, werd hij

om zijn vermetelheid op de plaats geslagen, en stierf. Toen de lieden van Beth-Semes in de Ark des Heeren zagen, werden er meer dan vijftig duizend mannen, om hun onbeschaamde vermetelheid, door Jehovah afgesneden. God heeft hen, die aan deze zonde schuldig waren, met de allerzwaarste proeven Zijn gramschap treffend bezocht. Dat ook een kind van God daarin verstrikt kan zijn, blijkt duidelijk uit deze woorden van David: “Houd uw knecht ook terug van trotsheden.”

Maar wanneer God Zijn volk “in het midden van de paden des rechts” doet wandelen, dan ontdekt Hij deze verwaandheid, en straft ze “met de roede Zijns monds.” Hij tuchtigt de ziel zeer scherp, omdat zij zich in het gevaarlijk pad begeven heeft. En van alle geestelijke zonden - dat is, zonden, die in de geest bedreven worden - is er geen, die zo diep in de consciëntie eens wedergeborenen insnijdt, dan deze. En wel, omdat hij zegt: “als ik mij op dit punt bedrieg, kan het dan met mij in alles geen bedrog zijn.” Als hij hier de voet op valse grond gesteld had, waarom zal niet elke tred verkeerd geweest zijn? En wanneer hij daarom gestraft en getuchtigd wordt over de verwaandheid en trotsheid, waar hij onverhoeds in gekomen is, dan schijnt dat een mistroostende kleur over elk gedeelte van zijn bevinding te verspreiden; over het begin, midden en einde. Wanneer God dus Zijn volk “in het midden van de paden des rechts” doet wandelen, dan zijn zij geoordeeld. Gelijk de Apostel Paulus spreekt: “want indien wij ons zelf oordelen, zo zouden wij niet geoordeeld worden. Maar als wij geoordeeld worden, zo worden wij van de Heere getuchtigd opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden.”

(2). Zo is, ten tweede, *de geveinsdheid* een zonde, waaraan Gods volk veel schuldig staat. Niet, dat zij huichelaars zijn; daar is een hemelsbreed onderscheid tussen een huichelaar, en door huichelarij te zijn aangevallen. In een bedrieglijk hart moet noodzakelijk ook huichelarij huisvesten; maar een huichelaar is iemand, in wie de zonde heerst en regeert. Daarom zijn Gods kinderen geen huichelaars; maar zij zijn menigmaal diep in die zonde verstrikt. Hebt u nooit uw aangezicht veranderd? Hebt u nimmer een heilig gelaat vertoond? Zijn er, door de geveinsdheid uws harten, nimmer, om terwille van anderen, uitdrukkingen uit uw mond gegaan, waarvan u op dat ogenblik niets in uw harten gevoelde? Hebt u nooit reden tot zuchten en treuren gehad, omdat u in het gezelschap van christelijke vrienden zo huichelachtig gesproken hebt? Zij dan niet met overleg; de geveinsdheid kwam uit uw mond, hetzij u wilde of niet. Maar wanneer God Zijn volk “in het midden van de paden des rechts” doet wandelen, dan straft Hij deze snode geest in hen. Hij straft deze huichelarij, treft hen diep en kastijdt hen streng daarvoor.

(3). En Zo is het ook, wanneer de ziel is afgeweken, wanneer zij door enige *vuile afgod* is verstrikt geworden, zoals de Apostel zegt: “vervallen van de genade.” Dat is, niet vervallen van zijn standplaats in de genade, maar van de ogenblikkelijke heerschappij en kracht van de genade; “hebbende boelen om hoerenloon gehoord,” gelijk Efraïm. Wanneer de Heere Zijn woorden van gramschap en verontwaardiging tegen hen, die zo ver van Hem zijn afgeweken, ontdekt, dan geselt, straft en kastijdt Hij de ziel. Zo leidt Hij dan “in het midden van de paden des rechts,” door een hof van rechtspleging in het hart op te richten en de ziel voor die rechtbank te verklagen. Niet met wraak, zoals de doodschuldige gestraft wordt, “maar gelijk een ouder het Kind, dat de hele dag in luiheid en speelzucht de tijd verkwist heeft, ‘s avonds terecht brengt, het bestraft over zijn gedrag, en het misschien gestreng kastijdt. Ach, denk niet hoog van uw Godsdienst, wanneer u “deze paden des rechts” niet kent! Hoewel het zeer scherpe tuchtigingen zijn, zijn zij nochtans zeer voordelig.

II. “Ik doe wandelen op de weg van de gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts: *opdat ik Mijn liefhebbers doe beërven dat bestendig is, en Ik zal hun schatkameren vervullen.*” Hier zien wij dus waarom Jezus, “doet wandelen in de weg van de gerechtigheid,” waarom Hij leidt “in het midden van de paden des rechts.” Het is: opdat Hij hen, die Hem liefhebben, zou doen “beërven *dat bestendig is.*” De meeste mensen jagen naar schaduwen. Een benevelde, ingebeelde Godsdienst is alles, wat de meeste belijders bezitten. En niets dan de inwendige onderwijzing van Goot de Heilige Geest in de ziel, kan immer die schaduwen verbannen, en iets “bestendigs” in de plaats geven.

(1) Maar wat is *bestendig*? Het is iets stevigs, iets gewichtigs, iets wezenlijks, iets krachtigs, iets eeuwigs. Het is iets, dat niet met de tijd verdwijnt en wegvliegt, gelijk het kaf van de dorsvloer en de rook uit de oven. Het is iets, dat niet enkel en alleen in de gezichten van het verstand dobbert. Het is het krachtige, gevoelvolle, levende, bedauwende en gezegende Koninkrijk van God, met gezag in de ziel opgericht. Maar hoe kan het zijn, dat God Zijn volk doet ,beërven dat bestendig is,” door ze te doen “wandelen op de weg van de gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts?” Weinige voorbeelden zullen ons dit duidelijk maken. Wanneer Hij hen eerst op de weg van gerechtigheid doet wandelen in het openen van Zijn heilige wet, dan drijft Hij alle schaduwen weg. Wij hadden opeengestapeld en tezamen vergaderd met grote arbeid, kaf en hooi en stro en stoppelen. Wij zijn dan die man gelijk geweest waarvan in de Heilige Schrift gezegd wordt dat “hij droomde en zie, hij at, maar, ontwaakt zijnde was zijn buik ledig.” Zo droomden wij ons leven lang, ons gedurig voedende met schaduwen, met een naam van te leven, met een vormelijke Godsdienst, met een bloot uitwendige vertoning van Godzaligheid, tevreden met weinige instellingen en brengen, meende, dat deze ons beschutten zouden in de dag van de wrake Gods. Al deze waren schaduwen, van geen meerder baat, om onze zielen van de toekomstige toorn te bevrijden, dan de schaduwen van een berg in de morgenzon dat kunnen doen. Maar toen de Heere ons begon te leiden “op de weg der gerechtigheid” verdwenen deze schaduwen. Toen was er enigszins behoefte aan de verkrijging van de gunst van God; er was iets *mdig*, waardoor de ziel die alles doordringende ogen, die haar door en door beproefden, ontkomen kon. En de ziel begon uit te zien naar iets “bestendigs,” had behoefte aan iets wezenlijks, moest in zich een stem van de Heere Zelf horen, een getuigenis van Zijn eeuwige gunst en een openbaring van Zijn liefde hebben. Daar was behoefte aan iets *bestendigs*. De ziel begon te “honger en te dorsten naar de gerechtigheid,” te hijgen en te verlangen naar de openbaring van Jezus’ liefde, en met alles, minder dan het werk en de getuigenis des Heiligen Geestes, was de ziel onvoldaan, niet tevreden, ja het vermoeide haar. Wanneer “de mond gestopt, en de ziel verdoemelijk voor God gesteld wordt, dan heeft zij behoefte aan vergeving, vrede, barmhartigheid, bloed en liefde. Met niets minder kan zij het doen, en daar naar hijgt en verlangt zij met onuitsprekelijke zuchtigen. En wanneer Jezus Zijn volk “op de weg der gerechtigheid” doet wandelen, door hun Zijn heerlijke gerechtigheid bekend te maken, dan beginnen zij iets *bestendigs te erven*, waarnaar zij zo verlangende waren.

Onder de wet is er geen bestendigheid; zij is slechts van de ziel een voorbereiding, om het bestendige te ontvangen. Ze ledigt de ziel, opdat zij vervuld zou worden; ze kleedt de ziel uit, opdat zij gekleed zou worden. De ziel wordt door haar gewond opdat zij genezen zou worden; de ziel wordt door haar vernederd, om veel heerlijker verheven te worden. Maar wanneer Hij de ziel “op de weg van de gerechtigheid” doet wandelen - die wondervolle weg, waardoor de ziel door Zijn toegerekende gerechtigheid gerechtvaardigd wordt - dan is dat, opdat de ziel zou “beërven dat bestendig is.” Dat is:

reeds hier op aarde aanvaardt zij die bestendige erfenis, door daarvan te genieten een voorsmaak, daarvan te hebben het begin, de eerstelingen, de vroegrijpe vruchten.

(2) Verder: als Hij de ziel doet wandelen “in het midden van de paden des rechts,” - als Hij door de diepdringende bestraffingen en tuchtelingen van Zijn Geest de blote ingebeelde dromerijen, waarin wij zo dikwijls verstikt waren, aan het licht brengt, dan maakt Hij de ziel verlangend naar Goddelijke onderwijzing. Wanneer Hij, bij voorbeeld, door het inwendig licht, dat Hij uw ziel meedeelde, uw trotsheid, die u onder de naam van geloof schuil hield, aantoonde, toen ontstak Hij in uw ziel een ernstig zuchten en roepen naar de mededeling van Goddelijk geloof aan uw hart. Door die valse munt u ontnomen werd u arm, maar daardoor werd uw hart toebereid voor de onvervalste schat. Zodat, als Hij u leidt “in het midden van de paden des rechts” in het wegnemen van de verwaandheid, doet Hij u “beërven dat bestendig is,” door in uw hart op te wekken de verzuchtingen en roepingen naar het geloof, en het daarna mee te delen en het krachtig in uw ziel te storten. Want “het geloof is een vaste grond van de dingen, die men hoopt,” en daarom, hij, die geloof erft, beërft iets bestendigs, iets wezenlijks.

(3) Verder, toen Hij de *geveinsdheid* van uw vleeselijk gemoed aan het licht bracht en u met schaamte en verwarring des aangezichts bedekte, omdat u zo verleid en verstrikt waart inde vertoning van een huichelachtig gelaat, huichelachtige gedachten en veinzende woorden, toen trok Hij een mismoedige kleur over al uw Godsdienst; maar toen Hij dat deed, ontstak Hij in uw ziel een zuchten, begeerten, hijging en verlangen naar Goddelijke oprechtheid en zuiverheid, Goddelijk ontzag, een vrees voor misleid te worden, een begeren om oprecht te zijn. En dan, wanneer Hij in uw ziel die geest van oprechtheid, geheelheid en Goddelijke vrees ingegeven had, deed Hij u “beërven dat bestendig is.” Daar is iets bestendigs in de oprechtheid; daar is iets, dat kracht heeft, dat wezenlijkheid, leven, en van een zwaar gewicht is, als de Heere oprechtheid in u geeft.

(4) Eindelijk is het zo ook, wanneer u van Hem was *afgeweken*, verward met de afgoden, en uw hart in het verborgen van uw God afgezworven was. Maar toen uw afgoden u ontnomen en uw afwijkingen aan u ontdekt werden, waardoor uw ziel zuchtende en roepende gemaakt werd en het Hem behaagde, het licht van Zijn aangezicht weer over u te verheffen, dan deed Hij u “beërven dat bestendig is,” naar de openbaring van Hem, Wie uw ziel beminde.

O, welk een droom- en schaduwbeeld is een blote uitwendige belijdenis van de Godsdienst! En welk een begoochelend bedrog is er in al het vermaak dat de zonde aanbrengt! Hoe naakt en ontbloot, gewond, walgelijk en schuldig laat het de ziel voor God! Wij hebben zo dikwijls ons vermaak in de zonden voorgesteld, maar wat hebben wij gevonden? Alsem en gal; hoe vleierend ook de taal mocht zijn. Haar vrucht is dodelijk venijn!” Al haar schoonschijnende vermakelijkheden verdwijnen als rook, en laten niets dan schuld en schaamte achter.

Maar wanneer God ook onze zielen in de zoete gemeenschap met Hem zelf leidde, als Hij onze genegenheden in Hem als het enigste Middenpunt deed eindigen, als Hij onze zielen deed smelten aan Zijn voeten, hoe en wanneer Hij ons beweladigde met de mededeling van Zijn eeuwig welbehagen en onderscheidende liefde, dan was daar een bestendigheid, iets gewichtigs in. Dat was iets krachtigs, dat was een voorsmaak en de eerstelingen van een nimmer eindigende eeuwigheid. Als Hij dus “Zijn liefhebbers doet beërven dat bestendig is,” dan geeft Hij hun een bestendige Godsdienst, iets wezenlijks, iets, dat in de ziel druipt uit die hooggezegende God Zélf, iets dat uit Hem en uit de volheid van Zijn vriendelijk en beminnelijk hart komt, om hen verheugd en verblijd te

maken. En ik geloof, dat geen levende ziel, met enige mindere dingen dan die bestendigheid voldaan zal zijn.

Ach, welk een vreeze heeft een gelovige van slechts “de naam te hebben, dat hij leeft;” om door huichelarij bemanteld te zijn! Hoe bevreesd is hij van door de bedriegerij van satan misleid te worden, en zo onder de toorn van God te sterven! Hij heeft behoefte aan iets Hemels, iets bovennatuurlijks, iets dat door God Zelf in het hart gewrocht is. Hij mag zwak zijn en vol twijfelingen, laat hem vol vreeze en bezet zijn met beving, met zijn eigen vuile verdorvenheden vervuld wezen, en daarom treuren; niettegenstaande moet hij iets “bestendigs” hebben, hij moet iets vast en wezenlijks hebben, iets, dat van God en *alleen* van God komt. Op de blote waarheid of de mening van mensen, kan hij zich niet gerust stellen; dat alles zijn schaduwen voor hem; hij heeft behoefte aan iets, dat de ziel tot de liefde van God kan optrekken, en haar vervullen met die “vrede die de kennis te boven gaat.” Deze is bestendig. En de duivel ziet er zo veel kwaad voor hem niet in, dat het hoofd daarmee vervuld is, zo hij die wezenlijkheden maar uit het hart kan houden. Hij bekreunt er zich weinig om, welke uw geloofsbelijdenis is, of waar u ter kerk gaat, of wat de denkbeelden in uw hoofd zijn; het is tegen dat *bestendige* - het Koninkrijk van God - met liefde en kracht in de ziel heersende - dát is het, wat de satan rechtstreeks aanvalt.

“Opdat Ik Mijn liefhebbers doe beërven dat bestendig is, en Ik zal hun schatkamers vervullen.” Deze schatkamers zijn de schatkamers van het hart. Wij lezen, dat “de goede mens brengt voort goede dingen uit de goeden schat des harten en de boze mens brengt boze dingen voort uit de bozen schat des harten.” Wanneer dan de Heere belooft, dat Hij “hun schatkamers vervullen” zal, dan bedoelt Hij daarmee hun hart. Dat is: Hij zal hun hart met Zijn eigen gezegende volheid vervullen. Hoe vervult Hij die? Met de zoete openbaring van Hemzelf. Dat vervult het hart en ook niets anders kan het vervullen. Alle dingen, behalve Jezus, en Die van de ziel ontdekt en geopenbaard zijn, laten een pijnlijke ledigheid. Alle verwachtingen, en gewaarwordingen, en begeerten en hijging en verlangen, ja al het hongeren en dorsten naar de gerechtigheid - die allen kunnen een pijnlijke en knellende holligheid niet vervullen. Een begeerte naar spijs is geen voedsel; de dorst ia nog geen verfrissende drank, en het blote hongeren en dorsten naar de gerechtigheid - ofschoon het leven te kennen geeft en een aangenaam bewijs is, dat God in uw ziel werkt, - dat is *nog geen* dadelijk eten van Jezus als het Brood, dat uit de Hemel neergedaald is. Niet minder, dan Jezus in het hart, de Hoop der heerlijkheid kan immer een levende ziel verzaden. Doch wanneer Hij Zijn liefde uitstort, wanneer Hij Zich vervaardigt Zijn genadige tegenwoordigheid mee te delen, wanneer Hij Zijn verzoenend bloed toepast, dan is het hart vervuld. Het behoeft niets meer, het is voldaan - rijkelijk, overvloedig voldaan. Het heeft alles wat het kan genieten, en alles wat het behoeft te genieten. En genoot zij dat altijd, zij zou een Hemel hier beneden hebben.

“Ik doe wandelen op de weg van de gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts, opdat Ik Mijn Liefhebbers doe beërven dat bestendig is, en Ik zal hun schatkamers vervullen.” U ziet, mijn vrienden! wie het zijn, die God deze zegen geeft, Het zijn dezen, die *Jezus liefhebben*. En wie hebben Hem lief? Zij, die hun behoefte aan Hem gevoeld hebben, en in wier harten het geloof gewrocht is, om in Zijn Naam te geloven. “U dan, die gelooft, is Hij dierbaar.” Dit geloof, dat door de liefde werkende is, plant Hij hen in, als Hij doet wandelen op de weg der gerechtigheid, door hen een schemering te geven van Zijn beminnelijk Persoon en heerlijke gerechtigheid. Dit is het begin van Gods Koninkrijk in de ziel, de eerste ontdekking van de Schat, verborgen in

de akker des Woords. En deze schat, verrijkt het hart, door het te verarmen en schrijft aan alle andere dingen armoede toe. Dan is de ziel gewillig gemaakt te volgen, waar Hij henen leidt, zelfs in de paden des rechts, opdat de schatkamers zouden vervuld worden. Wat zijn weinige muntstukken? Ach! zij zijn zo spoedig verteerd en uitgegeven. Maar toch, zij leren ons, wat goud is, en maken het hart begerig naar meer. Zelfs de Paden des rechts worden, zo niet welkom, dan ten minste draagzaam, als er schatten in *gevonden worden*. Op vele tijden zouden wij verheugd en met blijdschap vervuld wezen, als onze schatkamers vervuld waren, maar wij zoeken die vervulling niet in Gods weg. Hij zegt: - en kunnen Zijn woorden veranderd worden - dat wij door Hem op de weg der gerechtigheid moeten geleid worden. Hijzelf moet ons doen wandelen in het midden van de paden des rechts, en dan zal Hij ons bij tijden doen "beërven dat bestendig is," en wij zullen gewaar worden, welk een bestendigheid er in Zijn liefde is. Hij zal onze harten vervullen met de schatten van de wijsheid en van de kennis, van de liefde en van kracht, welke maar des Vaders welbehagen in Hem wonen, opdat wij, uit Zijn volheid, genade voor genade zouden ontvangen. AMEN.

5. SIONS LIJDEN EN DE HAAR TOEGEZEGDE BELOFTE.

GIJ VERDRUKTE, DOOR ONWEDER VOORTGEDREVENE, ONGETROOSTE! ZIE, IK ZAL UW STEEN GANS SIERLIJK LEGGEN, EN IK ZAL U OP SAFFIEREN GRONDVESTEN. EN UW GLASVENSTEREN ZAL IK VAN AGAATSTEEN MAKEN, EN UW POORTEN VAN ROBIJNSTEEN, EN UW GANSE LANDPALEN VAN AANGENAME STEEN. Jesaja 54: 11, 12, Engelse vertaling.

De beloften in het Woord van de waarheid zijn onuitsprekelijk groot en dierbaar. Hoor slechts de eigene getuigenis Gods aangaande dezelve: “Door welke ons de grootste en dierbaarste beloften geschonken zijn.” (2 Petrus 1: 4.) Maar voor wie zijn deze beloften zo groot en zo dierbaar? Voor de kerk Gods. Maar zouden zij van de kerk van God ten allen tijde en in alle omstandigheden wel onuitsprekelijk groot en dierbaar zijn? Geenszins, slechts op bijzondere tijden en onder bijzondere omstandigheden. Met andere woorden: voor zover als Gods kerk zich in die omstandigheden, waarin de beloften haar voegen, geplaatst ziet, voor zover zijn zij haar óf groot óf dierbaar. En wat nu waarheid is betrekkelijk de kerk in het algemeen, is zo ook waarheid ten opzichte van ieder gelovige in het bijzonder. Hoe groot en dierbaar ook de beloften op zichzelf zijn zij zijn evenwel niets, volstrekt niets voor ons, tenzij wij in die omstandigheden gebracht zijn, waarin die beloften te stade komen.

Maar zou er verder niets meer noodzakelijk wezen? Ja, gewis! Ik kan immers in zekere omstandigheden zijn, waarbij deze of geen belofte mij juist zou voegen, en nochtans zo uiterst onmachtig, om er sterkte uit af te leiden of er vertroosting uit te trekken, alsof er geen belofte te vinden ware. En wat is er dan verder noodzakelijk? Beschouwen wij de toepassing van die belofte aan mijn ziel derhalve de beloften in het algemeen, dan kunnen en mogen wij zeggen, dat zij op zichzelf onuitsprekelijk groot en dierbaar zijn; maar evenwel zijn zij dat in waarheid, voor zover als de gezegende Geest haar met licht, leven en kracht aan het hart toepast.

In de woorden, die voor ons liggen, hebben wij, als het ware, een ganse schakel van hoogst dierbare beloften, en in betrekking tot deze beloften, vinden wij de kerk van God in lijdende omstandigheden geplaatst. De Heere spreekt hier Zijn lijdend Sion aan: “*Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste! zie, Ik zal uw steen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten,*” enz.

In de beschouwing dezer woorden, zullen wij, onder Gods zegen,

- I. Een weinig pogen te zeggen van de staat, *het karakter en de aard van de lijdende kerk van God*, gelijk die door de pen des Geestes is afgetekend, om
- II. De *beloften te* overwegen, die haar in deze staat van lijden worden toegezegd.

I. De Heere beschrijft de toestand en aard van het lijden van de kerk, als Hij haar zo teer noemt: “*verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste.*” Elk van deze uitdrukkingen is van hemelse betekenis zwanger, en eist derhalve een afzonderlijk onderzoek.

1. “*Gij verdrukte*” Verdrukking is een van de merktekenen, waarmede God Zijn volk bestempelt. Wij kunnen haar het bijzonder merk van de *schapen* noemen. “Ik zal in het

midden van u doen overblijven een *ellendig* en arm volk, die zullen op de Naam des Heeren betrouwen.” (Zef. 3: 12.) Tenzij wij dus, door Gods hand, met dit schapenmerk getekend zijn, hebben wij voor het tegenwoordige niet veel bewijs, van tot de kudde van Jezus te behoren. “*Verdrukking!*” Maar hoedanig is de verdrukking van des Heeren volk? Zij worden zeker niet allen op dezelfde wijze verdrukt. De verdrukkingen zijn van onderscheiden soort en verschillen gans zeer in natuur, duurzaamheid en hevigheid; maar beschouwen wij haar, als uit de hand van God komende, dan worden zij allen gezonden, om een zeker einde in de harten van Zijn volk te bevorderen.

a. Sommige verdrukkingen, bij voorbeeld, zijn *lichamelijk*. Een slechte gezondheid is een van die pijnlijke roeden, waaronder zo menigmaal de Vader Zijn liefdegaven vermomd houdt. Velen, zeer velen van het volk des Heeren lijden onder deze verdrukking. Hetzij een pijnlijk hoofd, een verstijving van leder of zwakke zenuwen, een benauwde borst, een walgende maag, of door een beroerte geraakte ledematen, of pijnigende gewrichten en zo alles, wat het leven verbitteren kan. Hiervan kan ik bij bevinding spreken; want nu meer dan minder ben ik gekweld geweest met koude, hoest en een zwakke borst, en dat meer dan twintig jaren lang; behalve dat ik vele maanden het prediken heb moeten staken, uit twee andere oorzaken. Doch ken ik het moeilijke van de verdrukkingen, ik mag vertrouwen, ook iets van de zegening aan haar verbonden, te weten; want de grootste en klaarste openbaring, die ik immer van de Heere Jezus Christus aan mijn ziel genoot, was, toen ik op het bed van de verdrukking lag uitgestrekt, hetwelk ik in drie weken niet verlaten heb. Derhalve ken ik het verdriet van de verdrukking door pijnlijke bevinding, en haar zaligheden, door genoeglijke bevinding; want menigmaal, ofschoon verre na niet altijd, als het lichaam het meest gekweld wordt, geniet de ziel de grootste gunstbewijzen.

b. Anderen van des Heeren volk, die van lichamelijke verdrukkingen bevrijd blijven, hebben weer met andere te kampen, bij voorbeeld, met *familiekwellingen*. Hoe vele rukwinden en hooggaande baren zetten zich niet van deze zijde op! Hoe menigmaal treedt de dood in dit of dat geslacht, en neemt afgod na afgod weg! De jonge spruiten sterven, vóór dat zij tot de bloei komen, of tot de vollen wasdom geraken. Of zo de kinderen opgroeien, ach! het is slechts om nieuw bronnen van angst en kwelling te openen, en het hart door dieper wonden te verscheuren!

c. Nog anderen van des Heeren volk lijden verdrukkingen, in de *omstandigheden*. Deze is een zeer heersende kwelling onder het volk van God, want Hij heeft de armen dezer wereld uitverkoren, om rijk te zijn in het geloof.

d. Doch laat mij niet langer bij deze lichamelijke verdrukkingen, die de kerk van God met de ganse wereld in het algemeen heeft te verdragen, vertoeven. Wanneer de Heere zegt: “Gij *verdrukte*,” dan schijnt hij in het bijzonder te bedoelen die *geestelijke verdrukkingen*, welke het bijzonder deel van Sion zijn. En inderdaad, zouden er enige verdrukkingen te vergelijken zijn met geestelijke kwellingen? Schuld van de consciëntie, angsten van de ziel, vreze des doods, een bekommerd gemoed, foltering des geestes, de verberging van Gods aangezicht, twijfelingen, vrees, zwaarmoedige bekommering, des satans vurige pijlen, Godslasterlijke inwerpingen, ongelovige bedenkingen - ziet daar u iets genoemd, van het mengsel, waarmede Sions beker gevuld is! En waarlijk, wat lichamen lijden, wat familiekruis, welke armoede of tijdelijke verliezen en bezwaren zijn met deze te vergelijken? Al het volk des Heeren heeft, elk naar zijn mate, uit deze kelk te drinken; want toen de twee zonen van Zebedéüs, Jacobus en Johannes, Jezus baden, dat zij, de een aan Zijn rechter- en de andere aan Zijn linkerhand mochten zitten, in Zijn heerlijkheid, vroeg Jezus hun: of zij Zijn beker

konden drinken en gedoopt worden met de doop, waarmede Hij zoude gedoopt worden? Zij zeiden tot Hem: “Wij kunnen.” En Jezus zeide tot hen: “Den drinkbeker, die Ik drink, zult gij wel drinken en met de doop gedoopt worden, waarmede Ik gedoopt worde.” En wat Hij tot hen zeide, sprak Hij tot ons allen; want voor zover alleen, als wij met Hem lijden, zullen wij ook met Hem verheerlijkt worden.

2. Maar om niet te lang bij dit eerste gedeelte van ons onderwerp te verblijven, willen wij voortgaan tot een tweede merkteken, waarmede God Zijn gemeente bestempelt: “*Gij door onweder voortgedrevene.*” De Heere vergelijkt Zijn lijdende kerk bij een schip in zee, dat, van alles ontbloomt, door tegenwind uit zijn koers verslagen wordt, gelijk het Paulus in de Adriatische zee ging, en twijfelende, of zij wel ooit de haven zullen bereiken, zoals de Lofzang zegt: “Een half verbrijzeld wrak, door onweer voortgedreven.” Welk een schilderij van een, door storm geteisterde ziel! De zon en sterren bewolkt, het kompas verloren, de kaart onbruikbaar, de loodsman overboord, een ontzaggelijke branding voor zich! Velen, ja een grote menigte van des Heeren volk worden zo door onweer voortgeslingerd. Sommigen door een onweer van twijfelingen en vrees; anderen door de storm van lusten en verdorvenheden; deze door een onweer van opstand en gisting; genen door een storm van schuld en moedeloosheid, en nog anderen door zwaarmoedige voorboden en vreselijke bevattingen. Zo zijn zij van hun koers afgedreven, hun zon en sterren verdonkerd, geen klaar bewijs, noch heldere openbaringen worden er gevonden. Vanboven is er duisternis en beneden een woedende zee; de stuurlieden en loodsen zijn overboord, en geen haven in het gezicht.

*‘k Bemijn de Heer’, maar ach, maar ach hoe ver
zijn mijn gedachten van Hem afgeweken;
‘t Verraad’lijk hart zwerft wijd af uit zijn streken,
En zoekt wel duizend minnaars heind’ en ver,
Wanneer mijn ziel naar God de Heere brandt;
En ‘k tred de plaats van Zijn woning binnen;
Ach! ‘k vind ook daar een heir dat rooft mijn zinnen,
En mij van Hem verdrijft tot mijn schand’ . ,
Zoek ik ‘t genot van Hem in d’ eenzaamheid;
Door mijn ziel geheel naar Hem te wenden;
Ach! ‘k vind ook dáár zo vele grote benden;
Maar liefde nam bij d’ ingang zijn afscheid.
Onnutte zorg, of beuzelingen snood,
Weet zich de weg tot mijn gemoed te banen;
zo dat ‘k verbaasd, met smart en hete tranen,
Het leger zie dat mij van Jezus stoot.
“Genade, o zo groot! komt zachtkens neer,
Ai, zet mij toch gevangen in uw boeien!
Ontferm’ van de ziel! die dorst naar Uw bemoeien,
Uw kracht zij mijner ziele gans beheer!”*

3. Maar de Heere voegt er een ander woord bij, dat het geheel schijnt te voltooien, en het merk van een schaap met sterker hand en breder teken op de vacht zet: “*Gij ongetrooste,*” - dat is, ongetroost door en onbekwaam om van mensen vertroost te worden. Dit beschouw ik als een alles afdoend kenteken van het werk van de genade in de ziel te zijn. Wanneer iemand zo in zijn gemoed neergeworpen is, zó bekommerd in zijn consciëntie en zó belast in zijn geest, dat hem niemand kan vertroosten, dat blijkt de voetstappen van de Geest te zijn. Op deze grond worden geen geveinsden gevonden.

Valse belijders verkrijgen wellicht enige troost; zij stelen wat God niet geeft, en eigenen zich toe, wat God hun niet toepast. Het bijzondere merk van Sion is “ongetroost” te zijn; dat haar wonden te diep zijn voor menselijke balsem, haar ziekte te groot voor de medicijnen van het schepsel. Al de evangelische leerredenen van de ganse wereld, al de evangeliedienaars, neen, al de nodigingen, de beloften en verklaringen van het evangelie zelf, buiten een Goddelijke ontdekking, kunnen haar geen troost verschaffen. Haar vertroosting heeft God Zelf in Zijn handen gehouden, alleen van Zijn lippen kan er van bemoediging tot haar ziel gesproken worden.

Maar mijn bedoeling is niet, dat al het volk des Heeren op even gelijke wijze “verdrukten, door onweder voortgedrevenen, ongetroosten” zijn. Eniger mate moeten zij dat zijn, of zij zijn buiten het bereik van Zijn beloften. Nog minder is mijn bedoeling, dat zij, wanneer zij door deze bevinding gaan, hieruit enig bewijs hun ten goede kunnen trekken, want konden zij dat doen, zij zouden getroost, goedsmoeds zijn; de zon en de sterren zouden hun zichtbaar zijn, hun bestemden koers en haven zouden zij klaar voor ogen hebben. Maar dit is hun bijzonder en ten allen tijde aanwezig merkteken, dat zij geen troost kunnen aannemen, tenzij het *God* behaagt die tot hun harten te spreken. Daarom snijdt niet uzelf als een arm, verloren en Goddeloos schepsel af, omdat u zo bezwaarlijk vertroosting bekomt, omdat u wordt voortgeslingerd met een zee van twijfelingen en vrees, verzoeken en verdorvenheden, door de wateren van de begeerlijkheid en de baren van de zonde. Zeg niet tot uzelf: „Ik ben deze avond hier biddende en kermende heengegaan, dat ik toch enigen troost mocht ontvangen, maar ach, waar vind ik die? Waartoe zou ik nog hopen?” Dat is een gevolgtrekking van satan, en niet uit God. Zijn merk is: “ongetrooste.” Een merk dat Hij op Zijn schapen en vooral op Zijn *lammeren* gestempeld heeft.

II.

Maar laat ons voortgaan om de gezegenden schakel van Evangelische beloften, die de Heere Van zijn lijdende kerk toezegt, te beschouwen; en waarlijk, zij zijn hoogst dierbaar. Want, zegt Hij, als of Hij haar Bijzondere opmerkzaamheid wil uitlokken tot het werk, dat Hij voor had te volbrengen: “*Zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen.*” De Heere schijnt hier te nemen het beeld van een gebouw, of liever van een tempel, want Zijn volk wordt bij een tempel vergeleken: “Weet gij niet, dat ulieder lichaam een tempel is van de Heiligen Geest?” En Zijn gezegend werk aan hun zielen vergelijkt Hij met het werk van een bouwmeester of een bouwer, die steen op steen voegt tot Hij de hoofdsteen voortbrengt, met toeroeping: *genade, genade zij dezelve!*

1. De eerste belofte, die met dit gebouw van genade in betrekking staat, is: “*Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen.*” Dit schijnt een algemeen beschrijving van het werk Gods in de oprichting van het geestelijk gebouw, vóórdat Hij het meer in bijzonderheden omschrijft. Het andere gedeelte van de tekst komt mij voor een vollediger uitlegging te zijn, van wat gezegd is in de belofte: „Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen.” Ik Zelf zal u bouwen,” zegt Hij elders. En wederom: “Ik zal u weder bouwen en gij zult gebouwd worden, o jonkvrouw Israëls!” En al de materialen, hetzij tot het fundament of het gebouw, zullen even duurzaam en schoon wezen. Maar wat hebben wij in het bijzonder door die “stenen” te verstaan, die de HEEBE belooft “gans sierlijk te zullen leggen.” Mij dunkt, dat wij hier aan de gezegende waarheden van het Evangelie hebben te denken. Deze worden door de hand van God in de ziel gelegd. Even gelijk de metselaar een steen neemt en die aan het gebouw legt, en zo de een na de anderen tot het gebouw voegt, waarbij het gebouw zelf ten enenmale gans lijdelijk in de zaak is, zo is ook de ziel in het werk van de genade geheel lijdelijk. God de Heilige Geest neemt dierbare

waarheden uit de Heilige Schrift, en legt ze met Zijn eigene hand in het hart. Dit is in waarheid de enige weg, waar langs Sion, verdrukt, door onweder voortgedreven, ongetroost als het is, het Woord van God ontvangen kan. Haar verdrukkingen en slingeringen hebben dat op enige andere wijze onmogelijk gemaakt. Nog zal iemand in een andere weg naar behoren in de waarheid gelegd worden. Het is mij niet mogelijk tot het Woord van God, als een regelmatige hoop van bouwstoffen te gaan, en daar deze of gene steen uit te kiezen, en deze of gene waarheid in mijn eigene consciëntie te leggen, om zo mijn ziel tot een tempel Gods te stichten. Hij alleen is het, Die begint, voortgaat en voleindigt. “De handen van Zerubbábel hebben dit huis gegrondvest, zijn handen zullen het ook voleinden.” (Zach, 4: 9.) Nu, als het Jehovah de Heilige Geest behaagt, een gezegende waarheid in de ziel te leggen, het zal “een gans sierlijke steen” zijn. Hoe sierlijk en schoon ook ieder Woord van God op zichzelf zij, het wordt alleen als zodanig bevonden, als het door Zijn eigen Goddelijke hand in de ziel ingelegd wordt. Dit brengt haar sierlijkheid aard het licht. Hoe menigmaal lezen wij het Woord van God zonder er de minste schoonheid in te ontdekken. Maar laat dat gedeelte slechts met zoetheid en kracht van de ziel toegepast worden, o, dan wordt er onmiddellijk schoonheid, onuitsprekelijke schoonheid in gezien en bevonden. Het wordt in eens “een gans sierlijke steen.” Een volle en vrije zaligheid; de vergevende liefde van God; het dierbare bloed des Lams; rechtvaardigmaking, door Christus toegerekende gerechtigheid; wijn en melk, zonder geld en zonder prijs; een overvloeiende genade; eeuwige barmhartigheid; een eindeloos heerlijk leven, ziedaar, enige van de dierbare stenen, die God de Heilige Geest, met Zijn Eigen hand in de consciëntie legt.

Maar de woorden: “Ik zal uw steen gans sierlijk *leggen*,” schijnen ook enigszins te wijzen, zowel naar de *steenkalk*, waarin de steen gelegd worden, als naar de steen zelf. En wat is deze steenkalk (cement)? Zou deze geen BLOED en LIEFDE zijn? Zien deze gans sierlijke steen er niet luisterrijk en schoon uit? Zijn zij niet goed gelegd als zij daarmede met elkaar verbonden zijn? Ook is die steenkalk niet minder schoon dan de steen; zij moet ook even duurzaam als de steen zijn en met geen mindere luister en helderheid dan deze flikkeren en schijnen. Dus is het gebouw zowel goed als schoon tezamen gevoegd, zowel hecht in sterkte, als het glansrijk in heerlijkheid is.

2. Maar de Heere beschrijft meer in het bijzonder Zijn werk, tot de onderscheiden en kleine delen. Hij spreekt van haar “grondvesten,” haar “glasvensteren,” haar “poorten” en haar “landpalen,” en zegt ons, hoe onderscheiden die allen van gestalte en maaksel zijn. Laat ons met het eerste beginnen. De Heere beschrijft de stof en de ligging van haar grondstenen. “*Ik zal u op saffieren grondvesten.*” Voordat wij vast in de dingen Gods kunnen staan, moeten wij een goed fundament hebben, iets stevigs en vast voor ons geloof, onze hoop, onze liefde; voor alles, wat wij hebben, om er op te steunen. Wij lezen van een dwaze bouwheer, die zijn huis op een zandgrond bouwde, en ook van een wijzen, die het op een rotssteen vestigde. En wat wij nu behoeven is een stevig fundament, om er ons, als een eeuwig al, op te vertrouwen en op te verlaten. Dit belooft God voor Zijn verdrukt Sion te zullen doen: “Ik zal u op saffieren grondvesten.” Maar wat en hoedanig is een *saffier*? Hebt u er mogelijk een gezien? Zo niet? Dan zal ik er u in ‘t kort van mededelen, dat het een kostbare steen is, waarvan aan te merken valt zijn bijzondere, zuivere en schone kleur, welke hemels blauw is. Ik wil niet zeggen, dat het zinnebeeld het juiste is, maar toch kon hij, om zijn natuur en kleur, gevoegelijk een bijzondere *gave des Hemels* verbeelden. “Het geschenk is in de ogen van zijn heer een aangenaam gesteente.” (Spreuk. 17: 8.) Elke getuigenis, die God aan de ziel geeft, elke belofte, die Hij in het hart brengt, iedere openbaring van de barmhartigheid, bezoek van zijn liefde en toepassing van de waarheid kunnen wij, in een geestelijken zin, een saffier

noemen, want het is in waarheid een aangename, kostelijke steen, glinsterende met het Hemels blauw. Als God dus een saffier in de ziel legt, verschaft hij de geloof een vast fundament. Als Hij tot Abraham zeide: “Ik ben u een Schild, uw Loon zeer groot.” En tot Jozua: “Ik zal u niet begeben, noch Ik zal u niet verlaten.” En tot Jeremia: “vrees niet.” Toen was het, dat Hij een saffier in hun hart legde. Welk een barmhartigheid is het voor u, als uw geloof zulk een saffier tot grondslag heeft, wanneer uw vertrouwen niet alleen op de blote letter van Gods Woord, op de uitwendige waarheid van de Heilige Schrift berust, maar op de getuigenis, die God in uw ziel gelegd heeft. Is daar een openbaring van Christus, de toepassing van een belofte, een bezoek van Zijn barmhartigheid, enig teken van Zijn liefde, enig bewijs van aandeel te hebben aan het dierbaar bloed des Lams? O, dat is een grondslag, een veilig en vast fundament, om er zich op te verlaten. Als zij daar door de hand van God zijn neergelegd, dan kunnen zij niet dan sterk en stevig zijn; als het saffieren zijn, zij moeten onverdelgbaar wezen. Het is waarheid, deze saffieren kunnen allen onder het stof van vleselijkheid en wereldsgezindheid bedolven liggen; de drek en vuilheid, de modder en het slijk van onze gevallen natuur moge stroom naar stromen over haar heen gedreven hebben; maar zouden zij daardoor enig beletsel bekomen? Is hun natuur voor verandering, haar waarde voor vermindering, haar kleur voor bezoedeling, haar glans voor verwelking en verdonkering vatbaar? Iemand, wie ik zeer goed ken, ja zelfs in mijn maagschap is, verloor op zekere tijd een diamanten ring, in een aardbeienbed van een tuin die een geheel jaar zoek bleef. De herfst bedekte hem met bladen en de winter met sneeuw; de regen viel op hem en de aarde spreidde zich over hem uit; hij werd door de dauw nat gemaakt en door de vorst aan de aarde verbonden. Maar verhinderde daardoor zijn luister? Geenszins, al was hij in het vuilste riool van Londen gevallen, zijn schoonheid en waarde zou er niet door verminderd zijn. Toen mijn vriend in haar diamanten ring terugvond, bleek hij even helder als altijd te zijn. Zo ook, wanneer de Heilige Geest een saffier in uw ziel vestigde, kan al het stof en slijk van het vleselijk gemoed, neen, al het vuil van de zonden, _ dat toch veel erger is dan dat van het vuilste riool in Londen, - er vrij over heen rollen, maar hij is echter niet te verdelgen. Het is waar, zij kunnen hem onzichtbaar maken, zijn vestiging verdonkeren en een korte tijd zijn aanzien benevelen; maar de aanraking van de hand des polijsters herstelt al zijn schoonheid en luister. De genade in de ziel heeft evenmin gemeenschap met de zonden, als een diamant met een mesthoop. De openbaringen van Christus aan de ziel en de toepassing van Gods waarheid aan het hart zijn Gods saffieren, in hun natuur onverdelgbaar, in haar schoonheid onverderfelijk. Zie wel toe, mijn vrienden, of u zulk een saffier in uw ziel hebt! Dat is het fundament. Bezit u dat. dan kunt ge er gerust op voortbouwen. Maar wacht u voor enig namaaksel. Er zijn een menigte Joden, die valse diamanten voor echte, en blauw glas voor saffieren uitventen. Onderzoek uw Hemelse getuigenis nauwkeurig, en zie of het een echte, een wezenlijke saffier is, juist van gewicht, zuiver van kleur, helder van verve en onverderfelijk van natuur, zonder breuk of scheur, en vooral, of zij door de hand van God is daargesteld: *“Ik zal u op saffieren grondvesten.”*

3. De Heere zegt verder: *“En uw glasvensteren zal Ik van agaatsteen maken.”* Waartoe dienen die glasvensters? Voornamelijk, om er licht en lucht door te ontvangen, en ons een gezicht te verschaffen van hetgeen zich buiten vertoont. Ik ben in het natuurlijke een groot beminnaar van een fraai uitzicht, en door de vensters van mijn woning heb ik ook een alleraangenaamst uitzicht waarnaar ik dikwijls met vermaak en bewondering mijn ogen wend.² Onze huizen zouden armoedige, duistere verblijven zijn, als er geen

² Hoewel het kristal meer overeenkomst met het glas heeft dan de agaat, omdat het doorzichtige steen is, terwijl de agaat een half doorzichtige, en vooral wanneer de natuur daarin speelt, een veelkleurige steen

vensters in waren, of wanneer die altijd door de luiken waren toegesloten. Zij zouden veeleer naar gevangenissen dan woningen gelijken. Zo schijnen de glasvensters waarvan in de tekst gesproken wordt, geestelijke uitzichten te betekenen. Want heeft de tempel geen glasvensters voor licht en lucht? Worden nooit de luiken weggenomen, om aan Sion haar uitzicht te geven? Ja, gewis! O gezegend gezicht, stralen des Hemels, aanschouwingen van Jezus, gezichten op de Drieënige God, blikken in de eeuwige vreugde en gelukzaligheid over hef graf!

Maar de glasvensters zijn van "agaatsteen." In die dagen werd er geen glas tot de venster gebruikt, ofschoon het tot vele andere einden reeds toen bekend was; immers werd het nog onlangs in Ninevé, als ook in de grafsteden van Egypte gevonden; maar haar gebruik tot de vensters dagteekent van veel later datum. Maar waarom zijn zij van agaat? Ofschoon in allen zo klaar niet als het glas, is het een half doorzichtige steen, dat is, doorschijnend genoeg, om een grote hoeveelheid licht door te laten. Wanneer de zon door een venster van agaat schijnt, mag zij een gedeelte van haar glans verliezen, echter zal haar licht niet zo veel verdonkeren. De Zon der gerechtigheid schijnt op Sion, in haren benedenstaat, niet in al haar luister. Zolang wij in het vlees zijn, worden haar stralen veel door de vensters van agaatsteen gebroken. Ook haar uitzichten zijn niet zuiver, helder en klaar. Gelijk de Apostel spreekt: "Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede." Wij kunnen hier niet die klare aanschouwingen hebben, welke de Heiligen in de Hemelse heerlijkheid genieten, waar zij Jezus zien van aangezicht tot aangezicht. Soms echter genieten wij, naar ik hoop, door het geloof een gezicht van God, van Christus, van de Hemelse heerlijkheid; doch deze beschouwingen zijn maar half-doorschijnend, gestreept en verdonkerd, als door een venster van agaatsteen, niet zo helder en klaar als door het zuivere glas. Maar gelijk Daniël open vensters tegen Jeruzalem had, opdat hij door het geloof mocht aanschouwen datgene, wat hij met zijn ogen niet zien kon, zo hebben wij ons naar het Hemels Jeruzalem te wenden, opdat wij daar Hem door het geloof mogen aanschouwen, die buiten dat onzichtbaar is. Hoe armoedig, hoe dof, ja hoe rampzalig zou het zijn in een huis zonder vensters te wonen! Geen gezicht van God, geen aanschouwing van Jezus, noch een straal van Zijn Hemelse heerlijkheid te genieten! In een gevangenis of donker hol te zijn opgesloten, waar ieder venster door luiken is toegesloten, en slechts zo vele luchtgaten gevonden worden, als tot het ademen volstrekt noodzakelijk zin, dat is waarlijk allerrampzaligst. En toch, er zijn velen onder des Heeren levendgemaakte kinderen, die hier zulk een leven hebben door te worstelen; en dit is het, dat hen "verdrukten, door onweder voortgedrevenen, ongetroosten" doet zijn. Maar aan de zulken belooft de Heere: "Ik zal uw glasvensters van agaatsteen maken." Zij zullen uitzichten hebben. Het moge in het eerst schemerende door de traliën zijn, de vensters van agaatsteen zijn tot het uitzicht gereed; want "het licht is voor den rechtvaardigen gezaaid, en vrolijkheid voor de oprechten van hart."

4. Maar de Heere spreekt ook van Sions "poorten." Deze poorten dienen tot in de tempel te gaan, die Hij sticht tot Zijn Eigen woning. Poorten? Ook dezen moeten van kostbare bouwstoffen zijn, evenals de fundamentsteen. *Uw poorten van robijnsteen.*³ Niet dit ik de Schriftuurlijke zinnebeelden al te bedekt zoeken wil - en wij moeten ons

---

is, zo hebben wij echter gemeend om hier aan de Engels e overzetting te moeten houden, hetgeen ook door onze kanttekenaars en meer Bijbeluitleggers gewettigd, althans niet tegengesproken wordt.

³ De Engelse overzetting heeft hier KARBONKELSTEEN. Waarvan ook onze kanttekenaars en andere Schriftverklaarders gewagen, doch, omdat de karbonkel, even als de robijnsteen van een rode kleur is, en het hier vooral op de kleur aan komt, konden wij even goed - en dan geven wij die kostelijke erve onzer vaders de voorkeur - aan onze Overzetting houden.

vooral wachten om niet het vreemde in onze uitleggingen van Gods woord te beminnen - twijfel ik nochtans niet, of de Geest Gods zal deze edelgesteenten met een bijzonder doel geschreven hebben. De robijn is van een rode kleur. En waarom zou de Heere gewild hebben, dat Sions poorten van deze bijzondere kleur zouden zijn. Kunnen wij niet, zonder het beeld al te geheimzinnig te verwringen, het er voor houden, dat hier een verborgene zinspelning is van het bloed des Lams? Maar *waartoe dienen* de poorten? Voornamelijk tot twee einden: voor de in- en uitgang. Kwamen wij deze avond hier niet door de opening van de deur in deze kerk? En de deur, die ons een ingang verleende, daardoor wordt ons ook een uitgang gewezen. Sion heeft ook haar poorten, om daardoor uit en in te gaan. Zij heeft haar poorten, om tot God te naderen, om in de tegenwoordigheid des Allerhoogsten te treden, de deur van de hoop in het dal van Achor. En Hij, die de deur geopend heeft, of liever, Die haar niet alleen geopend, maar ook gemaakt heeft, is Zelf de DEUR. "Ik ben de deur," zeide Jezus; en door Zijn vaneen gereten vlees is de deur geopend, gelijk de Apostel bij Hebréeën 10: 19, 20 zegt: "Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, op een versen en levenden weg, welken Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees." Door Zijn bloedende wonden, door Zijn doorstoken zijde, door Zijn doornagelde voeten en handen is er nu een toegang tot God.

"Een deur van hoop voor alle zonden.

In Jezus diep doorboorde wonden."

Weet u een anderen toegang tot God, dan door het geslachte Lam? "Door Hem hebben wij de toegang, beide door een Geest tot de Vader." Daar is geen anderen, want "Hij is, de Weg, de Waarheid en het Leven, en niemand komt tot de Vader dan door Hem." Is dit niet een geopende Weg? Vindt de ziel, die door deze Deur in- en uitgaat, geen weide en, binnengaande, de onmiddellijke tegenwoordigheid Gods? Kent u, mijn vrienden, een toegang tot God, een biddend hart, een gevoel van aanneming des gebeds, een geopende deur en kracht om daar door in te gaan? Wat opende haar? *Verdiensten?* Spreek van verdienste, en alle mensen, tot één toe, waren verloren! Geen verdiensten, noch groot, noch klein - alleen het bloed des Lams heeft de weg geopend, waarlangs arme verlorene zondaren tot God kunnen naderen. Dit zijn Sions poorten, haar poorten van robijnsteen, bloedkleurig van verf, voorstellende en afschaduwende het verzoenend bloed des Lams.

Nu, niet alleen geven de poorten een uitgang, maar ook een toegang. Niet alleen gaan gebeden, smekingen, verzoeken, roepingen, kermingen, zuchten en tranen aannemelijk door de poorten van robijnsteen, om zo in de oren van de Heere Zebaôth te worden gesproken, maar ook beloften, tekenen ten goede, getuigenissen en bezoeken komen daardoor neer. En gelijk ieder gebed, zal het een goed gebed zijn, door de poorten van robijnsteen, (door het bloed des Lams,) gesproken moet worden, zo ook ieder antwoord, zal het een gebedsverhoring kunnen genoemd worden, komt door dat zelfde gewijde kanaal tot ons neer. Heeft het u niet soms met verwondering vervuld, dat God uw gebeden beantwoordde? En wat was de reden van die verwondering? Was zij niet deze? 'Mijn gebeden zijn zo bezoedeld; mijn gedachten daar onder zo verstrooid; mijn gemoed zo vleselijk; mijn lusten zo sterk; mijn verdorvenheden zo machtig; mijn afwijkingen zo menigvuldig; dat, wanneer ik deze dingen zie, dan verwonder ik mij dat God naar mijn gebeden kan horen.' En beziet u de zaak van deze kant, dan hebt ge u ook wel te verwonderen. God hoort niet naar uw gebeden omdat er iets goeds in u is! Hoe zou dat ook? Wie en wat zijt u voor Zijn heilig aangezicht? Een massa vuilheid en dwaasheid. Daar is niets anders in u. Waarom hoort God naar uw gebeden en beantwoordt die? Alleen door de poorten van robijnsteen. Het gebed kan opklimmen door Jezus, en de verhoring neerdalen door Jezus. Door Jezus komen de zuchtingen in

de oren van de Heere van de Heirscharen, en door dezelfde opent poort des bloeds, druipt barmhartigheid de antwoorden in de ziel. Onze arme eigengerechtigte harten kunnen dit zo moeilijk bevatten, en wij meen een goede gestalte, een goede daad, of een goed hart te moeten hebben, om onze gebeden Gode aangenaam te maken. Verban deze gedachten! Dit is niets dan het gebroed van de eigengerechtigheid. De poorten van robijn steen, - daardoor zijn onze gebeden aangenaam, daardoor daalt elke verhooring neer. Indien u iets anders opricht, of een poort van menselijke verdiensten maakt, ofschoon niet wijder dan de ingang van een muizenhol, dan werpen wij smaad en verachting op de genade en het bloed des Lams.

5. Eindelijk spreekt de Heere van Sions *landpalen*. Hij zegt ons: *en haar ganse landpalen van aangename stenen,*” te zullen maken. Daar zal niets gemeens rondom haar zijn. Een bouwmeester besteedt niet die opmerkzaamheid aan de mindere en de buitengebouwen, als aan het gebouw zelf. zo het gebouw van de kostelijke steen is, dan kunnen deze van een mindere soort wezen. Maar zo is 't niet met God. Sions Goddelijke Bouwmeester. haar voorhoven zijn, om daar in te gaan met lof. Geen achtergebouwen, geen schuren of stallen, keukens of washuizen zijn voor het gezicht verborgen, of door beplanting verborgen, opdat zij niet het heerlijke gebouw zouden schenden. Sions landpalen, binnenplaatsen of buitengebouwen zijn allen van dezelfde stoffen, als het gebouw zelf vervaardigd. “En al uw landpalen van aangename stenen.” Dat is, zo vermakelijk voor de ogen, als een edelgesteente, dat is door zijn luister en schoonheid. De muren rondom haar, de binnenplaatsen tussen die muren, de toegangen tot haar, haar wandelplaatsen en grenzen, alle wanden en scheidsmuren, waardoor ze omheind en afgescheiden is van een goddeloze wereld, zijn gemaakt van steen, aangenaam voor het gezicht en kostelijk in waarde. zo zijn al de handelingen van Gods Voorzienigheid, die dikwerf de buitenste schors van zijn inwendige barmhartigheid vormen, van aangename stenen. Ten noorden en ten zuiden, ten oosten en ten westen - Sions ganse landpalen zijn van kostbare bouwstoffen. De dagelijkse voorvallen van dit leven, de omstandigheden onder ons geslacht, in onze beroepen, bezigheden, hetzij voor- of tegenspoed, de banden van huiselijke zaken, met al haar onderscheiden omstandigheden, die meer naar de landpalen en buitenplaatsen, dan naar het inwendige heilige van de genadige bevinding gelijken - zij allen zijn van Goddelijke stoffen en maaksel. Beschouwd door en in het geloof, ieder voorval en omstandigheid des levens, hoe smartend en bedroevend die ogenschijnlijk zijn, als een aangename steen; want Sions ganse landpalen zijn van aangename stenen.

Maar voor wie zijn al deze barmhartigheden? Voor hen die ze verdienen? Voor de naastigen? Voor de vlijtigen? Daar lezen wij niet van. Het luidt: “Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste.” Wel, zouden al deze barmhartigheden voor de zodanigen zijn? Dat zijn de enigen, die ze zo schatten, of God er voor verheerlijken. Geef ze de Farizeeër, en hij zal u zeggen, dat hij ze reeds door eigen oefening verkregen en door zijn verdienstelijke gehoorzaamheid bekomen heeft. En doordat God Zijn eer en heerlijkheid aan geen anderen geven wil, en de Farizeese godsdienst een zodanige is, die men met eigen handen stichten kan, daarom geeft ze de Heere aan de “verdrukten, door onweder voortgedreven, de ongetroosten.” Met andere woorden, wanneer Hij Sion tot een puinhoop gesteld heeft, neemt Hij voor Zichzelf de onderscheidende eer van haar met Zijn handen op te bouwen, en elke steen op zijn plaats te leggen met Zijn almachtige vingers. Maar dit is op verre na niet in de smaak van de Farizeeër, Die wil zelf de troffel behandelen. Zijn vingers willen zelf het paslood en het meetsnoer stellen. Als hij slechts een weinig in de mortier van menselijke verdiensten mag roeren, een

medehelper van God in het bouwen zijn, en dan op het gebouw schrijven, “dit is gedeeltelijk door God en gedeeltelijk door mijzelf gesticht,” dan zou hij voldaan zijn. O, wat zou hij zich vermaken, om zijn naam, verenigd met Gods naam, te zien prijken! Evenals u in de stadskerk, even beneden het orgel, de twintig namen van de onderscheiden kerkmeesters, die in de kerkelijke bediening waren, toen zij werd verbeterd en verfraaid, ziet staan. Kon de Farizeeër zijn naam maar nevens die van God, als gezamenlijke bouwers, zien staan, o, dat zou zijn verbeelding, en hoogmoed kittelen! Maar ofschoon het hem zou vermaken, zou het toch God niet vermaken, en het zou niet de lust mijner ziel, noch die van u, voor zover u van God geleerd zijt, wezen, Onttroom het eigen ik van zijn keizerlijke zetel, en verban het, gelijk het verdient, tot ballingschap en donkerheid; maar laat God verhoogd en in Zijn Goddelijke heerlijkheid voorgesteld worden. Dit is iedere ziel, die door God geleerd werd, aangenaam. Zij verkiest voor zich geen greintje verdiensten. Want - ik heb het menigmaal gezegd - wat verdient hij anders, dan de hel? Een eeuwige verdoemenis, dat is het wat de mens verdient, niets meer, niets minder. En zo lang als hij alleen de hel verdient kan hij, noch zal hij, noch moet hij, de Hemel verdienen. De reden dus, waarom de HEERE, om zo eens te spreken, zo veel moeite doet, om Sion neer te stoten en haar tot een puinhoop te maken, is, opdat Hij voor Zichzelf alleen alle eer en heerlijkheid zou hebben, van haar op te bouwen tot een tempel voor Zichzelf, waarin Hij hier wil wonen door Zijn genade, en hiernamaals in heerlijkheid. En o, Hij verdient dit zo. Het is van de ziel aangenaam, dat het zo zal zijn, en zo wij geleerd hebben - en buiten die Goddelijke onderwijzing kunnen wij het waarlijk niet stellen - ik zeg, als wij onze eigen hulpeloosheid en hopeloosheid tot alle geestelijk goed hebben kennen geleerd, dan zullen wij Hem allen lof toekennen. Dat is de aangenaamste gewaarwording op aarde. Het is een zalige voorsmaak des Hemels: God voor Zijn barmhartigheid te loven, Hem te danken voor Zijn genade, en Hem te zegenen voor een gevoel van Zijn liefde. Het is een druppel van de Hemel; en hij, die hem hier niet deelachtig wordt, zal hem hiernamaals eeuwig moeten derven. Geen Farizeeër heeft die immer genoten. Geen Farizeeër zal die zolang hij een Farizeeër blijft, immer genieten. Hij moet een puinhoop voor God worden, voor en alear God zijn handen zal uitstrekken, om hem tot een tempel te stichten. Hij moet een “verdrukte, door onweder voort gedrevene, ongetrooste” zijn, voor dat de HEERE “de steen gans sierlijk legt en hem op saffieren grondvest;” voordat hij “de glasvensteren van agaatsteen, en de poorten van robijnsteen, en de ganse landpalen van aangename steen maakt.” En indien God dit niet voor hem doet, ach, waar en wat is dan zijn hoop en verwachting; waarop steunt zijn vertrouwen, en wat zal zijn einde zijn? AMEN.

6. SIONS ZEGENINGEN.

IK ZAL HAAR KOST RIJKELIJK ZEGENEN, HAAR NOODDRUFTIGEN ZAL IK MET BROOD VERZADIGEN EN HAAR PRIESTERS ZAL IK MET HEIL BEKLEDEN, EN HAAR HEILIGEN ZULLEN ZEER JUICHEN. Psalm 132:15, 16.

De meest onopmerksaamste lezer van de Heilige Schrift kan het wel niet ontgaan, dat er in het Woord van God, met betrekking tot Sion, gesproken wordt van *grote dingen*. Gelijk de Bijbel nu voor mij open ligt, rusten mijn ogen op negen Psalmen, waarvan ik in vijf opmerk dat *van Sion gesproken wordt, en de zegeningen die haar toebehoren*, worden gemeld. Dit is slechts één uit de vele voorbeelden die er zijn, en dat mij juist voor de aandacht is, waaruit wij de waarheid zien van hetgeen wij Ps. 87: 3 lezen: “Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, o Stad Gods!” Maar wat hebben wij door Sion te verstaan, dat haar zulke zegeningen toebehoren? Letterlijk was Sion een heuvel in Jeruzalem, waarop de tempel gebouwd was; en dit is het, dat de grondslag voor een geestelijke bedoeling gelegd heeft. En wat betekende dan de tempel? Want in Sion te zegenen, zegende God niet de letterlijke berg Sion, maar datgene, wat daarop gebouwd was, namelijk de tempel. Maar wat wordt ons in die tempel voorgesteld? Daar wij niet denken kunnen, dat God Zijn zegeningen enkel verkwisten zou aan een gebouw, door mensenhanden opgericht. Want de grote God “woont niet in tempelen met handen gemaakt, en wordt ook van mensenhanden niet gediend, als iets behoevende, zo Hij Zelf allen het leven, de adem en alle dingen geeft.” De reden, waarom “de Heere de poorten van Sion boven alle woningen van Jacob bemint,” en waarom de “de Allerhoogste Zelf haar bevestigen zal” is omdat het datgene voorbeduidt, waarop Gods ogen en Zijn hart ten allen dage zijn zouden. (2 Kron. 7: 16)

De tempel schaduwde af en verbeeldde twee dingen. *Vooreerst* schaduwde hij af de menselijke natuur van de Heere Jezus, gelijk Hij zeide: “Breekt deze tempel, en in drie dagen zal Ik dezelve oprichten;” waar de Evangelist Johannes bijvoegt: “En Hij zeide dit van de tempel Zijns lichaams.” De tempel op de berg van Sion was dan een schaduw van die heilige Menselijke natuur van de Heere Jezus, die onverbreekbaar met Zijn eeuwige Godheid verenigd is, en waarin “naar des Vaders welbehagen al de volheid wonen zou,” opdat wij uit Zijn volheid genade voor genade zouden ontvangen.

Maar Sion schaduwde in de *tweede* plaats ook de kerk des levenden Gods af, gelijk de Apostel Paulus, Hebr. 12: 22, 23 verklaart: “Gij zijt gekomen tot den berg Sion, en de stad des levenden Gods, tot het Hemelse Jeruzalem en de vele duizenden van de engelen, tot de algemene vergadering, en de gemeente der eerstgeborenen, die in de Hemelen opgeschreven zijn.” De kerk had nooit een bestaan, tenzij in Christus. Konden wij voor een ogenblik de kerk, afgescheiden van Christus beschouwen, wij zouden niets zien dan een dood lichaam, waarvan het hoofd afgesneden is. Maar gelijk de kerk een levend lichaam is, zo is ze dat alleen door de eeuwige vereniging met haar Hoofd. Daarom is de kerk van God voor geen enkel ogenblik buiten haar stand in Christus, haar eeuwig aanwezig in de heerlijke Middelaar, “Immanuël, God met ons;” te beschouwen. En dit is de reden, waarop de tempel niet alleen de menselijke natuur van Christus, maar evenzo de kerk afschaduwde, te kennen gevende, dat er een levende, onverbreekbare vereniging is tussen het Hoofd en de leden.

In de verzen, die onze tekst onmiddellijk voorafgaan, vinden wij dat hier van Sion gesproken wordt: “De Heere heeft Sion verkoren, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats, zeggende: Dit is mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd.” Ps. 131:13, 14.) Dat de Heere Sion zou verkoren hebben tot Zijn woonplaats en eeuwige rust, en zou begeerd hebben, om daar te wonen, kan geen waarheid zijn van de letterlijke berg of de stoffelijke tempel. Het kan derhalve alleen geestelijk verstaan worden, van toepassing zijnde op de menselijke natuur van Christus, waarin “de volheid van de Godheid woont;” én op de kerk, “welke Zijn lichaam is, en de vervulling Desgenen, Die alles in allen vervult.” “Weet gij niet,” zegt de Apostel, “dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont?”

Wanneer wij dan in de tekst lezen: “***Ik zal haar kost rijkelijk zegenen, haar nooddruftigen zal Ik met brood verzadigen. En haar priesters zal Ik met heil bekleden, en haar heiligen zullen zeer juichen,***” dan wordt daar gesproken van:

- I. Sions kost,
- II. Van Sions brood,
- III. Van Sions priesters en
- IV. Van Sions heiligen.

In de overweging van de tekst, hebben wij hem daarom op te vatten zoals deze met Sion, de kerk van de levenden JEHOVAH, in betrekking staat. Dus gezien hebbende, wat wij onder Sion te verstaan hebben, kunnen wij voortgaan tot de bedoeling van het woordje “haar,” dat tot viermalen toe in de tekst herhaald wordt, en als het Jehovah de Heilige Geest behagen mocht, ons in deszelfs geestelijke betekenis in te leiden, kunnen wij een weinig van de zoete beloften, haar behelzende, opzamelen. Ik zal ze, onder Gode zegen, in dezelfde orde, als zij voor mij liggen, overwegen.

I. De eerste belofte luidt: “*Ik zal haar kost rijkelijk zegenen.*” Merk eens op de nadruk, die er is in het voornaamwoord “haar.” U ziet, dat het de gehele tekst doorgaat: “*haar kost, haar nooddruftigen, haar priesters, haar heiligen.*” En de herhaling van het persoonlijk voornaamwoord schijnt te kennen te geven, dat God, Die “een jaloers God is,” allen, behalve hen die een eeuwig aandeel in Christus hebben, van zich de beloften in de tekst toe te eigenen, wil buitensluiten. Alsof Hij het niet dulden wil dat het brood van de kinderen de honden voorgeworpen werd, maar de beloften die Hij aan Zijn kerk gedaan heeft, door die bijzondere en herhaalde bepaling wil beschutten.

“*Ik zal haar kost rijkelijk zegenen.*” Hier wordt van een kost gesproken, en deze kost is bepaald voor Sion. Hij is zo maar niet voor ieders eis uit de lucht verstrooid, of voor iedereen, om er zich mee te voeden. Er wordt als van een onderscheiden kost gesproken, in het bijzonder toegericht en bescheiden voor Sion. En wat is deze “kost?” Ik geloof dat het de volheid van de geestelijke zegeningen is, die er weggelegd zijn in de Zoon van God, als het Hoofd van de gemeente boven alle dingen,” gelijk de Apostel spreekt: “Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in de Hemel, in Christus.” (Efeze 1: 3.) En wederom zegt de Apostel Johannes: “En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade.” Deze kost dan is de volheid van Christus, als het Verbondshoofd van Zijn kerk en Zijn volk. En God heeft aan de kerk deze kostelijke spijs gegeven, die Hij in Christus weggelegd heeft, opdat de nooddruftige en behoeftige kinderen van Sion mogen eten en verzadigd worden. Maar de Heere belooft “deze kost te zegenen,” en dat wel *rikelijk.*” Het is de kerk des levenden Gods niet genoeg, dat er een volheid voor haar is weggelegd in haar Verbondshoofd, die kost moet “gezegend,” die moet uit de

voorraadschuren in haar hart meegebracht worden. Jozef, door Goddelijke wijsheid onderricht, verzamelde in de zeven jaren van overvloed de spijze in de voorraadschuren. Toen de Egyptenaars om brood riepen, antwoordde Farao, op hun smeken: “Gaat tot Jozef.” *Hij* heeft de sleutels. Maar wat, indien Jozef de schuren gesloten hield? Zij zouden allen gewis door de hongerdood zijn omgekomen. Hij, die de sleutels had, opende de schuren, en daardoor behield hij hun leven voor de vernieling. Evenzo heeft de geestelijke Jozef de sleutelen van David en van Hem wordt gezegd: Hij opent, en niemand sluit; en Hij sluit, en niemand opent.” Hij deelt van deze kost mee, op zulke tijden, op zulk een wijze, en in zulk een mate, als het goed is in Zijn ogen.” Maar welke zijn de kanalen of de wegen, door welke deze kost die God beloofd heeft zodanig te zegenen, dat ze tot Sion vloeit?

(1) Een kanaal, waardoor die kost stroomt, is *het Evangelie*. Wat is het Evangelie? Het is een ontdekking van een zaligheid uit vrije genade, de openbaringen in Gods Woord van vergiffenis, barmhartigheid en liefde voor een bijzonder volk, door en in het volbrachte werk van de Zoon van God. Het Evangelie is dus een verkondiging en bekendmaking van de schatten, die er in Christus zijn weggelegd. Door het Evangelie, dat de ontdekking van Gods liefde en barmhartigheid is, vloeit deze kost als door een gezegend kanaal, in de harten van Gods volk. God heeft beloofd het Evangelie te zegenen, en waar ook dat Evangelie, door de van God gezonden dienstknecht gepredikt wordt, daar is het meer of minder van de zielen ten zegen. Niet vanwege enige werken, die door hen verricht worden, niet omdat zij arm én behoeftig zijn; maar omdat God in hun Verbondshoofd schatten voor hen weggelegd heeft. En omdat de prediking van het Evangelie een van die gezegende kanalen is door welke die kost in hun harten gevoerd wordt. Veronderstelt, u of ik hadden een som geld voor ons voordeel in handen van een bankier gesteld. Dit zou om geen voordeel zijn, tenzij wij vrijheid hadden, een wissel op de bankier te trekken. Wij konden omkomen van honger, en evenwel kon er een grote som in zijn handen berusten, bestemd voor ons gebruik. Zo is het met het Evangelie. Een levende ziel kan zich niet verzadigen met de wetenschap dat er voor de kerk een schat in Christus weggelegd is. Weinig muntstukken haar door het Evangelie ter hand gesteld, zullen haar gevoeliger verrijken en voor het tegenwoordige meer goed doen, dan al de schatten van barmhartigheid en genade in Christus, tot Wie zij geen toegang gevoelt. Ik verbeeld mij iemand die onderhouden wordt, of een straatveger, of een bedelaar, die van aalmoezen leeft, voorbij de bank van Engeland gaan die volkomen weet dat daar miljoenen goud in haar kisten en kluizen liggen. Zal dat zijn naaktheid bedekken? Zal dat zijn hongerende begeerte verlichten? Zal dat hem uit de armoë in rijkdom stellen? De blote kennis, dat er geld in de bank is, kan zijn nooddriftigheid niets helpen. En zo kunnen u en ik in ons oordeel, als een zaak van bespiegelende leerkennis, weten, dat in Christus al de volheid als een schat weggelegd is. Maar zal dat ons voordeel aanbrengen? Wij moeten daarvan een mededeling hebben; wij moeten daar iets van tasten, daarvan een openbaring genieten, opdat onze zielen daardoor zaligmakende gezegend worden. En het Evangelie doet dit door de hand des Geestes. Wanneer het God behaagt het Evangelie, hetzij dat het gelezen of gepredikt worde, te zegenen, (soms ook zonder het een of het ander) en door hetzelfde een proef mee te delen van de schatten van Christus, van de schoonheid van Christus en van het heil, dat in Christus is, dan zegent Hij deze kost rijkelijk aan de harten van Zijn volk.

(2) Zo zijn ook de *beloften* van Gods kanalen, waardoor de kost, die er in Christus weggelegd is, tot de harten van Gods volk vloeit. Er wordt daarom in de Heilige Schrift van gesproken, als van “een sterke vertroosting,” die de nieuwgeborene kinderen des

geloofs zuigen. Zo worden wij gezegd “door deze lve der Goddelijke natuur deelachtig te worden.” (2 Petrus 1: 4) Het zijn de kanalen van hemelse mededelingen, waardoor de genade neerstroomt tot de vernieuwing van de geest onzes gemoeds. Maar wat zijn de beloften, als zij ons niet toegepast, met kracht medegedeeld, met Goddelijke nadruk aan ons verzegeld worden, zo dat wij ze mogen genieten; er door gevoed, en de zoetheid, die in haar is, door ons gesmaakt worden? Alleen wanneer de beloften met kracht tot ons gebracht worden; wanneer er zoetheid in haar gesmaakt wordt, als het hart met het merg en de vettigheid van haar vervuld wordt, dan zijn de beloften zoveel kanalen en waterleidingen, waardoor de kost, die er in Christus weggelegd is, tot de ziel vloeit.

(3) Ook de *bevelen* van Gods huis - de Doop en des Heeren Avondmaal, zijn, wanneer het God behaagt dezelve te zegenen, kanalen, waardoor genade en barmhartigheid tot de ziel vloeit. In zichzelf zijn ze waarlijk niets; volstrekt nutteloos en blote vormen. Maar wanneer ze door God gezegend worden, dan zijn het kanalen, waardoor het soms God behaagt, Zijn liefde en barmhartigheid aan Zijn volk te openbaren. Doch de Heere heeft beloofd Sions kost rijkelijk te zullen zegenen. Hij geeft die kost niet als een onwillige, of gierige, als of Hij berouw had van hetgeen Hij gaf; maar wat Hij geeft schenkt Hij als een God, als een Vorst, vrij, milddadig, overvloedig, edelmoedig; een oneindig, eeuwig en zelfwezende JEHOVAH waardig. “Hij geeft een iegelijk mildelijk, en verwijt (of misgunt) niet.” “De genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwlijk.” Dat is: het berouwt Hem nooit, wat Hij geeft en doet voor Zijn volk. En wanneer Hij dus zegent, zegent hij “rijkelijk,” zo als de ziel te maken, gelijk Naftali: “Verzadigd van de goedgunstigheid, en vol van de zegen des Heeren.”

Maar wie zijn het, die God zo rijkelijk zegent? Als Hij Sions kost zegent, dan doet Hij dat alleen voor de armen en behoeftigen, de hongerigen en naakten, die niets hebben en niets zijn; die derhalve slechts hebben wat God hun geeft, gevoelen wat God in hen werkt, en dezulken alleen wordt de kost van het Evangelie in Christus weggelegd, rijkelijk geze gend.

II.

Maar laat ons een tweede tak van de zegeningen, aan Sion beloofd, overwegen *Haar nooddruftigen zal Ik met brood verzadigen*.

Gelijk ik te voren heb aangemerkt, zie hoe de Heilige Geest hier met nadruk zegt: “haar nooddruftigen!” Wat zou toch deze bepaling ons willen zeggen? Dat er nooddruftigen zijn, die niet *Sions* nooddruftigen zijn. Er wordt van vele uitwendige bedelaars in de straten van Londen gezegd, dat zij bedriegers zijn; voor het oog zijn zij waarlijk met lompen bedekt, en vertonen aan zich alle tekenen van de armoede, maar kon u ze volgen in hun kelders, u zoudt zien hoe zij daar al de vertoningen van hun ellende afleggen, en zich aan alle lekkernijen vergasten, waarvan de eerlijke arme geen schaduw te zien komt. Zijn er niet een menigte van zulke voorgewende bedelaars in de Godsdienstige wereld? Worden er niet velen gevonden, die in het gebed belijden, dat zij gans armoedig en leeg zijn, en die het volgende ogenblik beginnen te roemen van de grote daden, die de vrije wil te voorschijn bracht? Dit zijn valse bedelaars, bedriegers, die de vodden van de armoede, maar ook niets meer van de armoede dan die flinters bezitten. Die inderdaad uitdrukkingen gebruiken, die ons bijna doen denken, dat zij in waarheid nooddruftigen en behoeftigen zijn, terwijl zij die ganse tijd geen gevoeligen besef van hun armoedigheid hebben, voor een hartdoorzoekend God.

Nogmaals er zijn personen in een orthodoxe belijdenis van de Godsdienst, die, om mij zo eens uit te drukken, “de temende taal van de armoede” aangeleerd hebben. U weet, dat de bedelaar altijd op een zekere krijtende toon zijn gaven vraagt; hij spreekt nooit

met zijn natuurlijke uitspraak, hij heeft een tot zijn beroep behorende stem. Ik vrees, dat het zo met velen is, die belijden de bevindelijke waarheid lief te hebben. Zij bezitten de krijtende uitspraak van de armoede; zij hebben de ware belijdende stem verkregen. Maar kon u in hun harten zien, u zou hen niet in waarheid arm en behoeftig, door een werk van de genade aan hun zielen bevinden, maar gelijk de Loadicese gemeente, "rijk en verrijkt, en geens dings gebrek hebbende." Nu, niet van deze voorgewende nooddruftigen spreekt God in de tekst; deze Godsdienstige bedriegers, deze valse bedelaars, deze ongewonde verminkten zijn, zodra zij het Godsdienstige gezelschap verlaten hebben, zo blijgeestig en vrolijk, als de Londense bedelaar onder zijn eigen troep is.

De tekst doet aan dezulken geen belofte, maar bepaalt de zegeningen aan Sions "nooddruftigen." Alsof de hartdoorzoekende God het voorzag, dat er velen belijden arm te zijn, die nochtans Sions nooddruftigen niet zijn. Sions nooddruftigen zijn in waarheid diegenen, die van de armenkassen trekken, ware bedelaars, ongeveinsd afhankelijk van aalmoezen. In zichzelf hebben zij niets, en zijn zij niets dan weemoedigheid, ellende en oude vodden. Dat weten zij en dat gevoelen zij, en wanneer zij dat voor God belijden, is het niet met een daartoe behorend gekrijt noch Godsdienstig geteem, dat zij van anderen geleerd hebben, maar het onvervalste gevoel van hun verbroken hart. En nu gij, mijn vrienden! Ten minste sommigen van u, die een bevindelijke prediking goed keurt, weet, dat Gods volk naar het geestelijke een arm en behoeftig volk is. Maar werp eens een blik in uw hart. U belijdt, geestelijke armoede. Maar heeft God u wezenlijk nooddruftig gemaakt? Heeft de Heere Zelf u uitgekleet? Of hebt u de woorden maar niet de gewaarwordingen geleerd? Hebt u de blote uitdrukkingen opgevangen, zonder dat u in waarheid van inwendige bedelarij, bankbreuk en onvermogen voor een hartdoorzoekend Jehovah weet? Ach, mijn vrienden! Wanneer u door Goddelijke onderwijzing niet geleerd hebt, wat zielsarmoede is, dan hebt u voor het tegenwoordige geen geopenbaard aandeel in deze belofte. Armoede in het *natuurlijke* is iets, waar onze natuur van huivert, en armoede in het *geestelijke* is iets, waarvan wij geestelijkerwijs afkerig zijn. En zoals de mensen in het natuurlijke, in verlegenheid, alle toevluchten beproeven en alle middelen ter hand zullen nemen om voor bedelarij bewaard te blijven, zo is het ook in het geestelijke. Wanneer God des mensen ingebeelde rijkdom begint in te korten, zal hij zich van alle behulpmiddelen en toevluchten bedienen, om toch dat beangstmakend gezicht, van arm en nooddruftig voor een hartdoorzoekend God te zijn, maar te ontkomen.

Er zijn veel mensen, die menen, dat de standaard in de Godsdienst gewoonlijk te hoog gesteld wordt. Ik heb hun opmerkingen gelezen en ik stem er ten volle mede overeen, dat hij in het algemeen niet laag genoeg geplaatst wordt. Er zijn weinige mensen arm genoeg voor Christus; zij zinken niet diep genoeg in zielsdroefheid, om door het Evangelie van de vertroosting opgericht te worden. Hun naam, - dat ik mij zo eens uitdrukken mag - is nog niet in de courant geweest; zij zijn nog niet bankroet gegaan; zij zijn nog niet door en door onvermogene geworden. Ze zijn nog niet tot de plaats gekomen waar de Heere van spreekt, als hij zeide: "*En als zij NIET hadden om te betalen*, schold Hij het hun beide kwijt." De meeste mensen - ja, en onder hen ook velen van Gods lieve kinderen - zijn niet arm genoeg voor het Evangelie.

Mogelijk zijn hier sommigen tegenwoordig, die van tijd tot tijd zeggen: "Ik kan mij niet in Christus verheugen, als ik wel wenste; ik zie mijn naam zo niet in het boek des levens, als ik wel begeerde; ik heb niet die zoete vertroosting, waar van anderen van Gods volk spreken." - Zal ik er u de reden van zeggen? Zal ik eerlijk met u handelen? U bent nog niet arm genoeg u hebt nog enige voorraad in huis; al het brood is nog niet uit de kas verdwenen; de laatste penning is nog niet uit uw buidel uitgegeven; u hebt nog

steeds iets in uw hand: u bent nog niet arm genoeg voor Christus. Maar als u niets wordt, als u neerzinkt in de diepte van de rampzaligheid “niets hebt om te betalen,” dan zal De Heere Zijn barmhartigheid en genade aan uw nooddriftige en naakte ziel openbaren. Wanneer u zo arm bent dat u niet meer over hebt, nóch van uzelf, nóch van het schepsel. Nu, de Heere heeft een bijzondere belofte aan Sions nooddriftigen gegeven: “*Ik zal haar nooddriftigen met brood verzadigen.*” Niets anders dan brood? Is dat het alles? Ja, dat is alles, wat God beloofd heeft: brood, de staf des levens.

Maar wat hebben wij door brood te verstaan? De Heere verklaart, in dat gezegende hoofdstuk Johannes 6, wat het brood is. Hij zegt: “Mozes heeft u niet gegeven het brood uit de Hemel; maar Mijn Vader geeft u dat brood uit de Hemel.” “Ik ben,” zegt Hij, “het Brood des levens.” En wederom: “Ik ben dat levend Brood, dat uit den Hemel neergedaald is; zo iemand van dit Brood eet, die zal in der eeuwigheid leven.” Het Brood dat God de nooddriftigen van Sion geeft, is het vlees en bloed van Zijn eigen geliefde Zoon, niet ontvangende in de wetenschap, gelijk de Pausgezinden en Piëtisten leren, maar door het geloof er mee gevoed te worden, onder de bijzondere werkingen van de Heilige Geest in het hart. Maar het is geen behoefte en een teken dat wij honger hebben, als wij niet door brood gevoed willen worden. De rijke man die gedurig van de sappige spijs en de geurige saus smult, zou hij brood niet leven willen. Om zich te vernederen tot, te leven van zulk een ongekruidde spijs, als het brood is? Wel, hij moet waarlijk wel honger hebben, die zich daarmee vergenoegt. Zo is het ook in het geestelijke. De mens, opgevoed met denkbeelden en een tal van bespiegelende meningen, kan zich niet vernederen tot de eenvoud van het Evangelie. Zich te voeden met een gekruiste Christus; een bloedige Jezus? Hij is niet genoeg vernederd tot de hongersnood, om smaak te hebben in zulk geestelijk voedsel, als dit is. Vóórdat hij zich voeden zal met dit Brood des levens, moet hij geestelijk arm gemaakt zijn. Als hij geleerd heeft, niets te zijn, dan een massa goddeloosheden, vuilheid, schuld en ellende wanneer hij zijn ziel voelt zinken onder de toorn Gods; en nauwelijks hoop heeft om zijn arm schuddend hart op te beuren; wanneer hij de wereld een bitterheid voor hem bevindt, en nergens een voorwerp ziet, waarvan hij enige blijvende vertroosting kan inoogsten; wanneer het dán de Heere behaagt, zijn consciëntie enigszins te openen en een geur van de liefde en het bloed van Zijn geliefde Zoon in zijn hart te brengen, dan begint hij het Evangelisch brood te proeven en te smaken. Dan is hij gespeend van zich met schillen en as te voeden, een afkeer hebbende “van de wijnstok van Sodom en de velden van Gomorra.” En een begeerte, om de eenvoudige Evangelische spijs te smaken, begint hij een zoetheid in de gekruiste Christus te proeven, waarvan hij, al eer hij bevindelijk arm gemaakt was, niets kende. De Heere heeft beloofd, de zodanigen te zullen verzadigen. En welk een zoetheid is er in dat woord: *verzadigen!* De wereld kan u en mij niet verzadigen. Wij hebben het immers beproefd, sommigen uwer misschien jaren lang; heeft ze u voldaan, verzadigd? Maar kan man of vrouw ons dan verzadigen? Kunnen de kinderen of bloedverwanten ons verzadigen? Kan alles, wat de wereld goed of groot noemt, ons verzadigen? Kan het vermaak van de zonde ons verzadigen? Is er in dat alles niet een pijnlijke ledigheid? Oogsten wij van alles, wat van het schepsel en uit het vlees is, geen onvoldaanheid en teleurstelling in? Hoe weinig vinden wij anders dan droefheid en berouw bij alles, dat in de wereld is? Ik twijfel niet, of er zal weinig anders van deze wereld te vergaderen zijn - gelijk ik het reeds vele jaren bevonden heb - dan teleurstelling, ontevredenheid, “ijdelheid en kwelling des geestes.” De arme ziel ziet in het ronde op de wereld en het schepsel, op al de bezigheden, gemakelijkheden en betrekkingen des levens, en vindt bij allen een zwaarmoedige oogst, zodat hij niets anders gewint, dan droefheid, radeloosheid en onvoldaanheid. Wanneer een mens nu hier gebracht is, dat hij behoefte heeft aan verzadiging, aan iets dat hem gelukkig maakt,

aan iets, dat de pijnlijke ledigheid vervullen kan, aan iets, dat de verbroken beenderen helen kan, de bloedende wonden en de melaatse kwalen verbinden kan. En, na alles rond gezocht te hebben, leringen, denkbeelden, meningen, bespiegelingen, vormen, plechtigheden en gebruiken van de Godsdienst, de wereld met haar bekoorlijkheden, zichzelf met al de onderscheiden werkingen van het eigen ik, niets gevonden heeft, dan bitterheid des geestes, in alles kwelling en droefheid, en dan als een rampzalig ellendeling neerzinkt, dán is het, als de Heere hem iets van het brood des levens te zien geeft, dat hij een verzadiging vindt in datgene, hetwelk hij van gene andere kant ooit bekomen kon.

Dat is de reden, mijn vrienden! waarom de Heere Zijn volk zo verdrukt; waarom sommigen zulk een zwakke tabernakel hebben rond te dragen; waarom anderen zo vele familiekwellingen hebben; waarom deze in zo een diepe armoede gedompeld. Ja waarom gene zulke rebellerende kinderen hebben, en waarom weder anderen zo met geestelijke droefheden geoefend worden, dat zij nauwelijks weten, wat of het einde zal wezen. Het is alles tot een einde: om hun buiten Christus rampzalig te doen zijn, onvoldaan buiten de Evangelische spijs; om hen zo ellendig en ongetroost te doen zijn, dat God hen alleen kan gelukkig maken, en alleen vertroosting tot hun bedroefde gemoederen kan spreken.

Mijn vrienden! Als hier enkele jonge mensen tegenwoordig zijn, wiens hart God met Zijn Geest heeft aangeroerd, maar u zoekt nochtans enige verzadiging uit de wereld; als uw gezondheid en levensgeesten nog ongebroken zijn, en u ziet naar een inzameling van vermaak uit het schepsel, reken er op, als u een kind kan God bent, u zult teleurgesteld worden. De Heere zal in de wortels van al uw verrassend vermaak insnijden. Hij zal uw werelds geluk krachtig snoeien. Hij zal u nimmer een aards paradijs toestaan. En het is u een barmhartigheid, dat Hij dat niet toestaat. Indien u uitziet naar geluk van man of vrouw, van bezigheden, van de wereld, of van waar ook uw vleselijk hart naar uitgaat, vertrouw er op, God zal u geen bestendig noch blijvend vermaak in hen toestaan, maar zal in de wortelen van uw aardse genietingen diep insnijden. Hij zal al uw wereldse plannen bederven, en u tot deze plek brengen om u een ellendig schepsel buiten Christus te doen zijn, om u te verstaan te geven, dat u een bedorven nieteling bent, zonder de openbaring van Gods Zoon aan uw ziel. En wanneer u geen vermaak in de wereld kunt vinden, als de dingen van het zin- en zienlijke u geen geluk kunnen verschaffen, maar de ellende in uw zielen gevoelt, en een vrees dat ten laatste eeuwige rampzaligheid uw deel zal zijn in de toekomstige wereld, dan zult u bij die karakters behoren die God door het Evangelie wil vertroosten. Hij zal u openbaren, dat u aandeel hebt in de belofte die aan Sion gedaan is: “haar nooddruftigen zal Ik met brood verzadigen.” U zult dan niet behoren onder “die verzadige zielen, welke het honingzeem vertreden,” maar een van de hongerigen zijn, die alle bitter ding zoet is.”

En het is uw barmhartigheid, en ik geloof in de oprechtheid mijns gemoeds, dat het mij een barmhartigheid is - (hoewel weinigen misschien zoveel mishagen in verdrukkingen, hebben, dan ik daarin heb) benauwdheden en beproevingen te hebben, opdat wij geen genoeg in de wereld kunnen scheppen. Indien wij dat konden, ik weet waar en wat ik zou wezen. Ik zou de ijdele verbeeldingen van mijn vleselijk hart opvolgen, vermaak en wellust pogen in te oogsten, dáár, waar nimmer het ware geluk zal gevonden worden; mij afkeren van het Evangelie en van alle gezegende beloften van het Evangelie, gelijk de kinderen Israëls zich verachtelijk van het Manna afwendden, en zeiden: “onze ziel walgt van dit zeer lichte brood.”

Godsdienst! -- wat zoudt ge u om de Godsdienst bekommeren, als u de wereld beminnen en genieten kon? Waarom? – Ach, ‘s mensen hart is zo hoogmoedig, trots en wereldsgezind, dat hij, tenzij hij er door de kracht van God in zijn ziel toe gedrongen

werd, de levenwekkende, geestelijke Godsdienst niet zou willen aanraken. Ze zou hem volstrekt geen aanzien waard zijn, tenzij droefheid des harten, radeloosheid van gemoed, beangstiging van geest, verdrukkingen en een met schuld beladen consciëntie hem *daar* niet het geluk deden zoeken, omdat elders alle paden tot het geluk krachtdadig gesloten worden.

Nu, de Heere zegt: “Haar nooddruftigen zal Ik met brood *verzadigen*,” en zij zullen verzadigd wezen. Want Hij zegt elders: “Eet vrienden, drinkt en wordt dronken, o liefsten!” Hij zal hen “drenken uit de beek van Zijn wellusten;” want “de beekjes van de rivier zullen verblijden de stad Gods.”

En zijn er onder u, mijn vrienden, die treurende, zuchtende, kermende en soms met opstand en knorrend ongeduld vervuld zijn, omdat u niet geniet datgene, wat u natuurlijkerwijs wenst te genieten, of omdat u u aardse ontwerpen en plannen u bij de handen afbreken, en u van weinig anders weet te spreken, dan van droefheid des harten en benauwdheid van ziel? Ik zeg u u bent veel meer beweldadigd, dan wanneer het alles naar de wens van uw hart ging. God, Die u ellendig maakte, opdat u gelukzaligheid in Hem zou vinden, zal u niet in uw ellende doen leven noch sterven. Op Zijn tijd zal Hij uw bloedende wonden verbinden, en olie van vreugde in uw bekommerd hart gieten.

III. “*En haar Priesters zal Ik met heil bekleden.*” Nog steeds dezelfde bepaling, zoals wij te voren hebben aangewezen: “haar priesters.” Evenals “haar nooddruftigen” Goddelijk getekend en aangewezen waren, worden ook “haar priesters,” door dezelfde omheiningen afgezonderd. En o, mij dunkt in onze dagen waarin het piëtisme en het zuurdesem van het Pausdom, zo wulp zich verheft, is het zo’n aangename en wijze bepaling. Maar wie zijn dan “priesters,” in de Evangelische zin des woords? Mensen, op wie de heer bisschop zijn handen gelegd heeft? Mensen, die door een vergadering van rechtzinnige dienaars des Woords verordend zijn? Mensen, die zich met mantel en bef, en met gouden versierselen aan het volk vertonen? Mensen, die zich in hun brieven en op de koperen platen, bezijden of op de deur noemen: “De predikant N. N.?” Zijn dat Sions priesters? Ik zal niet zeggen, dat *niemand* van hen een Evangelisch priester is; maar dit uitwendige maakt, noch openbaart hen een zodanige te zijn.

Komt, keren wij ons dan af van deze menselijke vonden tot wat de Heilige Geest ons dienaangaande leert. Wij lezen, Openb. 1: 6. ‘Die ons gemaakt heeft tot koningen en *priesters* Gode en Zijn Vader.’ En wederom: “Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een *koninklijk priesterdom*, een heilig volk, een verkregen volk.” (1 Petrus 2: 9.) De ware priesters - “Sions priesters,” - zijn Gods geestelijk onderwezen volk. Allen die, gelijk de Apostel Petrus zegt: “als levende stenen, gebouwd worden tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus.” (1 Petrus 2: 5.) Gods biddend volk dus, Zijn hartverbrijzeld, treurend, zuchtend, roepend, wenend en pleitend volk; allen, in wiens hart de Geest van de levende God bidt met onuitsprekelijke zuchtingen, en in hen werkt de offeranden van een gebroken en verslagen hart, dat in de ogen Gods een welgevallen is - *déze*, en *déze* alleen zijn Sions priesters.

Mijn vrienden! bedrieg u niet door aanspraken of openbaringen. Geloof niet, dat er in de bediening des Evangelies een gelijkheid met het oude Joodse priesterdom is. Wordt niet misleid door priesterlist. U bent priesters, indien God u een gebroken hart gegeven heeft, u behoort bij een “heilig en koninklijk priesterdom,” wanneer God in uw ziel de offeranden des gebeds en des lofs ontstoken heeft. En dit zijn de enigste priesters van Sion, hetzij in of buiten de bediening. Al de anderen zijn valse priesters. En zij mogen roepen van de morgen tot de avond, zij mogen hun vlees met messen en priemen

doorwonden, en mogen zichzelf al de zelfmisleidende pijnigingen van het pausdom en piëtisme aan doen, daar zal “noch stem, noch antwoorder, noch opmerking zijn.” Daar zal geen heilig vuur van de hemel tot hen neerdalen, noch een zachte suizende stern die vergeving en vrede in het oor fluistert, zoals Sions priesters, “die God aanbidden in geest en in waarheid” gewaar worden. Weet u dus wat kermende te bidden zeggen wil? Kent u iets van dat verborgen zuchten en roepen tot God? Weet u wat het is, naar Jezus te hijgen, gelijk een hert naar de waterstromen schreeuwt? Leeft uw ziel Gode, zoekende Zijn aangezicht, en verlangende naar de openbaring van zijn barmhartigheid? Dan bent u een priester, hoewel er nooit heilige handen op uw hoofd gelegd zijn. Maar indien u deze inwendige onderwijzingen niet kent, dan kunnen u nog alle priesterlijke listen van de kerk, noch al de verschillende ingevingen, die zich ooit in de gemoederen van de mensen indrongen, een van Sions priesters maken, noch deel geven aan de beloften, die aan hun gedaan zijn.

En God heeft beloofd: “Haar priesters zal Ik met *heil* bekleden.” Niet met mantel en bef, zulk soort van beloften doet Hij niet, maar Hij zal ze met heil bekleden. En dat is ook het enige kleed, dat Sions priesters past. Immers, een priester *van Sion*, die een gebroken hart en een verslagenen geest heeft, aan wie God de Geest van gebeden medegedeeld heeft, waardoor hij hijgt naar God, de levende God, heeft behoefte aan een geopenbaarde zaligheid. Lof van mensen baat hem niet; als een heilige, die door God bestemd zou zijn, zegeningen mede te delen, geacht te worden, heeft hij niet; veler heeft hij een afschuw van zodanige vonden. Wat hij behoeft, is de geestelijke ontdekking en de Goddelijke toepassing van de zaligheid aan zijn ziel; een zaligheid in al haar zoetheid; een verlossing van zonde, van zichzelf, (het eigen *Ik*) van de vloek van de wet, van de toorn Gods, van de strikken des satans, van de verzoeking, waardoor hij omringd wordt, van de moeilijkheden, die hij heeft door te gaan; een zaligheid in al haren rijkdom, heerlijkheid en volmaakte volheid. En God heeft beloofd, dat Hij “Sions priesters met heil bekleden zal.” Hij zal hen die schone mantel omwerpen, het kleed van Christus’ gerechtigheid, Hij zal hen daarmee bedekken. “Gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert, en als een bruid zich versiert met haar gereedschap.” Wanneer u nimmer kende, wat het is te zuchten, te roepen en te kermen tot een Heere, en de verzuchtingen van een verbroken hart Hem op te offeren, u hebt dan geen kennelijk deel aan de beloften: “haar priesters zal Ik met heil bekleden.” O, welk een genade is het, een verbrijzelde van hart te zijn! Ik betuig in de oprechtheid van mijn gemoed, dat ik liever als een zondaar, verbroken van hart, dan als de zich het hoogst verheffende naamchristen leef. Ik heb groter begeerte, om met een waarlijk verbrijzelde geest en een verslagen hart, onder de gezegende ontroering van de Goddelijke droefheid, aan de voeten van Jezus te liggen, Hem met mijn armen te omhelzen als mijn Heere en mijn God, dan de stralen van de barmhartigheid van de Zon der Gerechtigheid in mijn ziel te voelen schijnen, dan de welsprekendste, de meest voorgetrokken wordende, of de hoogst opstijgende prediker te zijn, die er ooit de leerstoel beklommen heeft. Zulk poppengoed - dat ik het zo eens noemen mag, zulke beuzelingen beger ik niet. God weet het, het een begeerlijke voor mij is, aan de voeten van de gezegende Heere te liggen, en Hem dierbaar aan mijn ziel te gevoelen.

IV “En haar *heiligen* zullen zeer juichen.”

Wat? Al weer een bepaling? Moet dan de Heere altijd Zijn beloften omheinen, opdat de honden ze niet aanvatten? Moet de Heere bepaald Zijn handen daaraan vasthouden, opdat niet zij, aan wie ze niet toebehoren, er zouden inbreken en er bezitting van nemen? Ja, vrienden, zo is het, de Heere moet ze omtuinen. Want, na al Zijn bepalingen, zoeken de mensen nog door de afschutting te breken. “haar heiligen.” Wie is een

heilige? Een mens met een deftig gelaat? Iemand, die gedurig vast? Een mens, die zijn lichaam door kastijdingen doet vermageren? Deze zijn Gods heiligen niet. Zij mogen door mensen met verwondering worden aangezien, maar Sions heiligen, van wie de Heere gezegd heeft, “dat zij zeer zullen juichen,” zijn zij niet. Maar wie zijn het dan? Zij, die door God van eeuwigheid geheiligd zijn, door hen te verkiezen in Christus voor de grondlegging van de wereld. Zij in wiens hart Hij de Geest van de heiligmaking gegeven heeft, opdat zij een “bijzonder volk,” vaten der barmhartigheid zouden zijn, gereinigd en geheiligd voor zijn Heeren gebruik. Zij, in wie Hij werkt, het willen en het werken naar Zijn welbehagen.” Dat zijn Sions heiligen. Maar Sions heiligen zijn allen zondaars, tot één toe. Dat is, zij gevoelen zich allen zondaars te zijn, en hoe groter heilige zij worden, des te meer gevoelen zij zich zondaars; hoe meer God hen in hun zielen onderwijst, hen tot Zijn dienst heiligt en afzondert, des te vuiler, snoder, bozer en bezoedelder gevoelen zij zich voor Hem.

Hoe beoordeelt u uw heiligheid? Door dagelijks heiliger, reiner, Godvruchtiger en Godsdienstiger te worden? Dat is een valse heiligheid, die slechts het vlees voedt; dat is alleen het vermommen en witwassen van de natuur. Nee, Sions heiligen groeien neerwaarts - naar beneden in zelfverfoeiing, in een walgen van zichzelf, in Goddelijke droefheid, verbreking des harten, boetvaardigheid van geest, in een laag op zichzelf zien. En juist naar de mate dat hij in zichzelf naar beneden groeit, zal hij opwassen in aanbidding, bewondering en liefhebben van de Heere van leven en heerlijkheid. En wat dan? De heiligen zijn deelgenoten van een heilige natuur, en deze “Goddelijke natuur,” - gelijk de Schrift haar noemt - maakt hun bekend mét maar roeit niet uit, hun eigen zondigheid. Een heilige is veeleer iemand, die tot God roept vanwege zijn zondigheid, die een afschuw van zichzelf heeft ten opzichte van zijn snoodheid, die in zich zichzelf niet het minste geestelijk goed ziet, en zich van tijd tot tijd in stof en as verfoeit. Maar de Heere heeft Sions heiligen, (want daar zijn zowel valse heiligen als er bedriegelijke bedelaars zijn) toegezegd: *zij zullen zeer juichen.* Niet altijd zullen zij treuren en bedroefd zijn; niet altijd zullen zij bezwaard van hart en benauwd van ziel zijn. Maar zij zullen “zeer juichen.”

Wanneer, waar en hoe? Als de Heere hun zielen zegent, als Hij hun met Zijn genadige tegenwoordigheid bezoekt, en als Hij Zijn liefde in hun hart uitstort, dan zullen “ze zeer juichen.” Evenwel niet omdat zij heiligen zijn; niet vanwege hun luisterrijke overwinningen over zonde, wereld en duivel; niet omdat zij een Godvruchtige en uitstekende godsdienstige heilige geworden zijn; niet omdat zij enige bevallige heiligheid in het vlees hebben, waarop zij met bewondering zien kunnen. Niet doordat ze zeggen: “Naakt tot mij niet, ik ben heiliger dan gij.” “Deze zij zijn een stank in mijn neusgaten,” spreekt de Heere. Maar degenen die zichzelf gevoelen en beschouwen als vuile, snode monsters van ongerechtigheid; laag afzichtelijke wanschepsels, schuldig, bevlekt en bezoedeld voor een God, Die het hart doorzoekt. Zodanige, als zij in hun zielen ontvangen een dierbare Christus, in Zijn liefde en bloed, in Zijn genade en heerlijkheid, “zullen zeer juichen”. Niet vanwege de grote en machtige werken die zij deden, noch doen, of denken te volbrengen, maar ten opzichte van hetgeen de Heere voor hen gedaan heeft, wat Hij nog in hen werkt en verder doen zal.

Ziet, mijn vrienden, hoe God deze beloften bepaald heeft. Zij zijn daar niet zo maar neergeworpen, opdat iedereen ze maar zou aangrijpen, maar zij zijn omheind. En ik zou hier niet als een getrouw, Godvrezend man staan, als ik ze in ‘t wilde uitgoot. Zij staan bepaald, omheind in Gods Woord, en zo komen ze in mijn hart, en daarom moeten zij ook uit mijn mond komen. Maar gelukkig zij, die binnen haar grenzen zijn! Gelukkig zij, die “een bijzonder volk” zijn, die onder de beloften Gods en Zijn barmhartigheid

wandelen! Zij zijn binnen een omheining die nooit te verbreken is - een omheining van Gods eeuwige verkiezing, van Gods eeuwige liefde. O, zalig zij, wie God met Zijn eigen gezegende handen inzamelde, opdat zij “een besloten hof” zouden zijn, waarin de Heere wandelt, en welker „specerijen uitvloeien” wanneer Hij dit gezegende hof bezoekt en daarheen inkomt!

En u wiens hart God aangeroerd heeft, het zal u toch niet ergeren, dat Hij Zijn beloften bepaald heeft. O nee, dat juist maakt al haar zoetigheid uit, dat zij niet anders dan voor dezulken zijn, en dat u, - (o wonder, boven alle wonderen!) een aandeel in haar gekregen hebt! Ach mijn vrienden, wie ben ik en wie bent u, dat de Heere acht op ons heeft gegeven? Waar zijn ze, die zover van de zaligheid af waren dan ik en u - wie was zo hoogmoedig, zo geveinsd, zo vol eigengerechtigheid, zo uitzinnig in de liefde tot de zonde, zulke dienstknechten des satans, als ik en u geweest zijn? En als God zó aan ons gedacht heeft, waaraan zullen wij dat toeschrijven? Soms denk ik, dat van allen die er ooit door genade geroepen zijn; ik de verst afgewekene van God was, de onwaardigste en de minst verdoemelijkste dat God naar mij zou komen omzien; om mij te maken en te openbaren “een vat ter ere,” tot zijns Makers dienst geheiligd. Niet, dat ik in de openbare zonden leefde, of ten minste niet al de tijd, waarin anderen er zich in baden, maar ik was zo trots, hoogmoedig en wereldsgezind, en zo diep in de dingen van het zin- en zienlijke bedolven, dat het mij niet alleen een wonder, maar een verdubbeld wonder toescheen, dat God ooit mijn schuldige ziel uit de puinhopen van die val zou oprichten, en om mij tot deze plek te brengen, om nu, in Zijn Naam en in Zijn vrees, Zijn waarheid te preken.

En ik geloof en vertrouw, dat het de overtuiging de hartdoorgrondige overtuiging is, van allen die God vrezen, dat van allen, zij, de verste van het Koninkrijk van de Hemelen waren, en van allen, zij, de ongeschiktste schenen, opdat de Heere hen aanschouwen zou. Zij allen zijn aan die plaats gebracht, waar de Heere Ruth bracht, toen zij in verwondering, voor Boaz op haar aangezicht viel en zeide: “waarom heb ik de genade gevonden in uw ogen, dat gij mij kent, daar ik een vreemde ben ?” (Ruth. 2: 10). Dan hebben u en ik geen reden om God over de bepalingen van zijn beloften te bedillen.

Indien de Heere ons binnen haar grenzen gesteld heeft, bedenk dan, dat Hij er ons zowel in houden zal, als Hij er anderen buiten houdt. En als Hij er ons niet in bewaarde, wij zouden weldra door enige opening er uit vallen. Maar door Zijn bepalingen, door Zijn omheiningen houdt de Heere Zijn volk er *binnen*, en de wereld er *buiten*; En, door Zijn volk er in te houden, bewaart Hij hetzelve tot de einde toe, en laat de goddelozen over aan het verderf, naar hun eigen rechtvaardig verdiend vonnis. Daarom zullen wij niet twisten met de Heere, en zeggen, dat Hij een God is, Die willekeurig handelt. Wij erkennen Zijn Soevereiniteit. Wij buigen ons daarvoor neer, met heilige bewondering en onbetwistbare onderwerping. Wij bedillen Hem niet, omdat Hij een vrijmachtig God is; maar wij aanbidden en zegenen Hem, omdat Hij deze Zijn vrijmacht aan ons heeft vertoond in een weg van barmhartigheid, en niet in toorn en wraak. Wij twisten niet met Hem, omdat Hij Zijn beloften bepaald heeft, maar dat Hij ons een naam en een plaats wilde geven, onder Zijn kinderen, dat het Hem liefde u en mij, de vuilsten, de snoodsten, de omvaardigsten, een standplaats in Zijn kerk en onder Zijn geslacht te geven. Dat mag een wonder van de gadeloze genade en ontferming heten. En daarom, ver van Zijn bepalingen te bedillen en kwaad te spreken van de weg, langs welke Hij sommigen heeft omheind, en anderen buiten gesloten, willen wij in oprecht gemoed, onder het zoete genot van de Evangelische zegeningen, Hem daar alleen te meer voor zegenen, loven en prijzen, en voor Hem neervallen, Gode en het Lam toeschrijven en toebrengen, de eer, en de kracht, en de zaligheid, en de heerlijkheid! AMEN.